

Helsinki, Mätäjoen alueen inventointi 06.11.2006 & 16.04.—20.04.2007

Mika Lavento, Georg Haggrén, Kerkko Nordqvist,
Wesa Perttola & Oula Seitsonen

HELSINGIN YLIOPISTO

Helsingin yliopisto
Kulttuurien tutkimuksen laitos
Arkeologian oppiaine

Rekisteröinti

Kunta:	Helsinki
Alue:	Mätäjoen laakso (Kannelmäki, Malminkartano, Kaarela, Konala, Pitäjänmäki, Munkkivuori)
Tutkimuksen laatu:	Arkeologinen inventointi
Tavoite:	Kartoittaa ja tarkastaa Mätäjokilaakson ennalta tunnetut esihistorialliset ja historialliset muinaisjäännökset ja niiden kunto sekä etsiä alueelta uusia kohteita opetuksen, suojelun ja kaupunkisuunnittelun tarpeisiin.
Inventoijat:	FT Georg Haggrén, FM Oula Seitsonen, FM Kerkko Nordqvist, FM Wesa Perttola, fil.yo. Otso Manninen ja fil.yo Heidi Nordqvist (Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine)
Löydöt:	KM 37291—37293
Kenttätöyöaika:	06.11.2006 ja 16.04.—20.04. 2007
Kustannukset:	Helsingin kaupunki, tutkimusapuraha (5000 €)
Tutkimushistoria:	Lehtosalo (1962) inventointi / löytöpaikkojen tarkastus, kymmeniä kaivauksia 1960-luvulta lähtien (ks. liite 1)
Tutkimusraportti:	Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen arkisto. Kopiot Museoviraston arkeologian ja rakennushistorian osastojen arkistoissa.

Abstrakti:

Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen tutkijat tekivät Länsi-Helsingissä sijaitsevan Mätäjoen laaksossa 06.11.2006 sekä 16.04.—20.04.2007 muinaisjäännösinventoinin. Tutkimukset olivat pilottivaihe laajemmalle monitieteisesti Mätäjoen luonnon ja kulttuurimaiseman kehitystä sekä ihmisen ja hänen elinympäristönsä vuorovaikutusta tutkivalle projektille, johon osallistuvat myös Helsingin yliopiston maantieteen laitos ja Teknillisen Korkeakoulun maisema-arkkitehtuurin koulutusohjelma.

Mätäjoen laaksossa, jossa jo ennalta tiedetään olevan runsaasti muinaisjäännöksiä, ei ole koskaan tehty varsinaista muinaisjäännösinventointia. Alueeseen on kohdistunut jo vuosikymmeniä voimakkaita maankäyttöpainetta, minkä takia monet alueen muinaisjäännöksistä ovat ehtineet tuhoutua tai ovat tuhoutumisvaarassa. Kenttätöiden tarkoituksena olikin kartoittaa ja tarkastaa Mätäjokilaakson ennalta tunnetut esihistorialliset ja historialliset muinaisjäännökset ja niiden kunto sekä myös etsiä alueelta uusia kohteita, eli saattaa ajantasainen tieto alueen muinaisjäännöksistä tutkimuksen ja suojelun käyttöön. Tutkimukset rahoitettiin Helsingin kaupungin professori Mika Lavennon johtamalle työryhmälle myöntämällä 5000 € tutkimusapurahalla. Tämä, käytössä olevan lyhyen ajan lisäksi, rajoitti kenttätöet ainoastaan Mätäjoen laakson Helsingin kaupunkiin kuuluvaan alueeseen.

Tutkimuksissa löydettiin kaikkiaan kymmenen uutta muinaisjäännöstä: viisi esihistoriallista ja viisi historiallista. Lisäksi tarkastettiin suuri määrä tunnettuja asuinpaikkoja. Esihistoriallisten kohteiden osalta inventointi lähinnä täydensi vanhoja tietoja. Uudet löydöt käsittävät muutamia kivikautisia asuin- ja löytöpaikkoja sekä yhden pronssikautisen röykkiön. Sen sijaan historiallisen ajan kohteisiin liittyen löydettiin ensimmäiset viitteet maastossa aiemmin tuntemattomista keskiaikaisista kylätonteista, joiden olemassa olo on aiemmin tunnettu vain asiakirjalähteistä.

Kuten ennakoita oli tiedossa ja aavistettavissa, melko suuri osa alueen muinaisjäännöksistä on tuhoutunut ja säilyneetkin ovat usein joko pahoin vaurioituneet ja / tai asutuksen puristuksissa. Kuitenkin täyteen rakennetuiltakin alueilta pystyttiin paikantamaan joitakin säilyneitä ja aiemmin tuntemattomia muinaisjäännöksiä, mikä osoittaa vastaavien inventointien tarpeellisuutta myös muualla. Pääosa uusista kohteista keskittyy Malminkartanon-Kaarelan alueelle, kuten myös valtaosa aiemmin tunnetuista muinaisjäännöksistä. Tämä vaikuttaa myös uusien että vanhojen kohteiden valossa intensiivisimmin asutetulta alueelta koko Mätäjoen seudulla jo kivikaudelta alkaen.

Sisällys

Rekisteröinti	1
Sisällys	2
Johdanto	3
Alueen ympäristö- ja tutkimushistoria	3
Mätäjäkilaakson asutushistoria	7
Mätäjäkilaakson esihistoriallinen asutus	7
Mätäjäkilaakson keskiaikaisperäinen asutus	8
Vuosien 2006—2007 tutkimukset	9
Esihistoriallisten kohteiden inventointi	10
Keskiaikaisten ja historiallisen ajan kohteiden inventointi	12
Tulokset	13
Lähteet	15
Kohdekuvaukset, vuosien 2006—2007 inventointi	17
Kohdekuvauksissa käytetyt termit	17
Uudet kohteet – Kivi- ja varhaismetallikausi	18
Uudet kohteet – Historiallinen aika	36
Tarkastetut kohteet – Kivi- ja varhaismetallikausi	66
Tarkastetut löytöpaikat – Kivi- ja varhaismetallikausi	111
Liitteet	
Liite 1: Mätäjäjoen Helsingin puoleisen alueen arkeologiset tutkimukset	
Liite 2: Kenttätyökartat Mätäjäjoen valuma-alueen muinaisten rantaviivojen sijainneista	
Liite 3: Inventoidut alueet	
Liite 4: Löytöluettelo	
Liite 5: Kuvalista	

Johdanto

Mätäjoen laakson alueella sijaitsee suurin tunnettu esihistoriallisten asuinpaikkojen keskittymä koko Helsingissä. Lisäksi alueelta on viitteitä intensiivisestä keskiaikaisesta asutuksesta. Mätäjoen alueeseen kohdistuvien maankäyttöpaineiden, jo pitkään intensiivisenä jatkuneen rakennustoiminnan ja muun maankäytön takia monet alueen muinaisjäännöksistä ovat ehtineet tuhoutua tai ovat tuhoutumisvaarassa. Alueen asutushistorian tuntemisen kannalta on tärkeää, että alueella vielä sijaitsevat kohteet tulevat mahdollisimman nopeasti arkeologien tietoon ja suojelun piiriin. Koska Helsingissä ei aiemmin ole juuri suoritettu laajempia, systemaattisia uusien muinaisjäännösten paikannustutkimuksia, nähtiin arkeologisen inventoinnin suorittaminen myös tästä syystä tärkeäksi ja kiireelliseksi tehtäväksi.

Työtä varten professori Mika Lavennon johtama työryhmä haki Helsingin kaupungilta tutkimusapurahaa otsikolla ”*Mätäjokilaakson menneisyys arkeologin, maantieteilijän ja maisema-arkkitehdin silmin – Helsingin asutushistoriaa kivikaudelta keskiajalle*”. Tutkimus on pilottivaihe laajemmalle monitieteisesti Mätäjoen luonnon ja kulttuurimaiseman kehitystä sekä ihmisen ja hänen elinympäristönsä vuorovaikutusta tutkivalle projektille, johon osallistuvat arkeologian oppiaineen ohella Helsingin yliopiston maantieteen laitos ja Teknillisen Korkeakoulun maisema-arkkitehtuurin koulutusohjelma. Hankkeen taustalla on laajempi osallistujalaitosten välinen kaupunkisuunnittelua palvelemaan tarkoitettu opetus- ja yhteistyöhanke.

Arkeologisen tutkimuksen lisäksi Mätäjoen alueen vesistöhistoriasta on valmisteilla laajempi selvitys Helsingin yliopiston maantieteen laitoksella ja alueen maisemakehitystä käsittelevä selvitys Teknillisessä korkeakoulussa. Tutkimusprojektin pilottivaiheen vastuullisena johtajana toimi professori Mika Lavento. Rahoituksen järjestämisestä, sekä kenttätöiden suunnittelusta ja koordinoimisesta vastasivat arkeologian oppiaineen dosentti Georg Haggrén ja assistentti Oula Seitsonen, jotka osallistuivat myös kenttäinventointiin ja raportointiin. FM Wesa Perttola hoiti isojakokarttojen digitoimisen ja nykykarttapohjalle asemoimisen. Inventointiraportin lopullinen koostaminen, johdannon pääasiallinen kirjoittaminen ja peruskarttaotteiden tekeminen oli FM Kerkko Nordqvistin vastuulla.

Yhteistyötahojen osalta tutkimuksen koordinaattoreina toimivat Helsingin yliopiston maantieteen laitokselta FT Olli Ruth, ja Teknillisestä korkeakoulusta yliopisto-opettaja Kati Susi-Wolff. Vesistömallinnokset alueesta teki Jari-Pekka Mäkiäho maantieteen laitokselta. Inventoinnin kenttätöihin osallistuivat lisäksi fil.yo. Otso Manninen ja fil.yo Heidi Nordqvist, ja yhden päivän ajan myös Olli Ruth ja fil.yo. Liisa-Maija Aukia maantieteen laitokselta, sekä Kati Susi-Wolff ja tekn.yo. Veera Hakala TKK:lta.

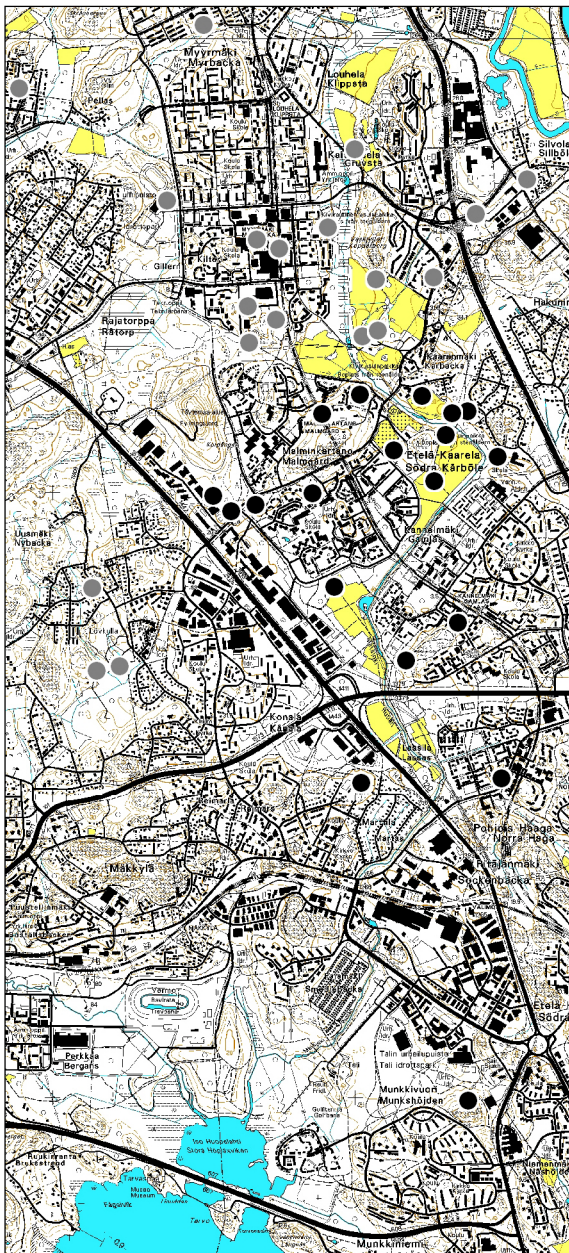
Tutkimusten arkeologisessa osuudessa tavoitteena oli viikon ajan kartoittaa Mätäjokilaakson ennalta tunnettuja esihistoriallisia ja historiallisia muinaisjäännöksiä, tarkastaa niiden kunto sekä etsiä alueella mahdollisesti säilyneitä ennen tuntemattomia kohteita. Tässä raportissa käsitellään ainoastaan arkeologista inventointia ja sen tuloksia, muut hankkeeseen liittyvät tutkimukset tullaan raportoimaan erikseen.

Alueen ympäristö- ja tutkimushistoria

Arkeologisten löytöjen perusteella Mätäjoen alue on ollut tiiviin ihmistoiminnan kohteena koko esihistoriallisen ajan ja ihmistoiminta on hajanaisen lähdeaineiston perusteella jatkunut vielä keski- ja uudellakin ajalla (kartat I & II). Niiden vuosituhansien aikana, jolloin ihminen on alueella

toiminut, maisema Mätäjoen laaksossa on muuttunut huomattavasti. Vantaanjoen alkuperäinen lasku-uoma oli 2000 vuotta sitten huomattavasti nykyistä lännempänä, Kannelmäen ja Malminkartanon alueella Mätäjoella. Vantaanjoki laski koko kivikauden ajan Mätäjoen laakson kautta mereen, eikä sen nykyistä lasku-uoma Vanhankaupunginlahdelle ollut vielä muodostunut. (Tikkanen & Ruth 2003.)

Mätäjoen laakson korkeimmat mäenhuiput ovat alkaneet kohota merestä noin 9500 vuotta sitten, jolloin alue on sijainnut varsin kaukana silloisesta mantereesta ulkosaaristossa ja mäkien huiput ovat olleet pieniä kallioisia luotoja (Tikkanen & Ruth 2003). Varhaisimmat ihmisasutuksen merkit Mätäjoen – ja koko Helsingin – alueella tunnetaan Vantaan Jönsäksen asuinpaikalta, jossa ihminen on toiminut mesoliittisella kivikaudella jopa 9000 vuotta sitten (Purhonen & Ruonavaara 1994). Tähän aikaan Mätäjoen laakson pohjoispää, Martinlaakson, Myyrmäen ja Kaivokselan alue, on ollut pitkän ja kapean sisämaahan työntyvän vuonon suualuetta ja sisäsaaristoa. Vuononpohjukka ja Vantaanjoen silloinen suu sijaitsivat Keimolan–Seutulän tienoilla. Malminkartano ja Kaarenmäki ovat olleet aivan ulkosaariston rajoilla, ja Kannelmäki on ollut vielä lähes täysin veden peitossa.

Kartta 1: Mätäjoen ympäristön esihistorialliset kohteet (huhtikuun 2007 tilanne). Helsingin kohteet mustalla, Espoon ja Vantaan kohteet harmaalla. Mittakaava 1:50 000 (pohjakartat 204301 Hämeenkylä & 203403 Tapiola).

Koko Helsingin alueen rannikko muodostui näihin aikoihin useista vierekkäisistä vuonoista, joista laajin seuraili Keravanjoen laaksoa Tikkurilan ohitse kauas sisämaahan. (Tikkanen & Ruth 2003; Seitsonen 2005.)

Keskineoliittisella ajalla, tyypillisen kampakeramiikan aikana, jolloin alueen asutus näyttää löytöjen valossa voimistuvan ja kiinteytyvän, maisema oli edelleen vuonomainen, vaikkakin jo hieman mantereisempi kuin edeltävinä vuosituhansina. Vantaanjoen suu oli näihin aikoihin siirtynyt jo noin Kehä III:n tasalle. Ulkosaariston raja oli kuitenkin edelleen varsin lähellä, Espoon rautatien alueella Pitäjänmäessä ja Pohjois-Haagassa. (Tikkanen & Ruth 2003; Seitsonen 2005.) (ks. liite 2)

Kivikauden lopulle tultaessa Mätäjoen maisema muuttui nopeasti ja voimakkaasti. Vantaanjoki laski edelleen Mätäjoenlaakson kautta mereen, mutta aiempi vuonomainen saaristoympäristö muotoutui järvimaisemaksi uusien maa-alueiden kohotessa merestä. Vantaanjoen vedet laskivat tässä vaiheessa niin sanotun Djupbäckin uoman kautta Kaivokselan ja Malminkartanon välillä sijainneeseen useita kilometrejä pitkään ja satoja metrejä leveään järveen. Järven lasku-uoman kynnys sijaitsi aivan Kaarelan koulun pohjoispuolella. Lasku-uoman eteläpuolella Malminkartanon ja Kannelmäen välissä sijaitsi laajahko matala merenlahti, joka aukesi Laajalahden suuntaan. Saaristo aukesi jo Etelä-Haagan alueella. (Tikkanen & Ruth 2003.) (ks. liite 2; kuva I)

Suurin mullistus alueen luonnonmaiseman kehityksen kannalta kivikauden jälkeen oli noin 2000 vuotta sitten tapahtunut Vantaanjoen nykyisen uoman aukeaminen. Vantaanjoen vedet murtautuivat hiekkaisen jokipenkereen läpi mahdollisesti tulvan tai Djupbäckin uoman kosken niskalle syntyneen tukoksen vaikutuksesta nykyisen Pitkäkösken suuntaan. Vantaanjoen nykyinen uoma syntyi muutamien vuosisatojen kuluessa yhtyen Keravanjoen lasku-uomaan Tuomarinkylän savitasangoilla. Kun Helsinki perustettiin vuonna 1550 Vantaanjoen suulle, Mätäjoki oli enää nykyisenkaltainen pieni puro. (Tikkanen & Ruth 2003.) (ks. liite 2)

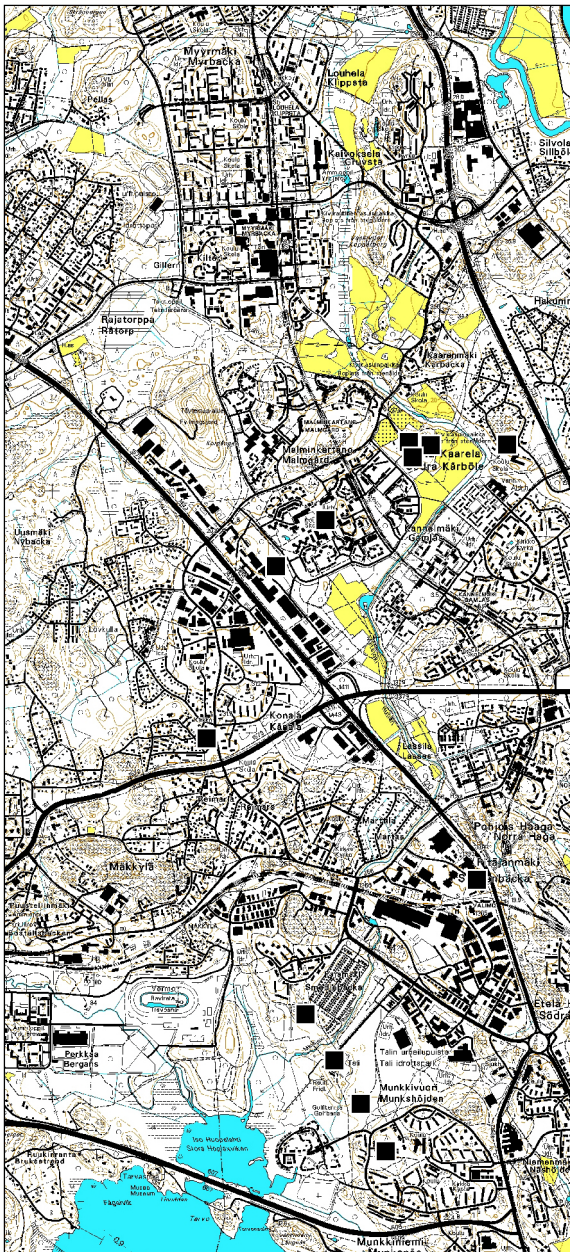

Kuva I. Näkymä Mätäjoen laakson muinaisjärvelle Vanhalta Kaarelantieltä. Edustalla Vantaa Abramsin ja Kuparimäen asuinpaikka-alueen eteläosaa, laakson toisella reunalla Rukkilan taloja ja Malminkartanon täyttömäki. Kohti W—NW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Mätäjoen alueen kivikauden jälkeisestä ajasta aina keskiaikaan asti tiedetään tällä hetkellä hyvin vähän. Tämä johtuu todennäköisesti kuitenkin tutkimuksen vähäisyydestä, eikä siitä, ettei aluetta olisi pronssi- ja rautakaudella käytetty. Toisaalta kivikauden jälkeen Mätäjoen alue saattoi jäädä hieman syrjäisemmäksi seuduksi, mihin vaikutti mahdollisesti rannikon vetäytyminen kauemmaksi alueelta vedenpinnan laskiessa ja maan kohotessa, sekä järviäitaiden mataloituminen, rehevöityminen ja vähittäinen soistuminen (Seitsonen 2005). (ks. liite 2)

Mätäjokilaakson keskiaikainen, ja oikeastaan sen pohjalta nykyinenkin, asutus on saanut alkunsa joko rautakaudella tai viimeistään varhaiskeskiajan ruotsalaisen uudisasutusvirtauksen myötä. Helsingin kaupungin alueella sijainnut keskiaikainen asutus hakeutui merenlahtien perukoihin ja Suomenlahteen laskevien vesistöjen kuten Mätäjoen ja Vantaanjoen varteen. Jokilaaksoon oli keskiajan loppuun mennessä syntynyt Talin, Konalan ja Kaarelan eli Kårbölen kylät. Niistä etenkin Kårbölen eli nykyisen Kannelmäen - Malminkartanon alueella on vanhaa jo mahdollisesti rautakautisperäistä suomalaisnimistöä. (Kepsu 2005.) Rautakauteen pohjautuva asutus taas saattaa osaltaan juontaa juurensa pronssikautiseen ja sitä kautta aina kivikautiseen asutukseen asti, jolloin alueella olisi mahdollisesti lähes kymmenen tuhannen vuoden mittainen asutusjatkumo.

Vaikka Mätäjoen alue on yksi Helsingin potentiaalisimmista alueista esihistoriallisen ja historiallisen asutuksen tutkimiseksi, ei alueella koskaan ole suoritettu perusteellista, modernia muinaisjäännösinventointia. Aluetta on kuitenkin 1960-luvun alussa tutkinut arkeologiasta kiinnostunut Haagan yhteiskoulun opettaja Veikko Lehtosalo. Lehtosalo tutki ja tarkasti osin omasta mielenkiinnostaan, osin Muinaistieteellisen toimikunnan pyynnöstä lähes 150 vanhaa

Kartta II: Mätäjoen ympäristön historialliset kohteet (huhtikuun 2007 tilanne). Mitaakaava 1:50 000 (pohjakartat 204301 Hämeenkylä & 203403 Tapiola).

irtolöytöpaikkaa (Mätäjoen alueella löytöjä on tehty 1800-luvulta lähtien) ja etsi jossain määrin myös uusia paikkoja. Mätäjoen alueelta Lehtosalo löysi 20 uutta kivikautista asuinpaikkaa sekä noin 10 muuta mahdollista kohdetta. Hän jopa kaivoi arkeologiakerhoon osallistuneiden oppilaidensa kanssa pienen alueen Malminkartano 1 (Kartanonkylä 3) asuinpaikalla 1960-luvun alkupuoliskolla. (Lehtosalo 1962; 1972.)

Mätäjoen alueen ensimmäiset arkeologiset kaivaukset suoritettiin jo 1939 Vantaan Silvolan asuinpaikalla (Luhon 1940), mutta tämän jälkeen tutkimukset pysähtyivät pariin vuosikymmeneksi. Eniten ja intensiivisimmin kaivaustutkimuksia tehtiin 1960- ja 1970-luvuilla ja osin vielä 1980—1990-lukujen taitteessakin, jolloin alue oli hyvin voimakkaan rakentamisen kohteena. Tällöin Helsingin ja Vantaan alueella tutkittiin paria kymmentä asuinpaikkaa, osaa näistä hyvinkin laajasti (ks. esim. Purhonen & Ruonavaara 1994; myös liite 1). Lisäksi 2000-luvun alussa alueella on suoritettu muutamia inventointeja ja kaivauksia, mutta nämä tutkimukset ovat pääasiassa tapahtuneet Vantaan puolella (Haimila 2004; Lempiäinen 2004; Lesell 2001; Saunaluoma 2000).

Valtaosa (lähes kaikki) Mätäjoen alueella tehdyistä arkeologisista tutkimuksista on kohdistunut kivikauteen. Keskiaikaisen asutuksen sijoittumisesta on olemassa jonkin verran myöhempää kartografista aineistoa sekä viitteitä paikannimistöissä, mutta tähän tai myöhempään historialliseen aikaan ajoittuvia kohteita ei kuitenkaan ole alueella tutkittu – naapurialueilla vastaavat tutkimukset ovat kuitenkin viime vuosina tuottaneet hyvää tulosta (Jansson (toim.) 2005; Haggrén 2005; Suhonen 2005a&b).

Mätäjokilaakson asutushistoria

Mätäjokilaakson esihistoriallinen asutus

Helsingin ympäristön varhaisimmat merkit ihmisasutuksesta sijoittuvat Mätäjoen varsille. Kaikki nykyisin tunnettu mesoliittinen asutus sijoittuu Vantaan puolelle, Myyrämäen-Kaivokselan alueelle, jonka vanhimmat asutusmerkit ovat Vantaan Jönsaksen asuinpaikalta n. 9000 vuoden takaa (Purhonen & Ruonavaara 1994). Laajasti tutkitun Jönsaksen asuinpaikan lisäksi mesoliittista asutusta on ollut ainakin Kauppaoppilaitoksen tontin, Kilterin ja Gröndalin asuinpaikoilla. Asuinpaikkalöytöjen lisäksi Mätäjoen alueen mesoliittiset löydöt sisältävät hautauksia Jönsaksen ja Kilterin asuinpaikalla (Purhonen 1980; Purhonen & Ruonavaara 1994; Väkeväinen 1975.)

Varhaisneoliittinen asutus Mätäjoen alueella keskittyy vielä alueen pohjoisosiin, jossa Myyrmäen Etelä-Vantaa 1—2 (Husbacka I) ja Etelä-Vantaa 3 (Mätäjoja III) asuinpaikoilta sekä Vantaan Silvolasta on merkkejä varhaiskampakeraamisesta asutuksesta. Keskineolitikumia kohti tultaessa alueen löytömateriali monipuolistuu ja asutus vaikuttaa runsastuvan ja kiinteytyvän (Seitsonen 2005). Tyypilliseen kampakeramiiikkaan kuuluvia löytöjä tunnetaan mm. asuinpaikoilta Kårböle (Folkskola), Malminkartano 1 (Kartanonkylä 3), Malminkartano 4 ja Turkismiehentien leikkikenttä, myöhäiskampakeramiiikkaa edellä mainittujen lisäksi Shemeikankuja 3 ja Kaupintien asuinpaikoilta ja mahdollisesti asuinpaikoilta Malminkartano 5 ja Vantaa Vanha Nurmijärventie. Myöhäisneoliittista asbestikeramiikkaa tunnetaan Turkismiehentien leikkikentältä sekä Kaupintieltä.

Myöhäiskivikauden lopulla asutus on siis keskittynyt vahvasti Mätäjoenjärven ja Malminkartanon lahden rantamille (Seitsonen 2005). Mätäjoen alueella sijaitsee myös merkittävän kokoinen nuorakeraamisten asuinpaikkojen keskittymä – asuinpaikkojen lisäksi Jönsaksessa on tutkittu muutama nuorakeraaminen hauta (Purhonen 1986). Nuorakeramiikkaa on löydetty Helsingin puolelta ainakin asuinpaikoilta: Kaupintie, Malminkartano 1 (Kartanonkylä 3), 2 ja 4, Kartanonkylä

3 ja Rukkila. Mätäjoen alueen Vantaan puolen asuinpaikoilta nuorakeramiikkaa tunnetaan kohteista: Etelä-Vantaa 1—2 (Husbacka I), Jönsas, Vanha Nurmijärventie, Kauppaoppilaitoksen tontti ja Silvola. Lisäksi nuorakeramiikkaa on heti Espoon puolella löydetty Nybackan asuinpaikalta. Myös Mätäjoen aluetta lähimmät Kiukaisten kulttuuria edustavat kohteet tunnetaan nykyään Espoosta (Seitsonen 2005).

Varhaismetalli- / pronssikauteen ajoittuvat löydöt ovat Mätäjoen alueelta hyvin niukkoja. Ehkä muuttunut ympäristö teki alueesta tuolloin vähemmän houkuttelevan tai sitten kyse on tutkimustilanteen aiheuttamasta kuvasta (Seitsonen 2005). Vuoden 2007 tutkimuksissa löydettiin ainakin yksi uusi tähän aikaan ajoittuva muinaisjäännös, Kannelmäen Aurinkokallion pronssikautinen hautaröykkiö. Vastaavia hautaröykkiöitä tunnetaan runsaammin Laajalahden ympäristössä (Cleve 1950; Luho 1965; Seitsonen 2005). Vaikka Helsingin pronssi- ja varhaismetallikaudelle ajoittuvien löytöjen pääpaino on Mätäjoen alueen ulkopuolella, tunnetaan Mätäjoelta Aurinkokallion röykkiön lisäksi joitain kohteita, joilta on löydetty tähän aikaan ajoittuvaa materiaalia. Näihin kuuluvat Helsingissä Malminkartano 2, Malminkartano 6 Rukkila ja Rukkila (jossa on tutkittu aikakauteen mahdollisesti ajoittuva röykkiö) asuinpaikat sekä Vantaalla kohteet Etelä-Vantaa 1—2 (Husbacka I), Etelä-Vantaa 3 (Mätäjoja III), sekä Jönsas.

Varhaismetallikautta seuraavien esihistorian ajanjaksojen löydöt Mätäjoen alueelta ovat hyvin vähäisiä (ks. esim. Cleve 1950; Luho 1965). Kuitenkin alue varhaismetallikautisten löytöjen sekä vuoden 2007 inventoinnissa paikannettujen keskiaikaisesta asutuksesta kertovien jäänteiden perusteella vaikuttaa koko Helsingin mittakaavassa eräältä potentiaalisimmista seuduista paikantaa varhaismetallikauden ja keskiajan välille ajoittuvia muinaisjäännöksiä.

Mätäjokilaakson keskiaikaisperäinen asutus

Mätäjoen alueen Helsingin kaupunkiin kuuluvassa osassa on kolme keskiaikaisperäistä kylää: Konala, Kårböle ja Tali. Niistä Tali sijaitsi lähellä jokisuuta, Konala hieman ylempänä jokivarressa ja Kårböle nykyisen Kannelmäen-Malminkartanon alueella. Keskiajan lopussa näissä Mätäjokilaakson kylissä oli yhteensä noin 23 taloa: Talissa neljä, Konalassa viisi ja Kårbölessä neljätoista. (KA 2936; SAY Helsinki.) Tämän tutkimuksen historiallisen ajan arkeologisissa kenttätöissä keskityttiin suurimman ja asutuksellisen jatkuvuuden kannalta mielenkiintoisimman kylän eli Kårbölen alueen tutkimuksiin.

Helsingin pitäjän Huopalahden neljänneksessä sijainnut Kårböle (”Karisböla”) mainitaan säilyneissä lähteissä ensi kerran vuonna 1417. (REA 368.) Kylä kuului alkujaan Kvarnbyn, Mårtensbyn ja Silbölen kanssa samaan jakokuntaan. (Kepsu 2005: 105.) Itse Kårböle koostui keskiajan lopussa kolmen kylän ryhmästä. Nämä kylät olivat nimeltään Kårböle, Nyby ja Rökis, mutta 1550-luvun lopusta alkaen ne kaikki laskettiin kuuluviksi Kårböleen. Yhteensä kylissä oli 1540-luvulla 14 asuttua taloa sekä ilmeisesti kaksi jo keskiajalla autioitunutta autiota taloa. (KA 2936; SAY Helsinki.) Kylän nimistö on pääasiassa ruotsalaista, mutta pohjalla on tätä vanhempi runsas hämäläisen viljelysnimistön kerrostuma. Saulo Kepsun mukaan paikalla on ollut suomalaista asutusta ennen ruotsalaisten tuloa varhaiskeskiajan kuluessa. (Kepsu 2005: 108.)

Kårbölen asutus oli hajautunut kolmelle tontille, joista pohjoisin eli Nyby sijaitsee nykyisin Vantaan puolella ja tunnetaan nimellä Husbacka. Kahdesta muusta tonttimaasta toinen on Malmgårdin eli Malminkartanon myöhemmän puustellin alueella ja toinen Mätäjoen itäpuolella Etelä-Kaarelassa. Rökis-nimen varhaisesta katoamisesta johtuen on vaikea varmuudella sanoa, kumpi tonteista oli Rökis ja kumpi Kårböle. Saulo Kepsu pitää todennäköisenä, että varsinainen Kårböle on ollut Etelä-Kaarelassa paikalla, jota 1600-luvulla kutsuttiin Gammelbyksi. Tämä paikka on nykyisin Runonlaulajantie 47—49:n kohdalla ja ympäristössä. (Kepsu 2005: 105—107)

Keskiajan lopulla Nybyssä ja Rökiksessä oli neljä taloa sekä itse Kårbölessä kuusi asuttua ja kaksi jo autioitunutta taloa (KA 2936; SAY Helsinki).

Kårböle läänitettiin vuonna 1579 amiraali Bengt Söfringsson Juustenille, jonka perillisiltä se siirtyi balttilaiselle hovijunkkari Jürgen von Bönhardtille vuonna 1624. von Bönhardt liitti kahdeksan Kårbölen taloa yhteen ja muodosti suurtilan, joka nautti säterivapautta vuodesta 1636. Taloista viisi oli autioitunut jo ennen von Bönhardtin aikaa. Suuren reduktion yhteydessä tila peruutettiin vuonna 1683 kruunulle ja pian tämän jälkeen siitä muodostettiin ratsuväen luutnantin puustelli. Sitten Malminkartano oli vuokralla autonomian ajan alusta 1930-luvun alkuun, jolloin paikalle perustettiin vankisiirtola. Vuonna 1942 Malminkartanosta tuli Helsingin Yliopiston koetila. (Jutikkala & Nikander 1939: 412—413; Kautto 2003; Kepsu 2005: 105—108; Kuisma 1990: 92.)

Yhteensä kylässä oli 1600-luvun lopussa viisi asuttua kantatila eli Malmgårdin puustelli ja neljä talonpoikaistaloa. Kårbölen Gammelbyssä säilyi talonpoikainen asutus, mutta tontilla oli 1600-luvun lopussa enää kaksi taloa eli Gamlas ja Tolvmans. Molemmat ovat kadonneet 1900-luvulla ja paikalla on nykyisin omakotitaloasutusta ja puistoa. Vastaavasti Nybyn taloista vain kaksi eli Husbacka ja Abrams pysyi asuttuna. Nykyisin Vantaan puolella olevassa Nybyssä on säilynyt vanhaa maatalousmaisemaa.

Vanhin Kårbölestä säilynyt kartta on vuodelta 1695, jolloin maanmittari Samuel Broterus kartoitti ainakin osan kylän maista. Malmgårdista on erillinen puhtaaksi piirretty kartta, josta löytyy luutnantinpuustelliksi muutettu säteri lähipeltoineen (KA: MHA Helsinki B7 2/1; Ks. Samuelin kartat 2001: 32—33). Tässä kartassa Gammelby jää varsinaisen kartoitetun alueen ulkopuolelle, mutta se löytyy vuosina 1699 ja 1700 laaditusta Kvarnbackan, Mårtensbyn ja Kårbölen kylien kartasta. Kårbölen kartta on vuodelta 1699. (KA: MHA Helsinki B11a 4/1-2; Ks. Kuisma 1990: 195; Samuelin kartat 2001: 47—49). Kartasta on säilynyt myös konsepti, ja siitä löytyvät myös Kårbölen pellot ja tonttimaat (KA: MMA Helsinki).

Kårbölen Gammelbyssä oli vuonna 1695 kuuden (tai neljän) sijaan enää kaksi taloa, Gamlas ja Tolvmans. Seuraava kartta Kårbölen Gammelbystä löytyy vuodelta 1781, jolloin kylässä suoritettiin isojako (KA: MHA Helsinki B7 2/3-5). Gamlasin ja Tolvmansin talot olivat tuolloin samalla paikalla kuin vuosisataa aiemminkin. Vuoden 1781 kartta on helposti siirrettävissä nykykartalle.

Vuoden 1781 kartan perusteella voidaan todeta, että Gammelbyn talot ovat sijainneet Uudenmaan keskiaikaisille kylätonteille tyypilliseen tapaan suojaisessa etelärinteessä peltojen äärellä. Malmgårdin tonttimaa on puolestaan kahden ison kotipellon välissä olevalla terassilla. Sen itäpuolella on kallio. Saman kallioisen mäen itärinteeltä löytyi kevään 2007 inventoinnissa keskiaikaan tai uuden ajan alkuun ajoittuvia rakennusten jäännöksiä. Paikalla on luultavasti ollut yksi tai useampi Kårbölen kylän autioitunut talo. Kylään kuuluneita, mutta jo autioituneita taloja on saattanut olla myös vuoden 1699 kartalta löytyvien ulkopeltojen läheisyydestä. Niistä Pellåker on Malminkartanon aseman länsipuolella ja Håkansåker Hakuninmaan lähion länsipuolella osin Hämeenlinnanväylän alla. Molemmissa pelloissa on mahdollisesti talonnimeen viittaava etuosa. Håkans ja Pellas ovat tyypillisiä uusmaalaisia talonnimiä.

Vuosien 2006—2007 tutkimukset

Alkuperäisen suunnitelman mukaisesti arkeologiset kenttätyöt oli tarkoitus suorittaa marraskuun alussa 2006, alkaen maanantaina 06.11.2006. Ensimmäisenä päivänä oli tarkoitus kiertää tunnettuja

kohteita ja näyttää kentällä projektin muille osallistujatahoille millaisia arkeologiset kenttätöet ovat. Kenttätöihin osallistuivat tuolloin Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineesta FT Georg Haggrén, FM Oula Seitsonen, FM Kerkko Nordqvist ja FM Wesa Perttola, maantieteen laitokselta FT Olli Ruth ja fil.yo. Liisa-Maija Aukia sekä Teknillisen korkeakoulun maisema-arkkitehtuurin tutkinto-ohjelmasta yliopisto-opettaja Kati Susi-Wolff ja tekn.yo. Veera Hakala.

Kenttätöiden suorittamista hankaloittivat kuitenkin talven ensimmäiset- ja pitkään aikaan viimeiset, mutta sitäkin runsaammat lumisateet (kuvat II & III). Päivän aikana tarkastettiin päällisin puolin joitakin kohteita lähinnä Malminkartanossa ja Kaarelassa, mutta koska olosuhteet tekivät kenttätöiden suorittamisen hyvin hankalaksi ja jopa mahdottomaksi, päätettiin työt lykätä suosiolla kevääseen.

Kuvat II ja III. Vas. Inventointiryhmä lumisateessa kohteella Malminkartano 4 / Kårbölen kylätontti. Kohti SE. 06.11.2006. Oik. G. Haggrén ja O. Seitsonen lukemassa auton sisällä sateensuojassa olevaa karttaa lähellä Kaarelan kivikautista asuinpaikkaa ja Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätonttia (taustalla). Kohti W. 06.11.2006. (Kuvat: K. Nordqvist)

Varsinaisesti kenttätöet suoritettiin huhtikuun puolivälissä 2007, 16.—20.04.2007 (kuvat IV & V). Tutkimusten tavoitteena oli kartoittaa ja tarkastaa Mätäjokilaakson ennalta tunnetut esihistorialliset ja historialliset muinaisjäännökset ja niiden kunto sekä etsiä alueelta uusia kohteita opetuksen, suojelun ja kaupunkisuunnittelun tarpeisiin. Tutkimukset keskittyivät, paitsi rahoituslähteen, myös käytettävissä olevan ajan takia ainoastaan Mätäjoen laakson nykyiseen Helsingin kaupunkiin kuuluvaan alueeseen; Vantaan puolen niin ikään muinaisjäännöksistään rikkaita (entisiä Helsingin maalaiskunnan) alueita ei tutkittu.

Inventointi suoritettiin kahdessa ryhmässä, joista ensimmäinen keskittyi esihistoriallisiin kohteisiin ja toinen keskiaikaisiin ja historiallisen ajan kohteisiin. Ensimmäiseen ryhmään kuuluivat FM Oula Seitsonen, FM Kerkko Nordqvist, fil.yo. Otso Manninen ja fil.yo. Heidi Nordqvist, toiseen ryhmään FT Georg Haggrén ja FM Wesa Perttola.

Esihistoriallisten kohteiden inventointi

Käytännössä kenttätöet jakoutuivat kahteen osaan, vanhojen asuinpaikkojen tarkastamiseen ja uusien kohteiden aktiiviseen etsimiseen. Vanhat asuinpaikat ja niiden kunto tarkastettiin, siltä osin kun ne enää olivat tarkastettavissa. Uusien kohteiden löytämiseksi alueelta etsittiin rakentamattomia / vähän rakennettuja ympäristöjä sopivilta rantakorkeuksilta. Käytännössä tutkimukset keskitettiin pääasiassa 15—30 m mpy välille, joka kattaa muinaiset rantatasot mesoliittiselta kiviltaudelta

pronssi / varhaismetallikaudelle. Tutkijoiden apuna olivat myös J.-P. Mäkiahon (Helsingin yliopisto, maantieteen laitos) eri rantavaiheista laatimat kartat aikavälillä 1000—6000 vuotta sitten (ks. liite 2; myös Mäkiaho 2003).

Potentiaalisilta vaikuttavilta alueilta, jotka osoittautuivat usein olevan hyvin pienialaisia, etsittiin merkkejä muinaisesta ihmistoiminnasta pääasiassa pintapoiminnan avulla – kaupunkialueella rakentamattomienkin seutujen maanpinta oli usein syystä tai toisesta kulunut rikki. Koekuopitusta suoritettiin hyvin niukasti, jo siitä syystä, että suurin osa inventointialueesta kuului jonkun kiinteistön tai taloyhtiön alueeseen, eikä ihmisten kotipihoille voitu mennä kuopittamaan. Tunnetuilla kohteilla suoritettiin vain yleistä havainnointia ja pintapoimintaa (tunnetuilta kohteilta tulleita löytöjä ei pääsääntöisesti otettu talteen).

Kuvat IV ja V. Vas. H. Nordqvist ja O. Manninen tutkimassa Malminkartano 7 löytöpaikkaa. Kohti W. 16.04.2007. Oik. Kannemäki Aurinkokallio 1. O. Manninen, H. Nordqvist & O. Seitsonen tutkimassa tuhoutunutta rökkiötä. Kohti W. 17.04.2007. (Kuvat: K. Nordqvist)

Kenttätyöt suoritettiin Kannelmäen-Malminkartanon-Kaarelan-Konalan-Pitäjänmäen-Munkkivuoren alueella. Käytännössä suurin osa ajasta vietettiin kuitenkin Kannelmäessä, Malminkartanossa ja Kaarelassa (ks. liite 3), jossa olosuhteet muinaisjäännösten säilymiselle ja löytämiselle vaikuttivat parhailta. Näiden lisäksi muilta alueilta yritettiin löytää soveliaita maastoja, mutta usein jo pelkkä alueen läpi ajaminen osoitti, että uusien kohteiden löytyminen on äärimmäisen epätodennäköistä.

Esihistoriallisten kohteiden inventoinnissa tarkastettiin kaikkiaan 15 vanhaa kohdetta. Tarkastetuista kohteista seitsemän todettiin täysin tuhoutuneiksi, yhdeksän asuinpaikan havaittiin olevan vielä ainakin osittain säilynyt. Lisäksi tarkastettiin kaksi Veikko Lehtosalon (1962) raportoimaa asuin- / irtolöytöpaikkaa (Haaga Tuovisen palsta ja Pitäjänmäki Strömberg), mutta näiden havaittiin olevan täysin tuhoutuneita.

Uusia kohteita löydettiin kaikkiaan viisi kappaletta. Näistä kaksi on kivilautisia asuinpaikkoja (Malminkartano 8 ja Kårböle (Folkskola) 2), kaksi kvartsilöytöpaikkoja (Malminkartano 7 ja Munkkivuori Ulvilantie) ja yksi pronssikautinen hautarökkiö (Kannelmäki Aurinkokallio 1) (taulukko 1 & kartta III). Asuin- ja löytöpaikkoja ei niukan löytömateriaalin perusteella voi ajoittaa kivi- ja varhaismetallikautta tarkemmin – ainoastaan rökkiölle voidaan antaa sen sijaintikorkeuden ja muodon perusteella tarkempi ajoitus. Kohteista Malminkartano 7 kvartsilöytöpaikka on ilmeisesti täysin tuhoutunut, samoin Kannelmäestä löydetty rökkiö on pahoin vaurioitunut.

Keskiaikaisten ja historiallisen ajan kohteiden inventointi

Keskiaikaisten kohteiden etsimisen pohjana olivat olemassa oleva voutintiliaineisto, historialliset kartat sekä paikannimistö. Vanhojen karttojen ja lähteiden sisältämä tieto siirrettiin nykyiselle peruskarttapohjalle (ks. kartat 10 ja 12), minkä perusteella alueita tarkastettiin maastossa. Mahdollisia alueita tutkittiin pintapoiminnan ja lapionpistojen avulla.

Keskiaikaisten ja historiallisten kohteiden inventointi keskittyi pääasiassa Malminkartanon-Kaarelan alueelle. Mätäjokilaakson eteläisempää osaa ei tutkimusten tässä vaiheessa ehditty käydä läpi, ei myöskään pohjoista Håkansåkerin aluetta. Malminkartanon asemalta länteen oleva Pellåkerin alue jää keskelle rakennettua aluetta. Nyt tutkittiin asutushistoriallisia kohteita, mutta jatkossa on syytä laajentaa kenttätöitä Mätäjokilaakson alajuoksun kylätonteille (Konala, Tali) sekä historiallisen ajan elinkeinohistoriallisiin kohteisiin sekä tiestöön.

Keskiaikaisten ja historiallisten kohteiden inventoinnissa löydettiin kaikkiaan viisi uutta kohdetta (taulukko 1 & kartta III). Kohteista kolme (Malminkartano Kårbölen kylätontti, Malminkartano Kårbölen säterin tontti ja Etelä-Kaarela Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti) ovat keskiaikaisen Kårbölen kylän tonttimaita. Näistä ensin mainitulta löydettiin useita mahdollisesti 1500—1600-luvuille ajoittuvia tulisijoja / tulisijallisia rakennuksia. Kylätonteilta tehtiin myös havaintoja myöhemmistä, 1700—1900-luvun rakenteista ja löydöistä. Yksi uusi asuinpaikka (Malminkartano Päiväkoti) ajoittunee 1800—1900-luvuille, mutta vaatisi lisäselvityksiä. Yhden mahdollisen asuinpaikan (Malminkartano Kartanokaari) ajoitus ja status jäivät epäselviksi.

Näiden kohteiden lisäksi raporttiin on otettu mukaan kaksi røykkiökohdetta (Etelä-Kaarela Nurmijärventie ja Kannelmäki Aurinkokallio 2), vaikeivät ne varsinaisesti olekaan muinaisjäännöksiä. Molemmissa kohteissa havaittiin erilaisia epämääräisiä kivirøykkiöitä, joiden alkuperä voi osittain olla viljelyrøykkiöissä, mutta toisaalta ne voivat liittyä myös 1900-luvun maankäyttöön.

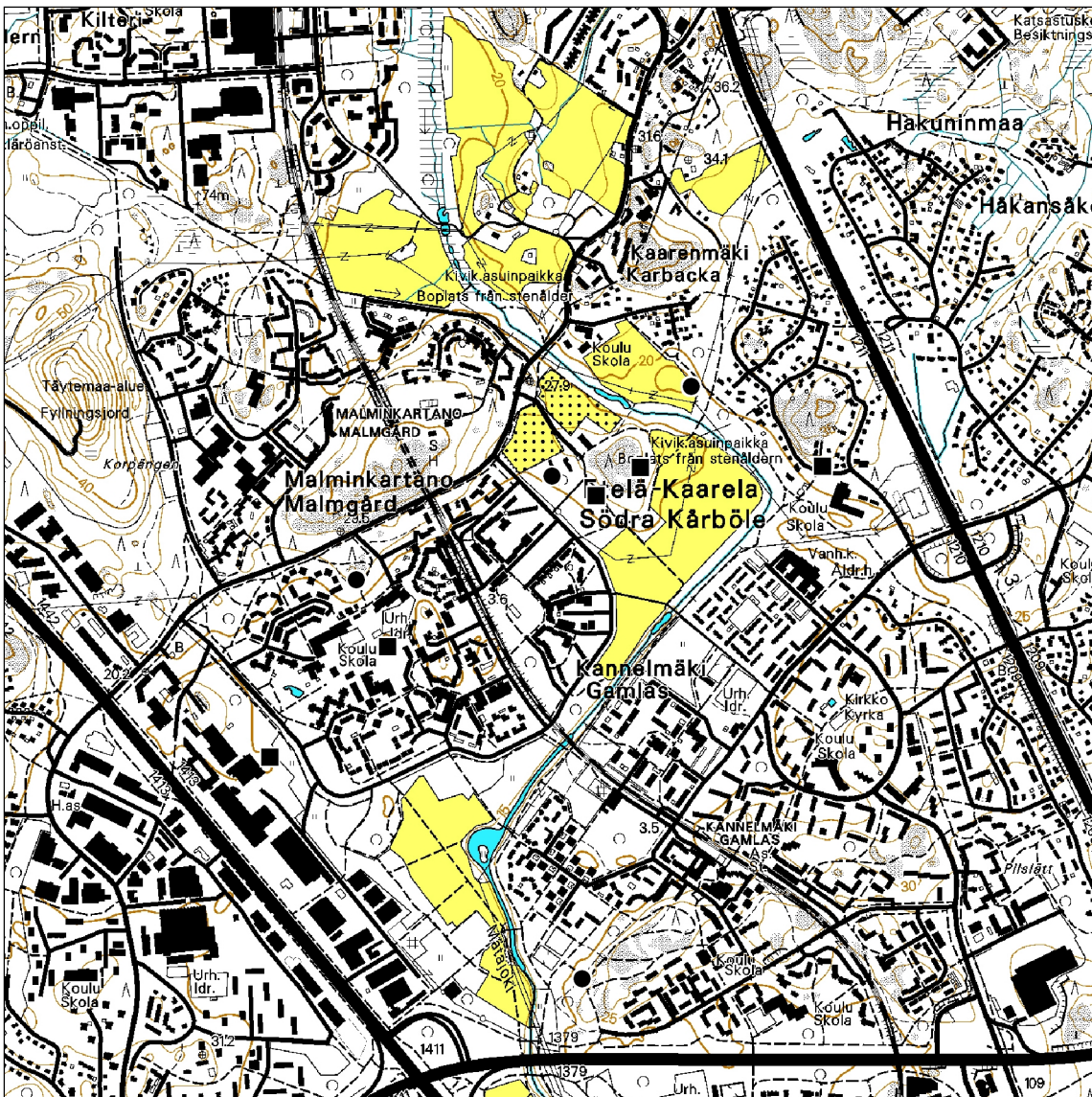
Kohdenimi (kunta: Helsinki)	Ajoitus	Mj-tyyppi	p	i	z
Malminkartano 7	kivikautinen	löytöpaikat	6683870	3382124	22
Malminkartano 8	kivikautinen	asuinpaikat	6683610	3381571	23-25
Kannelmäki Aurinkokallio 1	pronssikautinen	hautapaikat	6682481	3382143	22-23
Munkkivuori Ulvilantie	kivikautinen	löytöpaikat	6679550	3382420	20
Malminkartano Kårböle (Folkskola) 2	kivikautinen	asuinpaikat	6684100	3382519	20
Malminkartano Päiväkoti	historiallinen	asuinpaikat?	6683421	3381648	20
Malminkartano Kårbölen kylätontti	keskiaikainen?, historiallinen	asuinpaikat	6683883	3382368	25-30
Malminkartano Kårbölen säterin tontti	historiallinen	asuinpaikat	6683811	3382243	24-25
Etelä-Kaarela Kårbölen (Kaarela) Gammelbyn kylätontti	historiallinen	asuinpaikat	6683864	3382870	25-30
Malminkartano Kartanonkaari	historiallinen	maarakenteet; työpaikat	6683131	3381309	20

Taulukko 1. Mätäjoen inventoinnissa 2007 löydetty kohteet.

Tulokset

Kuten ennakolta oli tiedossa ja aavistettavissa, melko suuri osa alueen muinaisjäännöksistä on tuhoutunut. 1960-luvulta eteenpäin jatkunut intensiivinen maankäyttö ja asutuksen laajeneminen on ollut kohtalokasta useille kohteille. Useiden kivikautisten kohteiden on tiedetty tuhoutuneen täysin ja säilyneistäkin kohteista suuri osa on joko pahoin vaurioitunut ja / tai asutuksen puristuksissa. Myös valtaosa nykyisen Helsingin alueella sijainneista keskiaikaisista kylätonteista on jäänyt modernin rakentamisen alle, kuten todennäköisesti myös suuri määrä pronssi- ja rautakautisia kohteita.

Tilanne ei kuitenkaan ole täysin toivoton, sillä tutkimuksen kohteena olleelta tiheään rakennetuilta alueilta pystyttiin paikantamaan joitakin säilyneitä ja aiemmin tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Yhteensä inventoinnissa löydettiin 10 uutta kohdetta (taulukko 1 & kartta III). Näistä viisi ajoittuu kivi- ja pronssi- / varhaismetallikauteen, viisi keskiaikaan ja / tai historialliseen aikaan.

Kartta III. Mätäjoen inventoinnissa 2007 löydetyt uudet kohteet (ympyrä – esihistoriallinen; neliö – keskiaikainen / historiallinen kohde). Mittakaava 1:20 000 (pohjakartat 204301 Hämeenkylä & 203403 Tapiola).

Pääosa uusista kohteista keskittyy Malminkartanon-Kaarelan alueelle. Tämä vaikuttaa sekä uusien, että vanhojen kohteiden valossa potentiaalisimmalta seudulta Mätäjoen alueella. Lähiörakentamisesta huolimatta alueella on säilynyt myös jonkin verran melko vähän muokattua maastoa, lisäksi on huomioitava, että alue on aikoinaan ollut ehkä ympäristöään houkuttelevampaa seutua. On kuitenkin myös huomioitava arkeologisten tutkimusten voimakas keskittyminen tälle alueelle; Mätäjoen laakson eteläisempää osaa ei ole tutkittu läheskään yhtä hyvin ja tarkasti.

Esihistoriallisten kohteiden osalta inventointi lähinnä täydensi vanhoja tietoja. Kiinnostava löytö on Kannelmäestä havaittu pronssikautinen, mutta valitettavasti pahoin tuhottu rökkiö. Erityisen mielenkiintoisia ovat myös ensimmäiset viitteet aiemmin tuntemattomista keskiaikaisista muinaisjäännöksistä, joiden olemassa oloa on aiemmin arvailtu vain sekundääristen lähteiden perusteella. Erityisen hieno on Malminkartanon kartanon alue. Muinaisjäännökset ovat täällä säilyneet hyvin, mikä on harvinaista Mätäjoen (ja koko Helsingin) tiheään rakennetuilla alueilla. Malminkartanon kartanon alue on erittäin potentiaalinen kohde jatkotutkimuksille myös siksi, että sieltä on mahdollista seurata merkkejä ihmistoiminnasta aina kivikaudelta 1900-luvulle.

Mätäjoen laaksossa suoritettujen inventointien kaltaiset tutkimukset ovat hyvin ajankohtaisia myös muilla tiiviisti rakennetuilla alueilla, joilla kohteiden tuhoutuminen etenee jatkuvasti. Viimeistään tässä vaiheessa olisi tärkeä saada talteen se tieto mitä muinaisjäännöksistä vielä on mahdollista saada – tieto muinaisjäännöksen, tuhoutuneenkin, olemassa olosta on tärkeä tieto tutkittaessa jonkin alueen asutushistoriaa. Vastaavien tutkimusten merkitys ja tärkeys, paitsi suojelun ja kaupunkisuunnittelun tarpeisiin, on myös siinä, että ne tarjoavat materiaalia erilaisiin selvityksiin ja opinnäytetöihin. Viime aikoina on tullut selvästi esiin erityisesti opiskelijoiden kiinnostus tutkia lähialueisiinsa liittyviä ilmiöitä (esim. tähän projektiin liittyvät opinnäytteet, ks. myös Nyholm 2007). Laajemmassa mitassa tällaiset tutkimukset ovat merkityksellisiä myös siksi, että pidemmälle (tieteellisiksi ja erityisesti populaarijulkaisuiksi) jalostettuina ne tarjoavat tietoa tutkittujen alueiden asukkaille heidän kotimaisemiensa menneisyydestä.

Helsingissä 23.05.2008

Mika Lavento, prof.

Georg Haggrén, FT

Kerkko Nordqvist, FM

Wesa Perttola, FM

Oula Seitsonen, FM

Lähteet

Arkistolähteet

- Haimila, M. 2004:** Vantaan Kaivoksen arkeologinen tarkkuusinventointi 2003. Tutkimusraportti, Museovirasto, arkeologian osasto, Helsinki.
- Lempiäinen, A. 2004:** Vantaan Kaivoksen Kuparimäki. Arkeologinen tutkimus 21.6.-29.6.2004. Tutkimusraportti, Museovirasto, arkeologian osasto, Helsinki.
- Lesell, K. 2001:** Vantaa kaupungin kiinteiden esihistoriallisten muinaisjäännösten inventointi 2000. Tutkimusraportti, Museovirasto, arkeologian osasto, Helsinki.
- Saunaluoma, S. 2000:** Vantaa Gröndal 2. kivi-kautisen asuinpaikan kaivaus 1999. Tutkimusraportti, Museovirasto, arkeologian osasto, Helsinki.
- Lehtosalo, V. 1962:** Helsingin pitäjän kiinteät muinaisjäännökset. Inventointiluettelo. Tutkimusraportti, Museovirasto, arkeologian osasto, Helsinki.
- Lehtosalo, V. 1972:** Helsinki Malminkartano. Kaivauskertomus 1962—1966. Tutkimusraportti, Museovirasto, arkeologian osasto, Helsinki.
- Luhon, Ville 1940:** Helsingin pitäjän Kaarelan kylän kivi-kautisen asuinpaikan kaivauskertomus 1939. Tutkimusraportti, Museovirasto, arkeologian osasto, Helsinki.
- Mäkiäho, J.-P. 2003:** Rannansiirtyminen pääkaupunkiseudulla postglasiaaliaikana TIN -mallinnuksella kuvattuna. Pro gradu -tutkielma, maantieteen laitos, Helsingin yliopisto.
- Nyholm, M. 2007:** Helsingin esihistoria – kiven alla? Muinaisjäännösten säilyminen kaupunkiympäristössä. Proseminaari työ, arkeologian oppiaine, Helsingin yliopisto.
- Suhonen, V.-P. 2005a:** Vantaan keskiaikaisten kylätonttien inventointi vuonna 2005. Tutkimusraportti, Museovirasto, rakennushistorian osasto, Helsinki.

Kansallisarkisto (KA)

- Maanmittauslaitoksen kartta-arkisto
- Suomen asutuksen yleisluettelo (SAY)
- Voudintilit

Kirjallisuus

- Cleve, N. 1950:** Helsingin seutu esihistoriallisen aikana. *Helsingin historia* I: 55—70. Helsinki.
- Haggrén, G. 2005:** Köklax i Esbo. Arkeologiska undersökningar på en medeltida bytomt. *Nordenskiöld -samfundets tidskrift* 65 (2005): 83—101.
- Jansson, H. (toim.) 2005:** *Merellinen perintömme – Vårt maritima arv.* CD-Rom, Kulttuurien tutkimuksen laitos, Helsingin Yliopisto.
- Jutikkala, E. & Nikander, G. 1939:** *Säterier och storgårdar i Finland* I. Helsingfors.
- Kautto, R. 2003:** *Malminkartano, luutnantin puustelli. Lehtiä Malminkartanon historiasta.* Helsingin kaupungin museo.
- Kepsu, S. 2005:** Uuteen maahan. Helsingin ja Vantaan vanha asutus ja nimistö. *SKS toimituksia* 1027. Tampere.
- Kuisma, M. 1990:** *Helsingin pitäjän historia* II (1550—1713). Jyväskylä.
- Luhon, V. 1965:** Helsingin pitäjän esihistoria. *Helsingin pitäjä* I: 5—93.
- Purhonen, P. 1980:** Jönsaksen punamultahaudat – vanhimmat Suomesta tunnetut hautaukset. *Helsingin pitäjä* 1980: 6—15.
- Purhonen, P. 1986:** Vantaan Jönsaksen nuorakeraamiset haudat. *Iskos* 6: 113—125.
- Purhonen, P. & Ruonavaara, L. 1994:** On subsistence economy at the prehistoric dwelling-site area of Jönsas in Vantaa, Southern Finland. Teoksessa: *Fenno-ugri et slavi* 1992. Prehistoric

economy and means of livelihood. Papers presented by the participants in the Finnish-Russian archaeological Symposium “Pre-historic economy and means of livelihood”, 1–15 May 1992 in the National Museum of Finland. *Museovirasto, arkeologian osasto, julkaisu no 5*: 88—97.

Registrum Ecclesiae Aboensis eller Åbo Domkyrkas Svartbok (REA). Utg. af R. Hausen (1890). Jyväskylä 1996.

Samuelin kartat – Samuel kartor. Helsingin pitäjän vanhoissa kartoissaan 1681—1712 – De äldsta kartorna över Helsing 1681—1712. Toim./red. Teresa Leskinen & Pia Lilbroända. Vantaan kaupunginmuseo 2001.

Seitonen, O. 2005: Kivikauden Helsinki sijaitti Mätäjoen varsilla. *Tanotorvi* 6/2005.

Seppä, H., Tikkanen, M. & Shemeikka, P. 2000: Late-Holocene shore displacement of the Finnish south coast: diatom, litho- and chemostratigraphical evidence from three isolation basins. *Boreas* 29: 219—231.

Suhonen, V.-P. 2005b: Gubbackan autioituminen yhä arvoitus. Kylätontin arkeologiset tutkimukset Vantaan Länsisalmessa. *Helsingin pitäjä* 2006: 11—24.

Tikkanen, M. & Ruth, O. 2003: Origins and development of the ancient outflow channel of the river Vantaanjoki, southern Finland, as indicated by fluvial sediments. *Fennia – International journal of geography* 181-1: 69—83.

Väkeväinen, L. 1975: Vantaan Kilterin hautalöydöt. *Suomen Museo* 1975: 5—17.

Kohdekuvaukset, vuosien 2006—2007 inventointi

Kohdekuvauksissa käytetyt termit

Kertomuksessa käytetään muinaisjäännösten nimeämissysteemiä, jossa muinaisjäännöksen nimi koostuu kahdesta osasta: kunta ja paikannimi. Paikannimi-osa on useimmiten arkeologin antama. Se on tavallisesti kartalta valittu, lähimpänä kohdetta sijaitseva karttasana.

Ajoitus:

Kivikautinen: Pyyntikulttuurin muinaisjäännös (kivi-pronssi-varhaismetallikautinen). Useimmiten on mahdotonta sanoa vähäisen löytöaineiston (kvartsi-iskoksia) perusteella, onko kyseessä kivi-, pronssi-, vai varhaisrautakauteen ajoittuva pyyntikulttuurin löytö.

Pronssikautinen / varhaismetallikautinen: Kivikautta seuraava ajanjakso, tässä käytetty ko. aikaan ajoittuvista hautaröykkiöistä (asuinpaikoista ks. edellä)

Keskiaikainen: Löytömateriaalinsa perusteella keskiaikaiseksi ajoittuva muinaisjäännös.

Historiallinen: Selvästi historialliseen aikaan ajoittuva muinaisjäännös.

Moniperiodinen: Usealle eri periodille ajoittuva muinaisjäännös.

Laji:

Asuinpaikat: Kiinteä muinaisjäännös, josta löytyy kiinteään tai toistuvaan toimintaan viittaavia merkkejä. Pyyntikulttuurin asuinpaikoilla tavallisimpia löytöjä ovat esimerkiksi eri kivilajeista isketyt iskokset ja palaneet luufragmentit.

Löytöpaikat: Kohde, josta on merkkejä esihistoriallisesta toiminnasta, muttei kuitenkaan niin runsaasti, että ne oikeuttaisivat kutsumaan paikkaa asuinpaikaksi. Joskus kyseessä on asuinpaikat, joilta ei vain ole havaittu riittävästi löytömateriaalia.

Hautapaikat: Tässä tarkoitetaan kivistä kasattuja hautaröykkiöitä.

Maarakenteet: Tässä tarkoitetaan maasta (ja kivistä) tehtyjä, tarkoitukseltaan epämääräisiä kumpuja.

Työpaikat: Tässä tarkoitetaan tulisijoja (kivisiä kiukaan / uunin pohjia).

Rauhoitusluokka:

1 = Valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäännös, jonka säilyminen on turvattava kaikissa olosuhteissa

2 = Kohteen arvon selvittäminen edellyttää tarkempia tutkimuksia

3 = Tuhoutunut ja /tai loppuun asti tutkittu muinaisjäännös, ei enää rauhoitettu

Löydöt:

KM= Kansallismuseon kokoelma, luettelonumero ja alanumero

Lähikohteet:

Lähikohteet on raportissa lueteltu 500 m säteellä, irtolöytöjä ei ole lueteltu.

Valokuvat:

Kaikki valokuvadokumentaatio tehtiin digitaalisilla kameroilla. Alkuperäiset tiedostot ovat inventoijien hallussa, raportin mukana arkistoidaan kopio valokuvista cd:llä.

Uudet kohteet – Kivi- ja varhaismetallikausi

Helsinki Malminkartano 7

Mj.rekisteritunnus: 1000011472
Muinaisjäännöstyyppi: Löytöpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: -
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682287; y= 2548258; z= 22 m mpy
p= 6683869; i= 3382124 (tarkkuus ± 10 m)
Etäisyystieto: N. 600 m kaakkoon Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

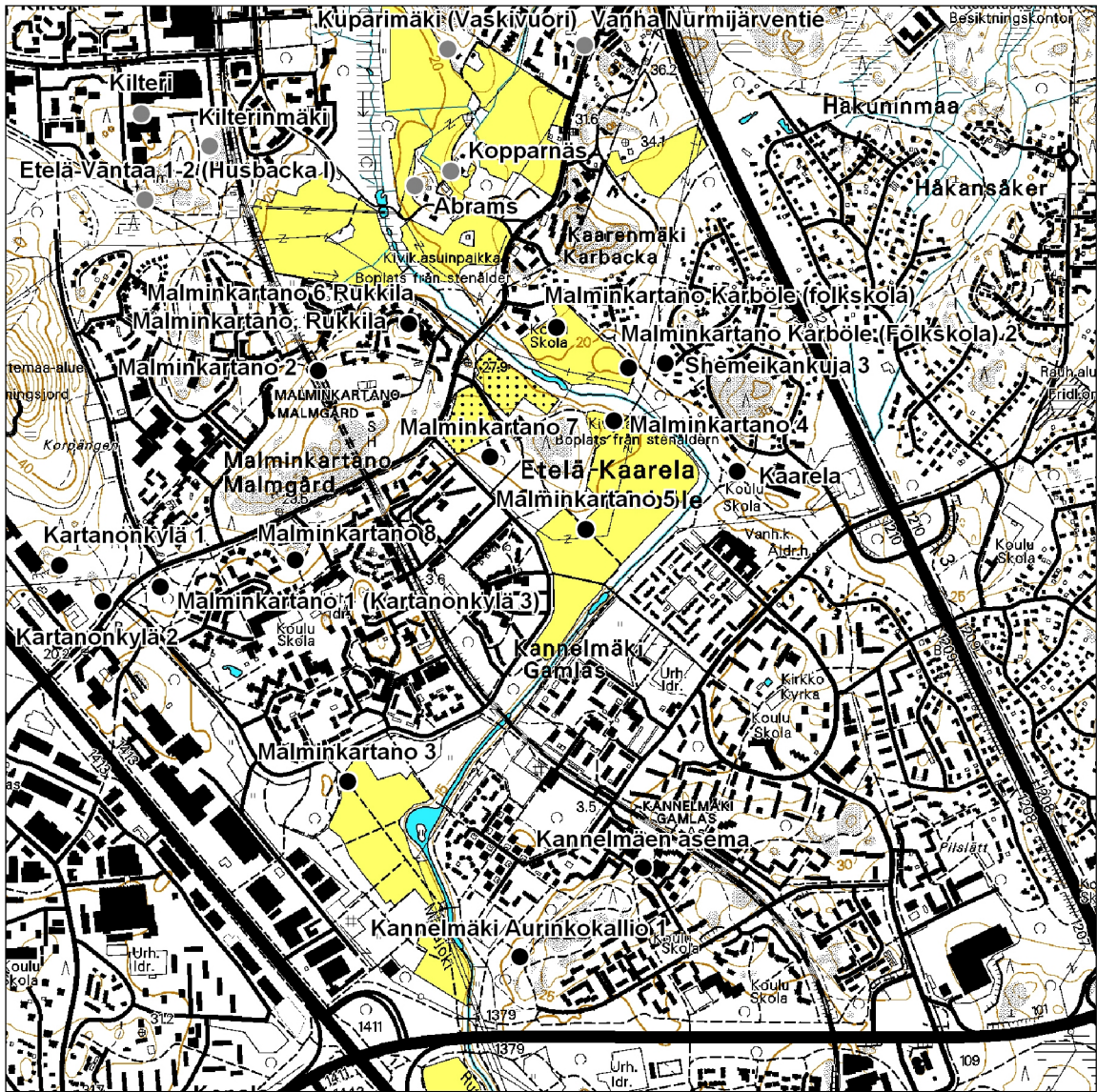
Löytöpaikka sijaitsee Malminkartanon kartanon ja Helsingin yliopiston kurssikeskuksen alueella. Kartanorakennus sijaitsee löytöpaikasta n. 50 m koilliseen, kartanolta / kurssikeskukselta johtava tie taas n. 50 m löytöpaikasta kaakkoon. Löytöpaikka on loivalla, länteen aukeavalla terassilla. Edustalla maasto laskee loivasti kohti tietä (Kartanonkaari), taustalla rinne kohoaa loivasti kartanon pihaan; n. 100 m päässä idässä kohoaa jyrkempi kallioinen mäki.

Inventointihetkellä pientä kartanon länsipuolella sijainnutta rakennusta oltiin purkamassa (purettu rakennus sijaitsee n. 30 m löytöpaikasta pohjoiseen). Purettavalle rakennukselle etelästä / kaakosta johtavalta uralta, rikkoutuneelta maanpinnalta löydettiin yksi kvartsi-iskos. Muita (esihistoriallisia) löytöjä paikalta ei tehty maanpinnan tarkastamisesta ja koepistoista huolimatta

Alue on osa 1600-luvulla perustetun kartanon pihapiiriä, mistä syystä maaperä alueella on moneen kertaan myllättyä. Myöhempi maankäyttö on mitä todennäköisimmin tuhonnut pahoin löytöpaikkaa. Paikalle tehdyissä koepistoissa ja maaperän rikkoutumissa havaittiin ainoastaan sekoittunutta piha- ja peltokerrosta – esihistorialliseen toimintaan mahdollisesti liittyneitä kerroksia ei enää ole mahdollista havaita. Maaperä on alkujaan ollut hiekkainen, mutta lukuisien muokkaavien voimien vaikutuksesta muuttunut mullan / humuksen sekaiseksi ja sisältää myös paljon modernia roskaa (muovia, lasia, tiiltä jne). Kasvillisuus on lehtipuuvaltaista pusikkaa.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: KM 37291 (kvartsi-iskos)
Havaintomahdollisuudet: melko heikot, maanpinta pääosin kiinni
Koko: -
Lähilöydöt: Kårböle (Folkskola) n. 400 m NE, Kårböle (Folkskola) 2 n. 450 m NE ,
Malminkartano 4 n. 350 m ENE, Malminkartano 5 n. 330 m SE,
Malminkartano 6 Rukkila ja Rukkila n. 430 m NW
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 1)
Valokuvat: nro 1

Kartta 1. Helsinki Malminkartano 7. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 1. Malminkartano 7. Kvartsilöytöpaikka uralla O. Mannisen ja H. Nordqvistin välissä. Kohti N. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Malminkartano 8

Mj.rekisteritunnus: 1000011473
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682002; y= 2547718; z= 23—25 m mpy
p= 6683588; i= 3381641 (tarkkuus ±15 m)
Etäisyystieto: N. 600 m etelälounaaseen Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

Löytöpaikka sijaitsee Malminkartanossa, Malminkatanontien etelä- ja Puustellintien länsipuolelle jäävällä pienellä puistoalueella. Kohde on puistoalueen eteläreunalla, pienen lounaaseen—etelään—kaakkoon aukeavan niemen kärjessä. Löytöpaikka sijaitsee heikon terassin päällä. Terassi laskee loivasti itään, etelään ja länteen. Tämä alempi alue on täyteen rakennettu – lähimmät talot ja rakenteet ovat vain 10—30 m päässä löytöalueesta. Taustalla (pohjoisessa) maasto nousee hieman jyrkemmin kivikoiden ja kallioiden kautta Malminkartanontielle ja sen pohjoispuolella olevalle kallioiselle mäelle.

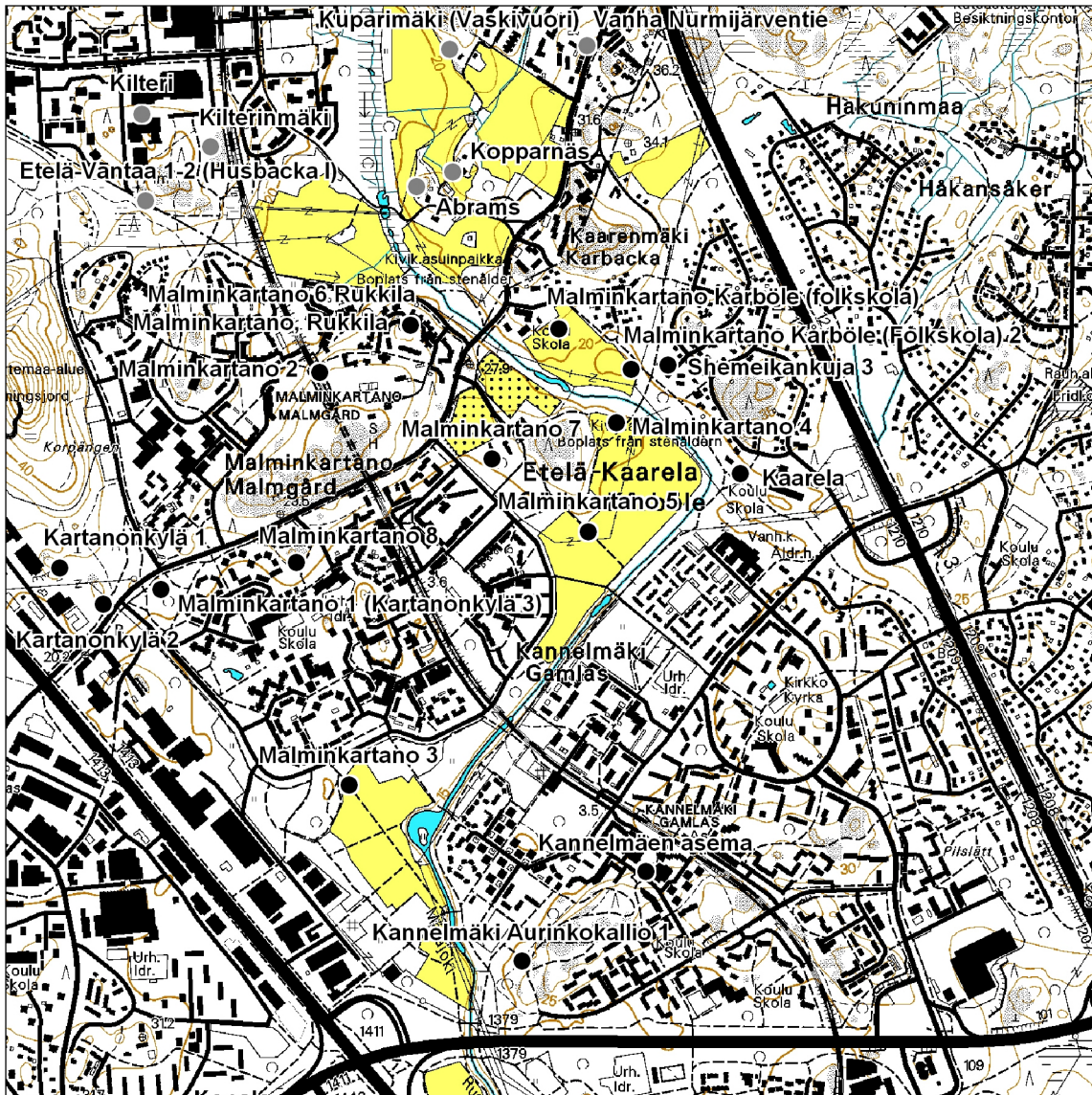
Niemenkärjessä kohtaa kaksi puistikossa kulkevaa kävelytieta. Kvartsilöydöt tehtiin näiden teiden risteyksen ympäriltä. Risteyksen itäpuolelle kaivetun roskakuopan reunoilla olevasta maasta löydettiin joitain kvartseja, kuopan profileissa ei havaittu kulttuurikerrosta. Lisäksi risteyksen länsipuolelta, rikkoutuneelta maanpinnalta löydettiin yksi kvartsi-iskos.

Maaperä löytöalueella on karkeaa hiekkaa, joskin intensiivinen maankäyttö on osin sekoittanut sitä ja paikka paikoin maaperä on hyvin humuksensekaista. Maaperä on melko kivistä ja alueella on suurehkoja maakiviä. Kohteen tausta muuttuu heti niemenkärjen (kävelyteiden) pohjoispuolella kivikkoiseksi ja peruskallio nousee pintaan joitain kymmeniä metrejä myöhemmin. Alueella on paljon myöhempiä häiriöitä sekä suuret määrät modernia roskaa.

Niemenkärjen koon ja maaperän huomioon ottaen kohde lienee alkujaankin ollut pienialainen leiripaikka. Myöhempi maankäyttö on vahingoittanut löytöpaikkaa, mutta joitain osia siitä on voinut säilyä kävelyteiden risteyksen ympäristössä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: KM 37292 (kvartsi-iskoksia)
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, ohut karikekerros / maanpinta monin paikoin rikki
Koko: n. 5 x 10 m
Lähilöydöt: Malminkartano 1 (Kartanonkyliä 3) n. 380 m WSW
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 2)
Valokuvat: nro 2

Kartta 2. Helsinki Malminkartano 8. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

*Kuva 2. Malminkartano 8. Löytöpaikka kävelyteiden risteyksessä. Kohti NW—NE. 16.04.2007.
(Kuva: K. Nordqvist)*

Helsinki Kannelmäki Aurinkokallio 1

Mj.rekisteritunnus: 1000011474
Muinaisjäännöstyyppi: Hautapaikat (hautaröykkiöt)
Ajoitus: Pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6680900; y= 2548340; z= 22—23 m mpy
p= 6682440; i= 3382123
Etäisyystieto: N. 600 m lounaaseen Kannelmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

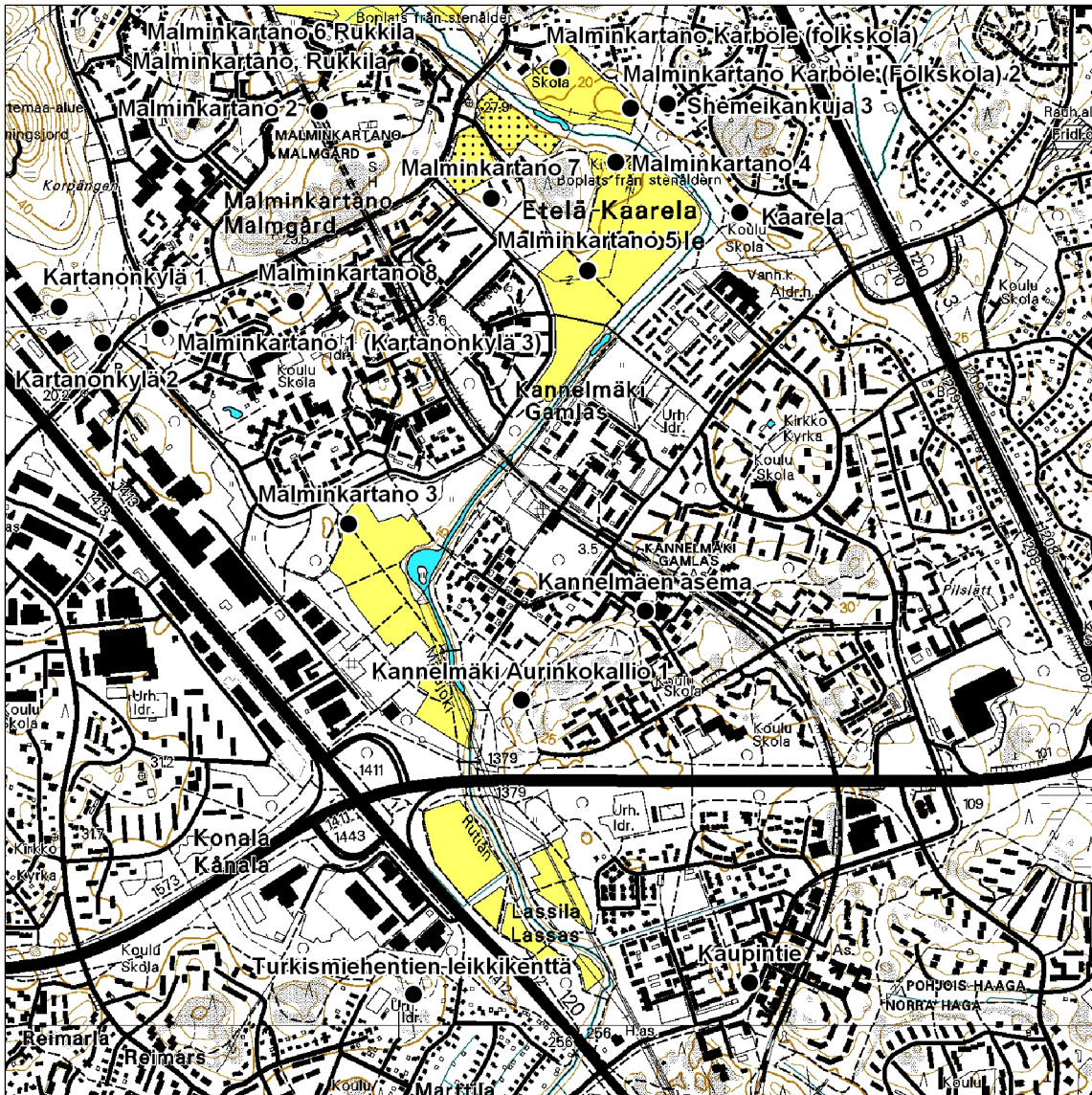
Kohde sijaitsee Mätäjoen itärannalla, n. 150 m joesta korkean kallioisen mäen länsireunalla. Kohde on loivalla, länteen aukeavalla kallioisella niemekkeellä. Niemekkeen alapuolella maasto jatkuu tasaisena loivasti laskien kohti Mätäjokea; n. 60 m kohteesta metsikkö loppuu suuremman kävelytien reunaan. Kohteen tausta nousee voimakkaammin; n. 15 m päässä lännessä metsikkö loppuu ja avokalliot nousevat jyrkästi kohti mäen lakea. Alueella on useita kävelyteitä ja -reittejä, joista yksi kulkee suoraan kohteen läpi.

Länteen aukeavan pienen niemen kärjessä havaittiin pronssikautinen hautaröykkiö. Röykkiö on rakennettu kalliopohjalle ja se on alkujaan ollut soikea, kooltaan n. 9 x 6 m. Röykkiö on tehty halkaisijaltaan 30—50 cm kokoisista pyöreänsoikeista kivistä. Sen muista ominaisuuksista ei kuitenkaan enää valitettavasti saa selvää, koska kohde on pahoin tuhoutunut / tuhottu. Edellä mainittu kävelytie kulkee nimittäin suoraan röykkiön läpi halkaisten sen karkeasti itä—länsi - suunnassa. Röykkiön keskellä olleet kivet on raivattu polun tieltä sivuille ja osittain viskeltu röykkiön ulkopuolelle, pääasiassa röykkiön alapuolelle. Röykkiö on säilynyt alkuperäisessä asussaan vain reunoiltaan; näin ollen myös röykkiöön tehty hautaus(/ hautaukset) on tuhoutunut. Röykkiön alapuolella (lännessä) röykkiöistä heitetyistä kivistä on rakenneltu erilaisia rinkejä ja kehä.

Röykkiön lisäksi paikalla ei tehty löytöjä tai muita havaintoja esihistoriallisesta toiminnasta. Kasvillisuus paikalla on vesakkoista sekametsää, maaperä avokallion ulkopuolella humuksensekaista hiekkaa.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: hyvät, röykkiö vapaa kasvillisuudesta
Koko: n. 9 x 6 m
Lähilöydöt: Kannelmäen asema n. 420 m NE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 3)
Valokuvat: nro 3—7

Kartta 3. Helsinki Kannelmäki Aurinkokallio 1. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 3. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Tuhoutunut röykkiö. Kohti N—NE. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 4. Kannelmäki Aurinkokallio 1. O. Seitsonen, O. Manninen ja H. Nordqvist mittaamassa röykkiön koordinaatteja. Kohti SE—S. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 5. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Tuhoutuneen röykkiön keskusta. Kohti W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 6. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Röykkiön kivistä sen alapuolelle rakennettuja kehiä. Kohti NW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 7. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Röykkiön kivistä sen alapuolelle rakennettuja kehiä. Kohti W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Malminkartano Kårböle (Folkskola) 2

Mj.rekisteritunnus: 1000011476
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682535; y= 2548642; z= 20 m mpy
p= 6684100; i= 3382519
Etäisyystieto: N. 900 m itään Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

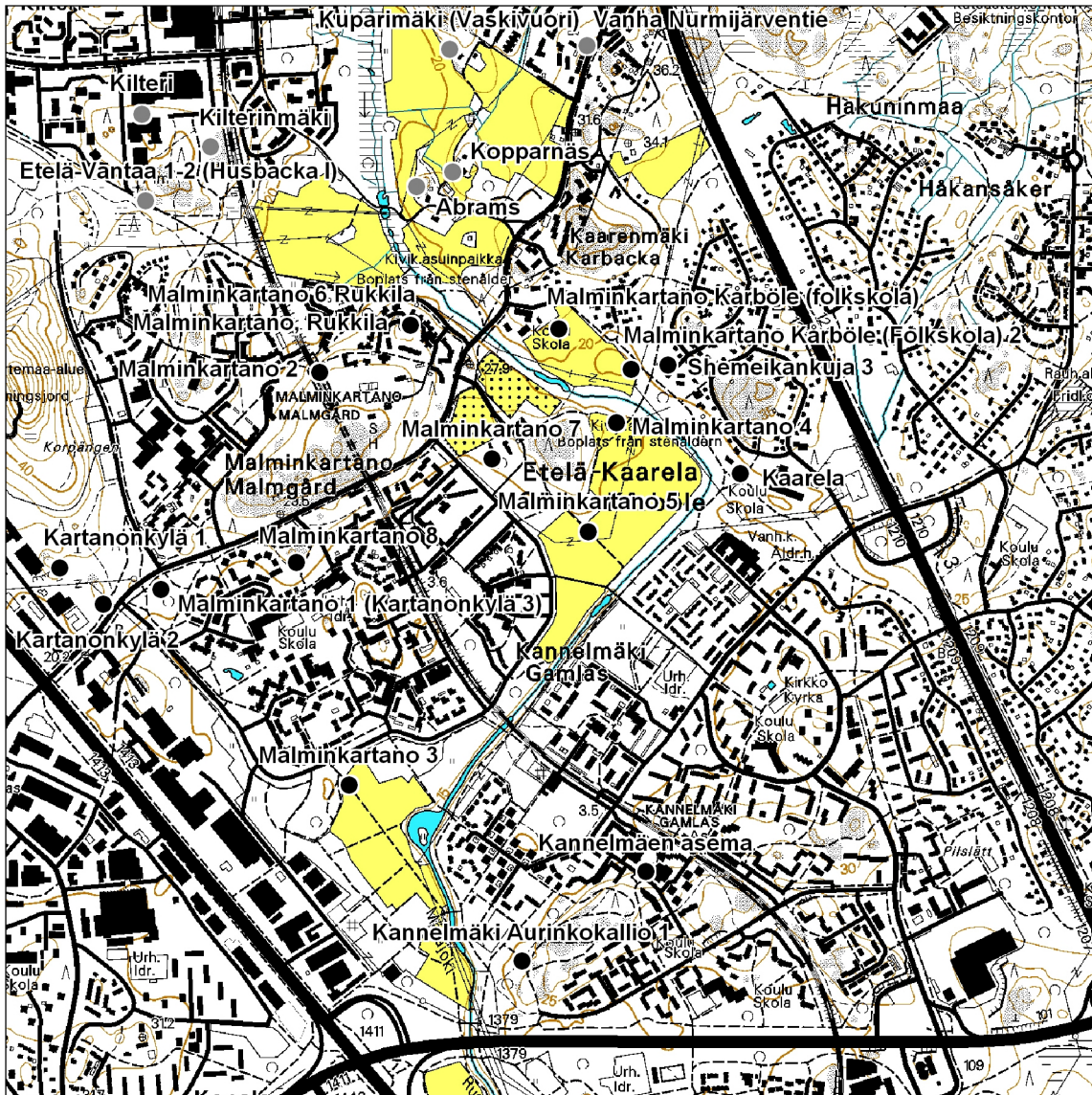
Kohde sijaitsee Kaarelan koulusta n. 300 m kaakkoon Mätäjoen pohjoispuolella sijaitsevalla matalalla kumpareella, n. 70 m joesta. Kohde sijaitsee siirtolapuutarha-alueen kaakkoispäässä – puutarha-alueen länsipäässä sijaitsee Kårböle (Folkskola) asuinpaikka. Löytöpaikka on hieman ympäristöstään nousevalla, pienialaisella kumpareella. Lännessä, pohjoisessa ja idässä maasto nousee matalan notkelman jälkeen loivasti kohti 20 m mpy terassia – aikoinaan kohde on mahdollisesti sijainnut matalan veden ympäröimässä saassa. Kumpareen eteläpuolella maasto laskee loivasti ja tasaisesti kohti Mätäjokea.

Kumpareen ympäristöstä, puutarhapalstojen avoimilla pinnoilla havaittiin joitain kvartsi-iskoksia (näitä ei kuitenkaan otettu talteen). Löydöt tulivat kumpareen itä-/kaakkoispäästä.

Maaperä alueella on hiekansekaista peltomultaa. Kumpareella kasvaa joitain lehtipuita, mutta muuten kasvillisuus kumpareella on avointa ja ruhovaltaista.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: kvartsi-iskoksia (ei otettu talteen)
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, puutarhapalstoilla maanpinta auki
Koko: 10 x 15 m
Lähilöydöt: Kaarela n. 420 m SE, Kårböle (Folkskola) n. 230 m WNW,
Malminkartano 4 n. 140 m SSW, Malminkartano 7 n. 450 m SW,
Shemeikankuja 3 n. 100 m E
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 4)
Valokuvat: nro 8

Kartta 4. Helsinki Malminkartano Kärböle (Folkskola) 2. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 8. Kårböle (Folkskola) 2. Löytöalue kuvan keskellä SHEMEIKANKUJAN eteläpäästä kuvattuna. Kohti W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Munkkivuori Ulvilantie

Mj.rekisteritunnus: 1000011477
Muinaisjäännöstyyppi: Löytöpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: -
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 203403 Tapiola
Koordinaatit: x= 6677948; y= 2548713; z= 20 m mpy
p= 6679521; i= 3382381
Etäisyystieto: N. 1700 m kaakkoon Pitäjänmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

Löytöpaikka sijaitsee Ulvilantien ja Huopalahdentien välisessä puistikossa, Talin urheilupuiston tennishallien eteläpuolella ja heti keilahallin länsipuolella. Löytöpaikka sijaitsee noin 20 m mpy olevalla pienialaisella, noin 25 x 10 m laajuisella terassilla ja sen alapuolisella erodoituneella törmällä. Terassi on muodostunut pienialaiselle hienon hiekan alueelle muuten kivisemmän ja kallioisen mäen pohjoislaidalla.

Terassin pohjoislaidalle on kasattu paikalta kaivetusta hiekasta ilmeisesti lumilautailijoiden käyttämä hyppyri. Löydöt tulivat hyppyrin kaivetun maan yhteydestä ja hyppyrin alapuoliselta, lumilautailun vahvasti kuluttamalta törmältä. Kohteella, samoin kuin sen lähiympäristössä, on myös jälkiä pienimuotoisesta hiekanotosta umpeenkasvaneiden hiekkakuoppien muodossa. Kohde onkin mahdollisesti täysin tuhoutunut, tai ainakin siitä on säilynyt koskemattomana äärimmäisen pieni alue aivan lumilautahyppyrin ympäristössä. Nykykasvillisuus löytöpaikalla on kuivaa mäntykangasta, ja ympäristössä kosteampaa kuusivaltaista sekametsää.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 04.05.2007
Inventoijat: Oula, Sanna ja Sohvi Seitsonen
Löydöt: kvartsikaapimien fragmentti, kvartsi-iskoksia (ei otettu talteen)
Havaintomahdollisuudet: hyvät, maanpinta auki
Koko: n. 10 x 10 m
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 5)
Valokuvat: nro 9—12

Kartta 5. Helsinki Munkkivuori Ulvilantie. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 203403 Tapiola).

Kuva 9. Munkkivuori Ulvilantie. Löytöpaikka törmän laella, törmän juurella Sohvi Seitsosen inventointiajoneuvo. Kohti SSE. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)

Kuva 10. Munkkivuori Ulvilantie. Löytöalue terassin laella. Kvartsit havaittiin terassinlaidalle kasatun lumilautahyppyrin yhteydestä ja sen alapuoliselta kuluneelta törmältä. Kohti SW. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)

Kuva 11. Kohteen alapuolinen törmä, Sohvi Seitsonen törmän juurella. Kohti SW. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)

Kuva 12. Kvartsilöytöjä in situ, vasemmalla lumilautahyppyrillä havaittu iskos, oikealla yksi törmällä erodoituvista löydöistä. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)

Uudet kohteet – Historiallinen aika

Helsinki Malminkartano Päiväkoti

Mj.rekisteritunnus: 1000011478
Muinaisjäännoistyyppi: Asuinpaikka?
Ajoitus: Historiallinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6681817; y= 2547803; z= 20 m mpy
p= 6683421; i= 3381648
Etäisyystieto: N. 700 m etelään Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

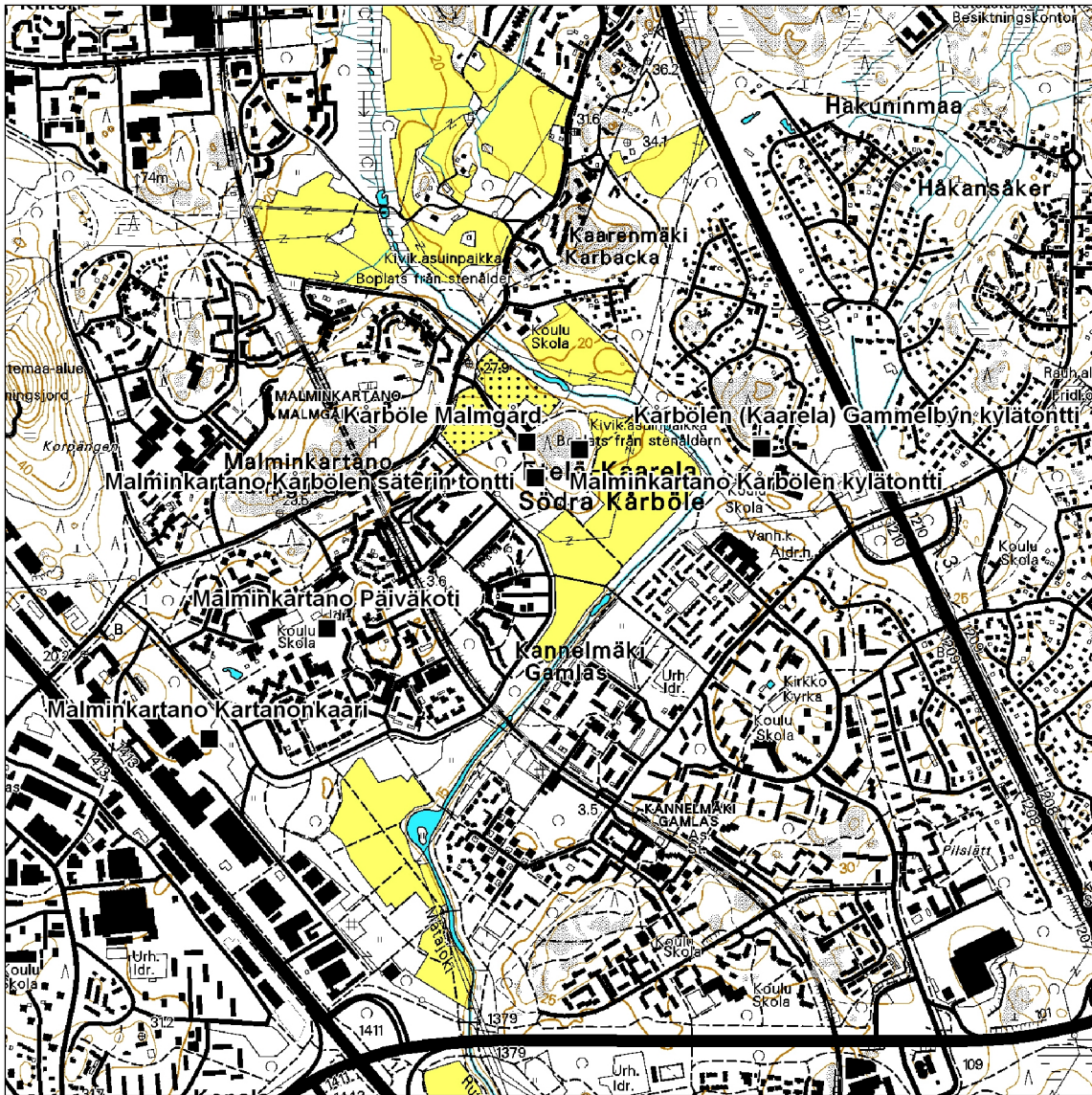
Paikka sijaitsee Malminkartanon asemalta etelään, suomalais-ranskalaisen päiväkodin pohjoispuolella olevan kalliokumpareen etelälaidalla. Osa kohteesta on tuhoutunut päiväkodin pihan rakentamisen yhteydessä, osa on piha- ja puistoaluetta. Noin 5 m päiväkodin pohjoisseinästä on neliömäinen kivistä ja hiekasta rakennettu valli, jonka koko on noin 3 x 3 m. Vallin länsipuolella on suorakulmainen tasanne ja sen reunoissa muutamia kiviä. Kyse on todennäköisesti kahden rakennuksen perustuksista. Niiden pohjoispuolella toinen etelään avautuvan hevosenkengänmuotoinen valli.

Alue on Malminkartanon luutnantin puustellin vanhan läntisen peltoaukean pohjoispuolella.

Kohteesta ei ole löytöjä. Kohde ajoittuu todennäköisesti 1800-luvulle tai 1900-luvun alkuun.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Georg Haggrén & Wesa Perttola
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: -
Koko: -
Lähilöydöt: Malminkartano Kartanonkaari n. 450 m SW
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 6)
Valokuvat: nro 13—15

Kartta 6. Helsinki Malminkartano Päiväkoti. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyliä).

Kuva 13. Malminkartano Päiväkoti. Yleiskuva, taustalla suomalais-ranskalainen päiväkoti. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: W. Perttola)

Kuva 14. Malminkartano Päiväkoti. Yleiskuva, taustalla suomalais-ranskalainen päiväkoti ja sen edessä suorakulmainen valli . Kohti SE. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 15. Malminkartano Päiväkoti. Suorakulmainen valli, mahdollinen rakennuksen perustus. Taustalla suomalais-ranskalainen päiväkoti. Kohti SE. 17.04.2007. (Kuva: W. Perttola)

Helsinki Malminkartano Kårbölen kylätontti

Mj.rekisteritunnus: 1000011479
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Keskiaikainen?, Historiallinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682312; y= 2548501; z= 25—30 m mpy (rakenne A)
p= 6683883; i= 3382368
Etäisyystieto: N. 800 m kaakkoon Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

Paikka sijaitsee Malminkartanon luutnantinpuustellista eli aiemmasta Kårbölen säteristä noin 150 m etelään, Malminkartanon kartanon ja Helsingin yliopiston kurssikeskuksen alueella. Kartanon itä- ja eteläpuolella olevan kallioisen mäen kaakkoisrinteessä on useita rakennuksen perustuksia. Kyse on mahdollisesti yhdestä keskiaikaisen Kaarelan kylän tonttimaista.

1. (kartassa rakenne A) Noin 3 x 3 m laajuinen luonnonkivistä rakennettu tulisijanperustus, jonka ympärillä on noin 7,5 x 12,3 m kokoinen terassi. Sen itälaidalla on muutamia kiviä, jotka ovat todennäköisesti jäänteinä harvasta kivijalasta.
2. (kartassa rakenne B) Noin 2,5 x 2,5 m laajuinen lohkokivistä ladottu tulisijanperustus, jonka keskellä runsaasti hiiltä.
3. (kartassa rakenne C) Maansekainen noin 3 x 3 m laajuinen kumpare, mahdollisesti röykkiö tai tulisijanperustus. Seassa hieman palanutta savea.
4. (kartassa rakenne D) Ison ulkorakennuksen (navetta, makasiini?) kivijalka. Tämän isoista lohkokivistä rakennetun kivijalan koko on noin 11,5 x 25 m. Rakennuksen ylärinteen puoleisella sivulla on kivistä ladotun ajosillan raunio. Kivijalka ajoittuu rakenteeltaan 1800-luvulle tai mahdollisesti 1900-luvun alkuun.

Alue on Malminkartanon luutnantin puustellin vanhojen peltojen laidalla paikassa joka topografialtaan sopii vanhaksi kylätontiksi.

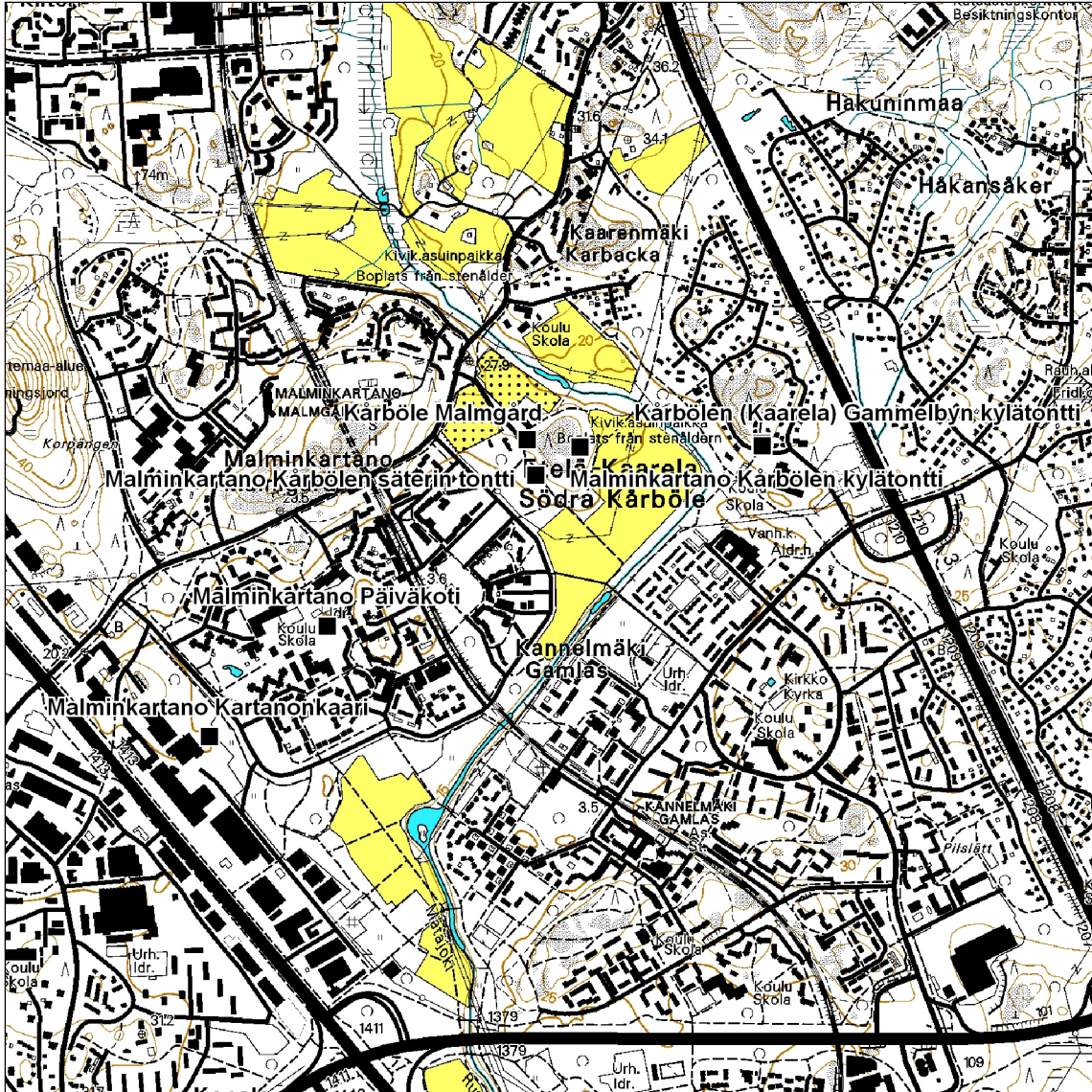
Kohteesta löytyi palanutta savea, mutta ei tiiltä tai 1700—1800-lukujen löytöjä, minkä perusteella kohteen tulisijalliset rakennukset ajoittuvat todennäköisesti keskiajalle tai 1500—1600-luvulle.

Muinaisjäännösrekisteriin merkitty tentatiivikohde Kårböle Malmgård on merkitty löytöalueelta n. 150 m länsiluoteeseen.

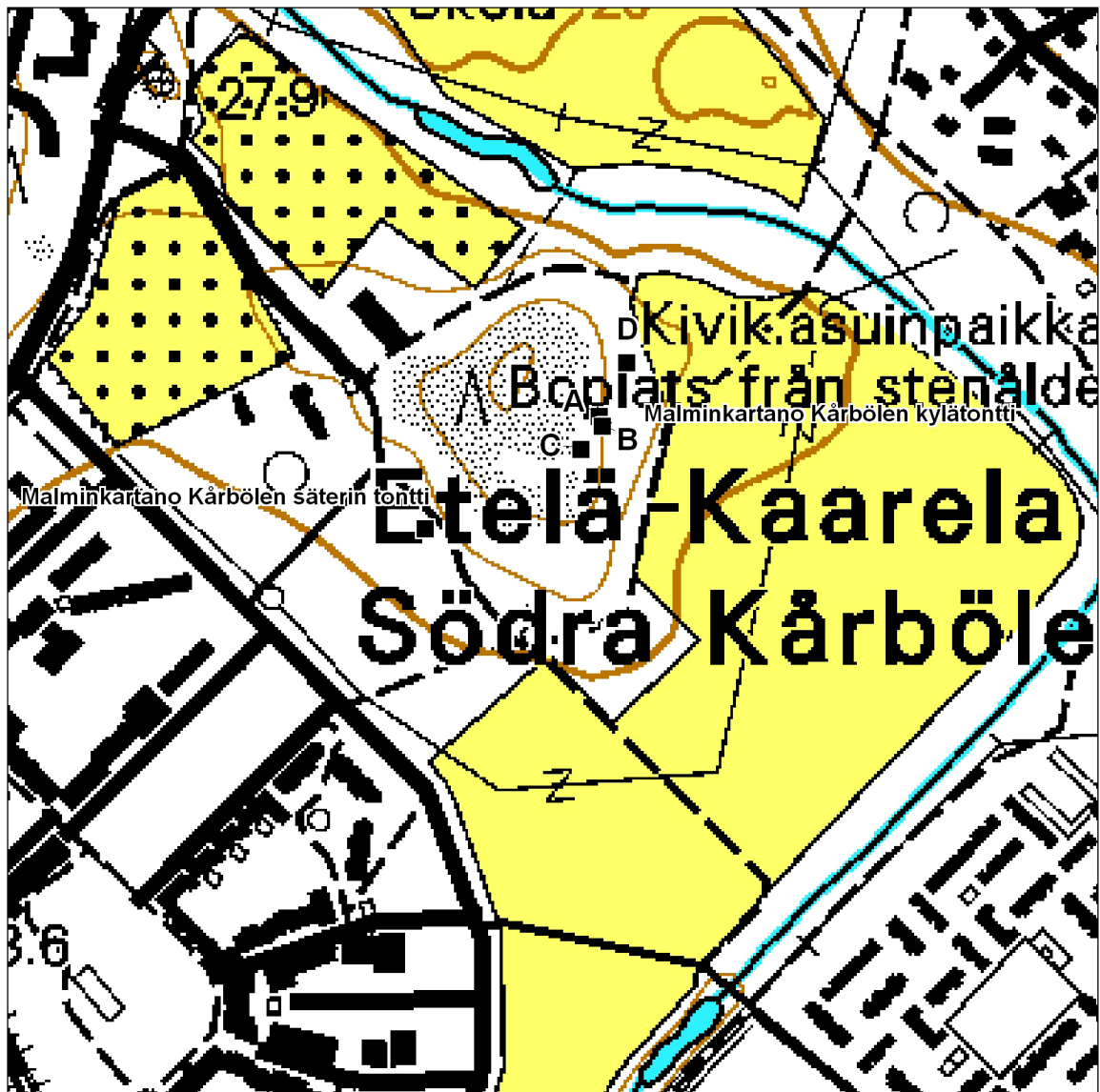
Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Georg Haggrén & Wesa Perttola
Löydöt: palanut savi (ei otettu talteen)
Havaintomahdollisuudet: -
Koko: -

Lähilöydöt: Kårbölen säterin tontti n. 150 m SW, Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti n. 500 m E
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 7); kartta 8
Valokuvat: nro 16—21

Kartta 7. Helsinki Malminkartano Kårbölen kylätontti. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kartta 8. Helsinki Malminkartano Kärbölen kylätontti. Kohteelta GPS:llä mitatut rakenteet (A–D – ks. yllä). Mittakaava 1:5000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyli).

Kuva 16. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Yleiskuva vanhalta peltoalueelta kaakosta, kylätontti vasemmalla metsikössä. Kohti NW.17.04.2007. (Kuva: W. Perttola)

Kuva 17. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Rakennuksen perustus, taustalla tulisijanpaikka (rakenne A). Kohti NE. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 18. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Tulisijanperustus (rakenne A). Kohti NW. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 19. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Tulisijanperustus (rakenne B). Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 20. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Tulisijanperustus (rakenne B), edessä oikealla pieni koekuoppa, josta löytyi palanutta savea. Kohti NE. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 21. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Rakenne C. Kohti E. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Helsinki Malminkartano Kårbölen säterin tontti

Mj.rekisteritunnus: 1000011480
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Historiallinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682234; y= 2548380; z= 24—25 m mpy
p= 6683811; i= 3382243
Etäisyystieto: N. 700 m kaakkoon Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

Paikka sijaitsee Malminkartanon asemalta kaakkoon Malminkartanon kartanon ja Helsingin yliopiston kurssikeskuksen alueella, Malminkartanon luutnantinpuustellin eli aiemman Kårbölen säterin luona. Paikalla on ollut yksi keskiaikaisen Kårbölen kylän tonttimaa. Sillä on sijainnut yksi tai useampia taloja. Paikalle perustettiin Kårbölen säteri, josta muodostettiin reduktion jälkeen 1600-luvun lopulla luutnantin puustelli. Malminkartano oli vuokralla autonomian ajan alusta 1930-luvun alkuun, jolloin paikalle perustettiin vankisiirtola. Vuonna 1942 Malminkartanosta tuli Helsingin Yliopiston koetila.

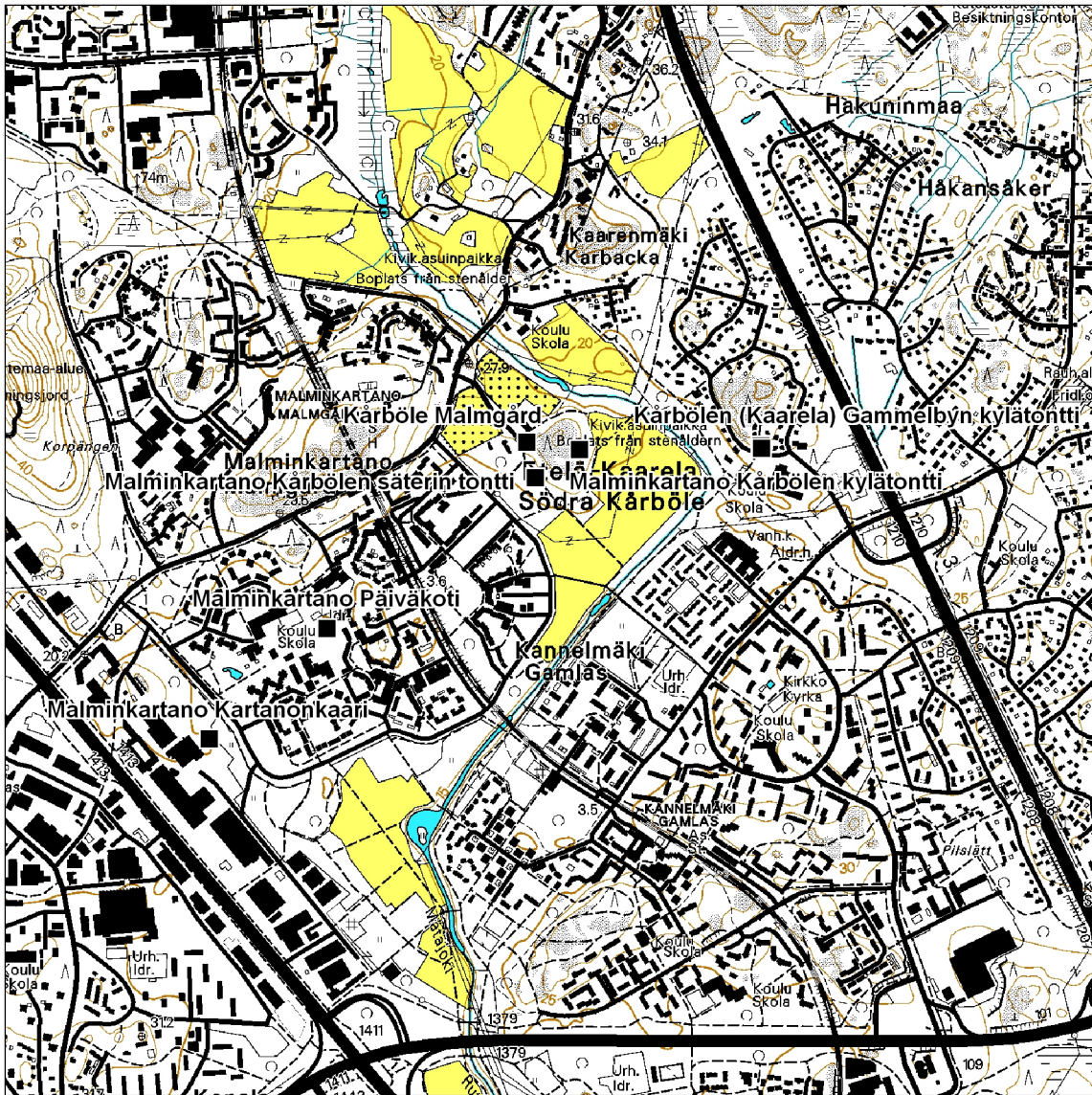
Historiallisista kartoista nähdään, että Malminkartanon puustelli sijaitsi samalla tontilla kuin Yliopiston koetila 1900-luvun lopussa. Paikka on todennäköisesti jo keskiajalta periytyvä kylätontti. Kartanoajalla ja viimeistään vankisiirtola- ja koetilakaudella Vanha tonttimaa jää todennäköisesti vanhan päärakennuksen, oppilasasuntolan ja vanhan talli- ja navettarakennuksen väliselle piha- ja puistoalueelle. Malminkartanon tonttimaalla on tehty mittavia rakennus- ja maansiirtotöitä. Alueen alkuperäistä topografiaa on vaikea hahmottaa eikä maanpinnalle erotu 1800- ja 1900-lukua vanhempia rakennusten jäänteitä.

Kohteesta ei ole löytöjä.

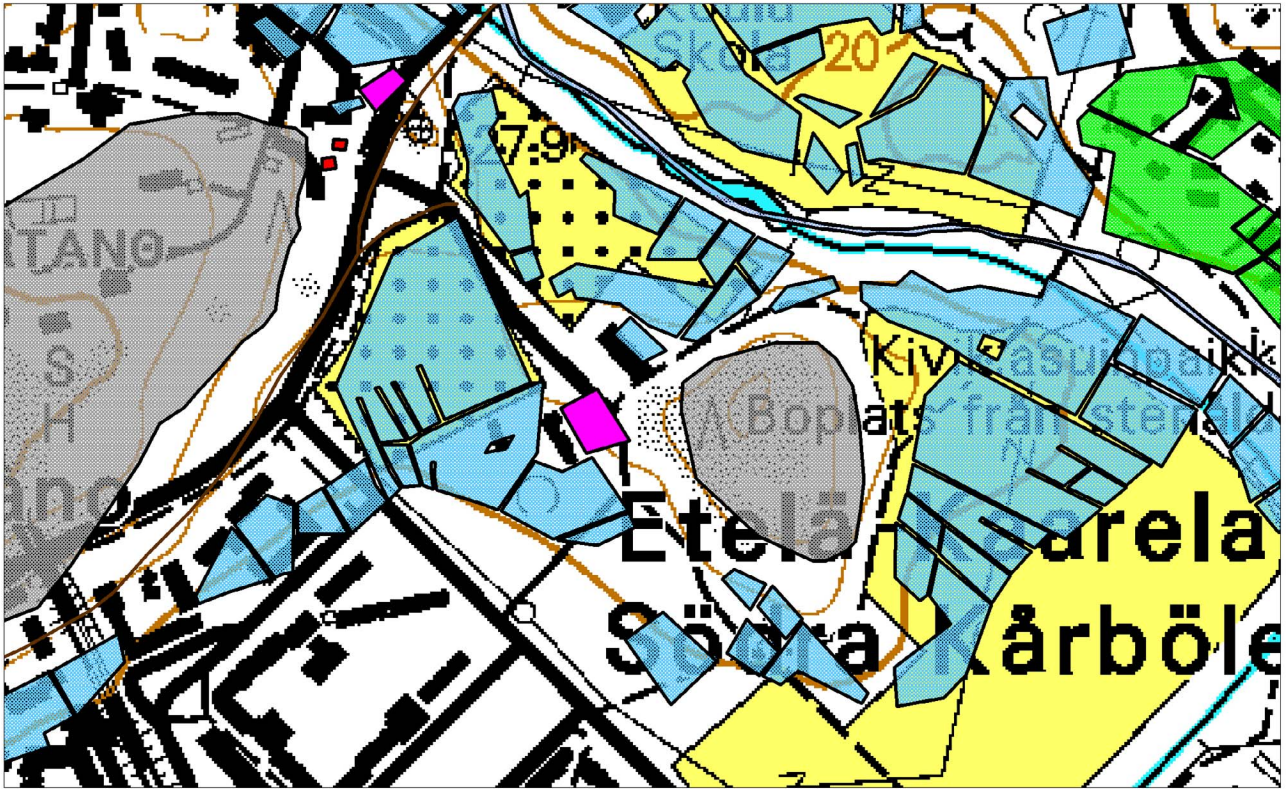
Muinaisjäännösrekisteriin merkitty tentatiivikohde Kårböle Malmgård (rekisteritunnus 1000001704) on merkitty löytöalueelta n. 100 m pohjoisluoteeseen.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Georg Haggrén & Wesa Perttola
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: -
Koko: -
Lähilöydöt: Kårbölen kylätontti n 150 m SE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 9), kartta 10
Valokuvat: nro 22—24

Kartta 9. Helsinki Kärbölen Säterin tontti. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyliä).

Kartta 10. Kårbölen säterin tontti siirrettynä nykykartalle. Mittakaava 1:5000 (lähdekartta vuoden 1781 isojakokartta KA: MHA Helsinki B7 2/3, pohjakartta 204301 Hämeenkyliä). (Kartta: W. Perttola)

Kuva 22. Kårbölen Säterin tontti. Yleiskuva Malminkartanon koetilan pihamaalta, jonka paikalla lienee ollut yksi Kårbölen kylän tonttimaista. Vasemmalla vanha päärakennus, oikealla oppilasasuntola. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 23. Kårbölen Säterin tontti. Yleiskuva Malminkartanon koetilan pihamaalta. Vasemmalla vanha päärakennus, oikealla ulkorakennuksen betoniperustus. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 24. Kårbölen Säterin tontti. Malminkartanon vanhan päärakennuksen edusta. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Helsinki Etelä-Kaarela Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti

Mj.rekisteritunnus: 1000001705
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Historiallinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682315; y= 2549004; z= 25—30 m mpy
p= 6683864; i= 3382870
Etäisyystieto: N. 1300 m itäkaakkoon Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Haggrén & Perttola 2007 / Lavento *et al.* 2007 (inv.); Haggrén *et al.* 2007 (koek.)

Paikka, jossa on ollut yksi keskiaikaisen Kårbölen kylän tonttimaa, sijaitsee 1 km Kannelmäen asemalta pohjois-koilliseen. Paikalla on sijainnut keskiajalla neljä tai kuusi taloa, joista vain kaksi – Gamlas ja Tolfmans – oli jäljellä vuonna 1695, jolloin kylä kartoitettiin ensimmäisen kerran.

Gammelby on keskelle nykyistä Etelä-Kaarelaa. Kylän pellot ja tonttimaa ovat jääneet modernin kaupunkirakentamisen alle ja lomaan. Itse tonttimaa on keskellä pientaloaluetta. Osa tonttimaasta on jäänyt uusien pientalojen alle, mutta osa on säilynyt talojen välissä. Parhaiten säilynyt kohta on Runonlaulajantie 47—49:n alueella (p ~6683900, i ~3382900). Tällä tontilla on ollut omakotitalo, mutta se on palanut jo vuosia sitten. Paikalla erottuu yhä omakotitaloon liittyviä perustuksia sekä puutarhakasvillisuutta. Tontti on nykyisin tyhjillään joutomaana. Tontti on etelään viettävää loivaa rinnettä, jossa erottuu muutamia pieniä kalliopaljastumia. Kohteen luoteis- ja pohjoispuolella on suojaava kallio. Karttapaikannuksen, topografian ja kohteen nykytilan perusteella on todennäköistä, että paikalla on keskiaikaiseen Kårbölen kylään liittyviä rakenteita ja kulttuurikerroksia.

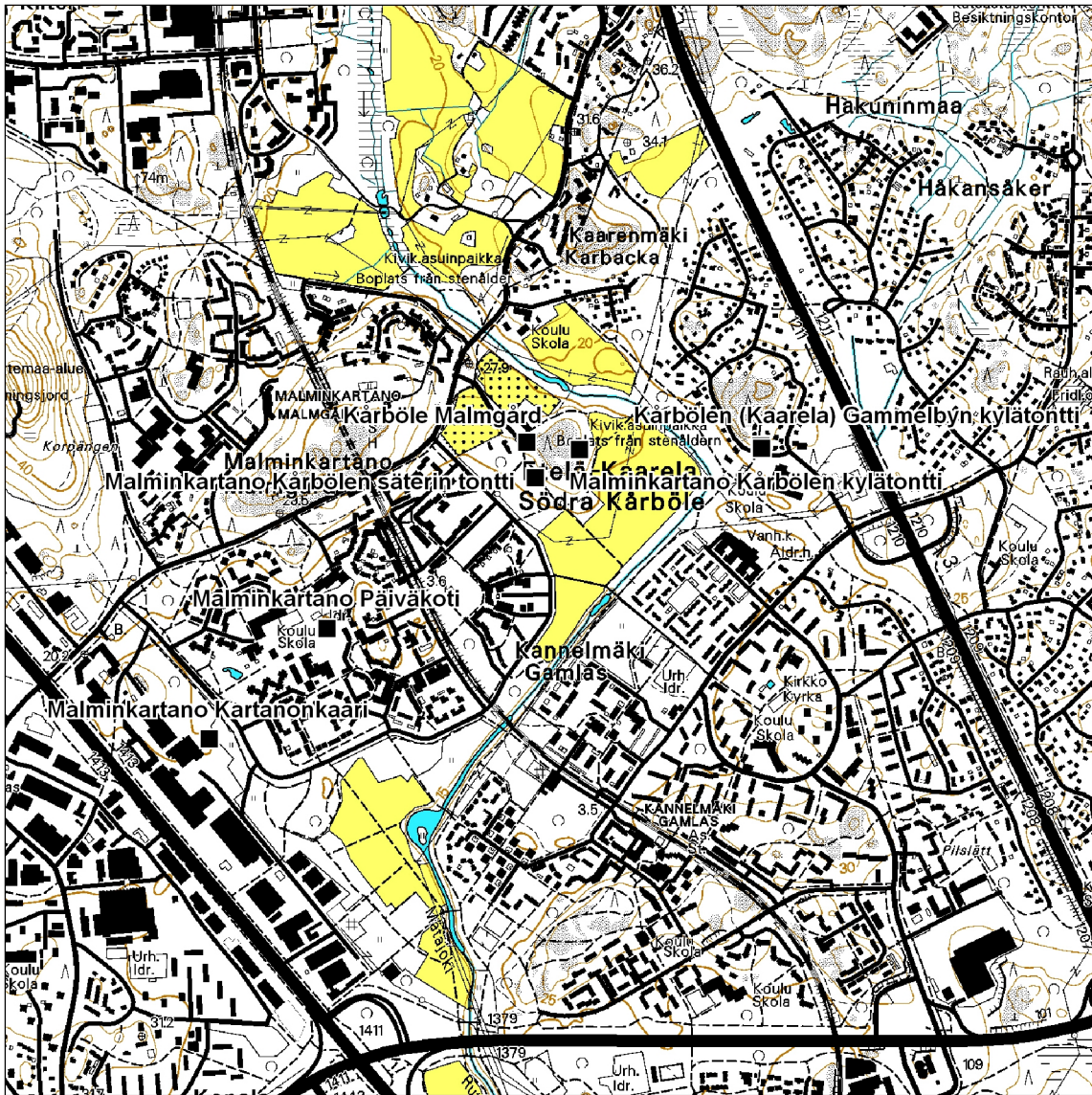
Paikalle suunniteltiin uudisrakentamista, minkä vuoksi kohteesta on jo kesäkuussa 2007 tehty erillinen raportti (Haggrén & Perttola 2007). Kohteella suoritettiin koekuopitusta elokuussa 2007, jolloin paikalta ei löytynyt 1700—1800-lukua vanhempia säilyneitä kulttuurikerroksia tai rakenteita. (Ks. Haggrén *et al.* 2007)

Kohteesta ei ole löytöjä.

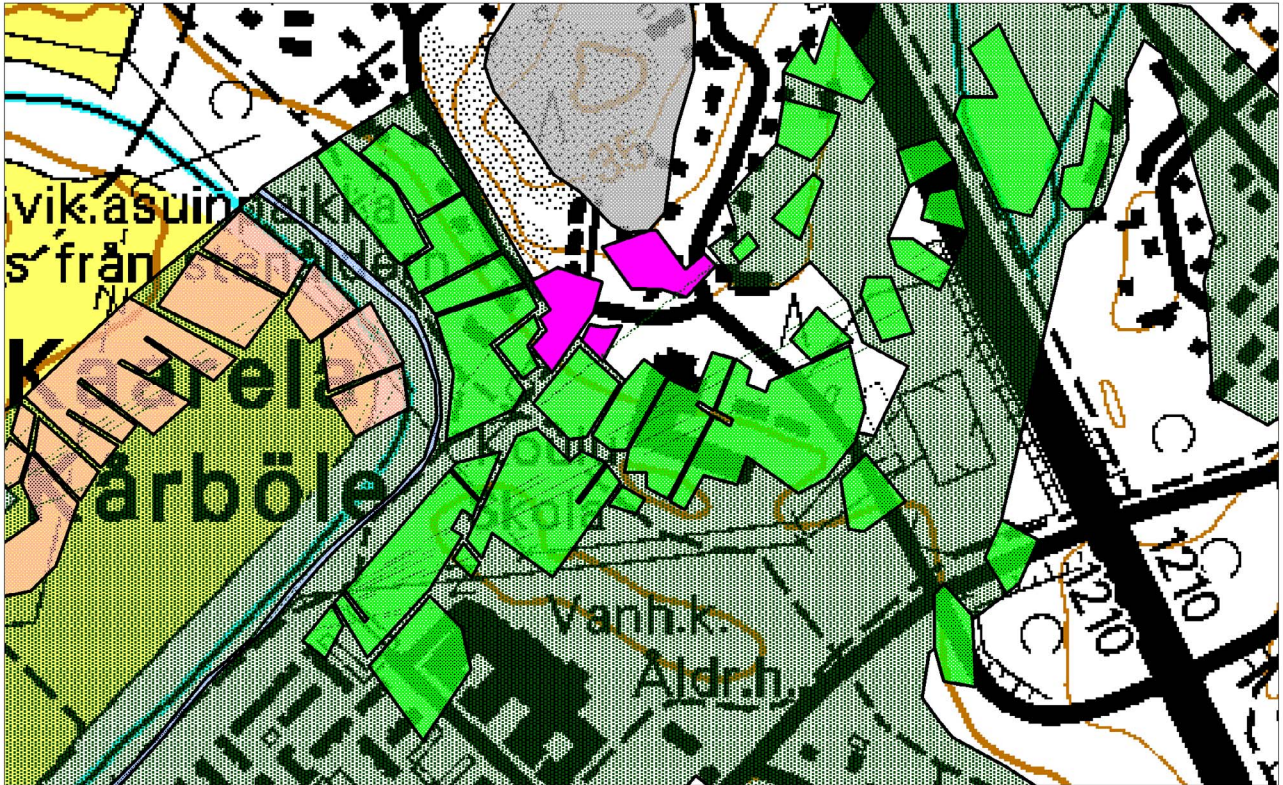
Kohde on aiemmin ollut muinaisjäännösrekisterissä tentatiivikohteena nimellä Kårböle Gammelby.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 19.04.2007
Inventoijat: Georg Haggrén & Wesa Perttola
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: -
Koko: -
Lähilöydöt: Kårbölen kylätontti n. 500 m W
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 11), kartta 12
Valokuvat: nro 25—27

Kartta 11. Helsinki Etelä-Kaarela Kärböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyli).

Kartta 12. Kartta 10. Kårbölen Gammelbyn alue siirrettynä nykykartalle. Gamlasin ja Tolfmansin tonttimaat merkitty violetilla, lähipellot vihreällä.. Mittakaava 1:5000 (lähdekartta vuoden 1781 isojakokartta KA: MHA Helsinki B7 2/5, pohjakartta 204301 Hämeenkylä). (Kartta: W. Perttola)

Kuva 25. Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Kårbölen Gammelbyn Gamlasin talon tonttimaa. Yleiskuva kohti N. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 26. Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Kårbölen Gammelbyn Gamlasin talon tonttimaa. Kohti NE. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Kuva 27. Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Etualalla Tolfmansin, takana Gamlasin talon tonttimaa. Yleiskuva kohti N. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Helsinki Etelä-Kaarela Nurmijärventie

Mj.rekisteritunnus: -
Muinaisjäännöstyyppi: - (ei muinaisjäännös)
Ajoitus: Historiallinen
Rauhoitusluokka: -
Lukumäärä: 1

Sijainti

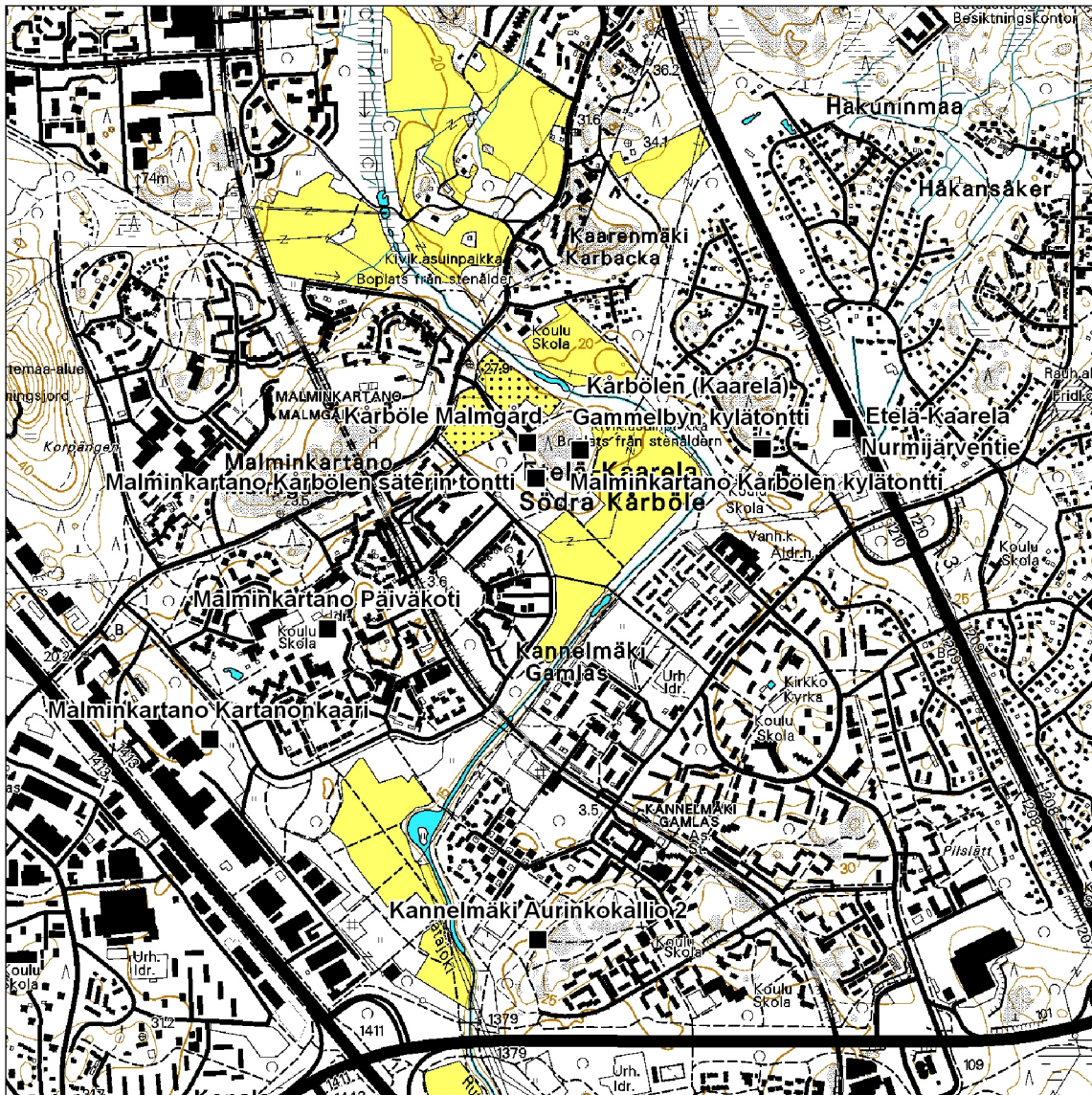
Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682370; y= 2549225; z= 20—25 m mpy (pohjoisempi röykkiö A)
p= 6683908; i= 3383094
Etäisyystieto: N. 1200 m koilliseen Kannelmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

Kårbölen kylän Gammelbyn tonttimaan itäpuolella on useita kivikasoja. Osa niistä on syntynyt 1900-luvun jälkipuolella tehtyjen rakennus- ja maankaivuutöiden yhteydessä. Kaksi läntisintä on todennäköisesti alkujaan pellon raivaukseen liittyviä raivausröykkiöitä. Näistä röykkiöistä pohjoisempi (kartalla rakenne A) on noin 1,4 m korkea ja kooltaan noin 10,5 x 16,5 m. Sen reunoilla on isoja, halkaisijaltaan jopa 1 m kokoisia kiviä, keskellä on puolestaan pienempiä kiviä (halkaisija noin 15—20 cm). Kivien välissä ei ole juurikaan maata. Eteläisempi röykkiö (kartalla rakenne B) on puolestaan 1,4 m korkea ja noin 7,5 x 12 m laajuinen. Molemmat ovat suorakaiteen muotoisia ja sijaitsevat nyttemmin umpeenkasvaneiden peltojen laidalla.

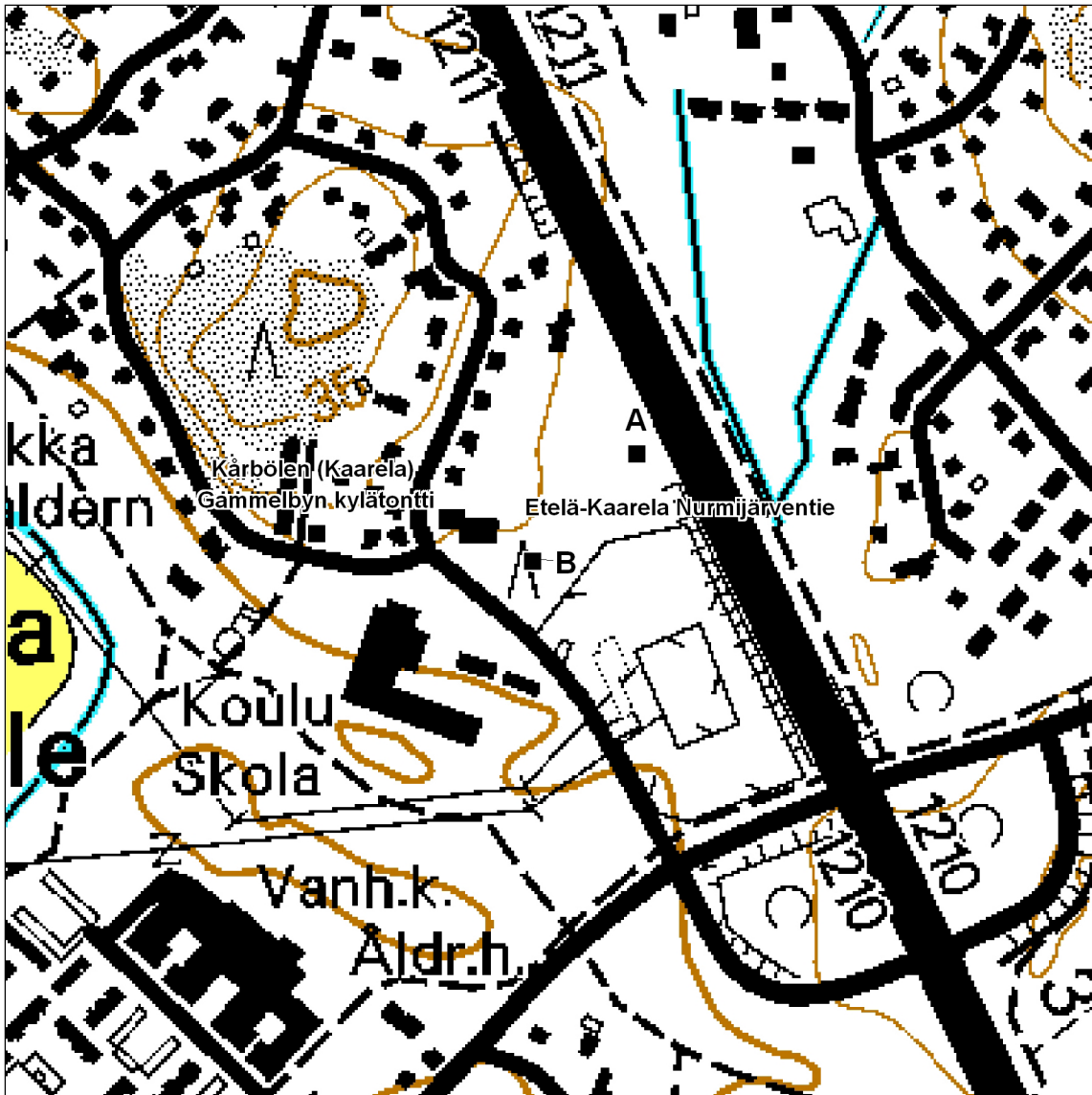
Kohteesta ei ole löytöjä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 19.04.2007
Inventoijat: Georg Haggrén & Wesa Perttola
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: -
Koko: -
Lähilöydöt: Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti n. 200 m W
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 13), kartta 14
Valokuvat: nro 28—29

Kartta 13. Helsinki Etelä-Kaarela Nurmijärventie. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyliä).

Kartta 14. Helsinki Etelä-Kaarela Nurmijärven tie. Kohteelta GPS:llä mitatut rakenteet (A&B – ks. edellä). Mittakaava 1:5000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 28. Etelä-Kaarela Nurmijärventie. Yleiskuva kiviröykkiöstä. Taustalla Nurmijärventie. Kohti NW. 19.04.2007. (Kuva: W. Perttola)

Kuva 29. Etelä-Kaarela Nurmijärventie. Oikealla kiviröykkiö, luultavasti peltoraunio. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

Helsinki Malminkartano Kartanonkaari

Mj.rekisteritunnus: 1000011481
Muinaisjäännytyystyyppi: Maarakenteet (kummut); työpaikat (tulisijat)
Ajoitus: Historiallinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 2

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6681512; y= 2547478; z= 20 m mpy
p= 6683131; i= 3381309 (tarkkuus ±7 m)
Etäisyystieto: N. 1000 m lounaaseen Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

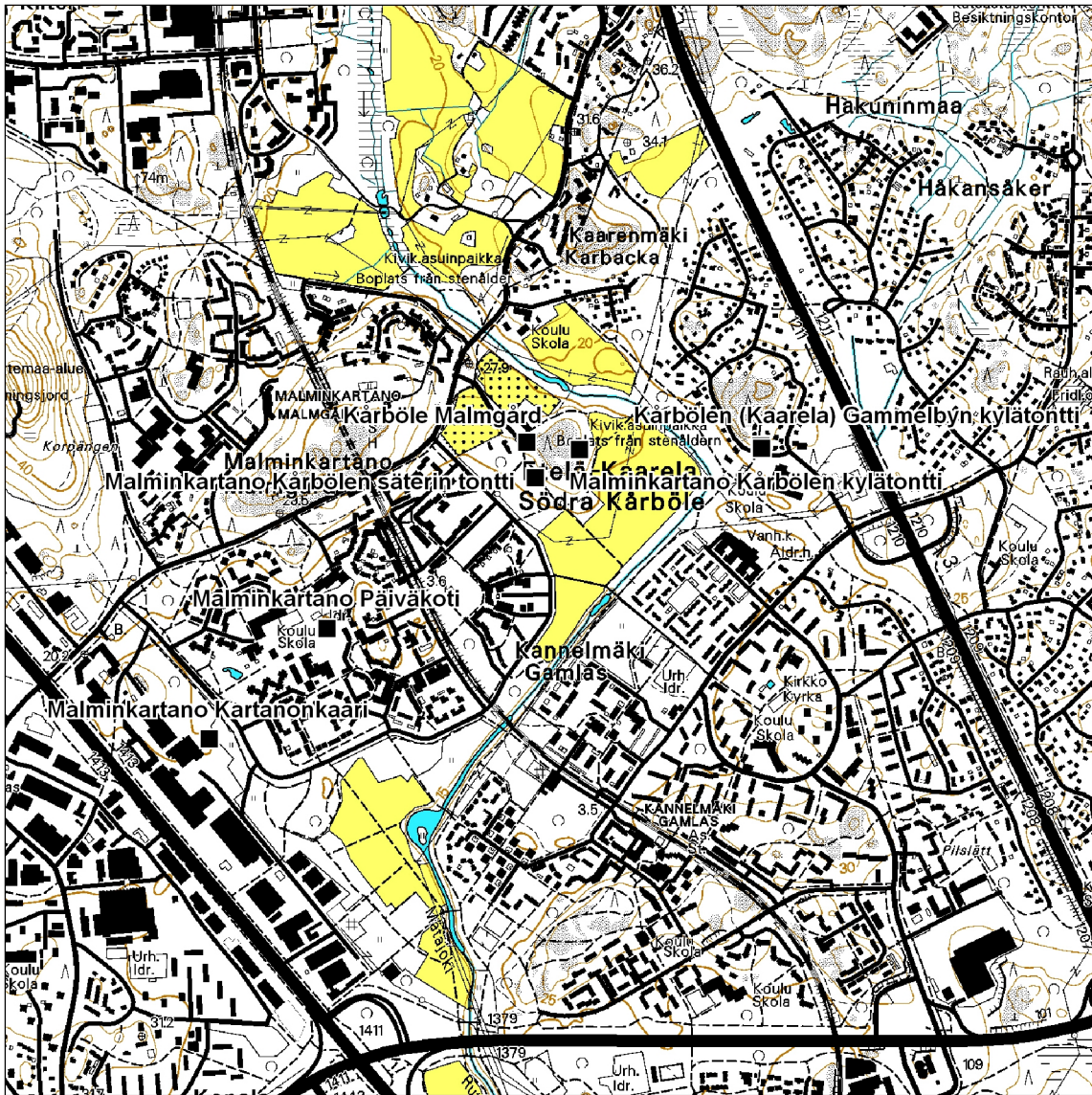
Kohde sijaitsee Malminkartanonkujan eteläpuolella, Kartanonkaaren ja Vihdintien länsipuolella sijaitsevien teollisuusrakennusten väliin jäävän pienen puistikkoalueen eteläpäässä. Kohteen pohjois- ja länsipuolella maasto kohoaa loivasti mutta selvästi kohti mäkeä, jolla teollisuusrakennukset sijaitsevat – teollisuusalueen verkkoaita sijaitsee n. 20—30 m löytöpaikasta länteen. Idässä maasto jatkuu tasaisena Kartanonkaarelle asti, samoin etelässä maasto on tasaista. Idässä metsikkö loppuu alle 10 m löytöpaikasta ja muuttuu nurmikentäksi, etelässä metsikköä jatkuu n. 20—30 m ennen kuin nurmikkoalue parkkipaikkoinen alkaa.

Eteläiseltä parkkipaikalta / nurmikkoalueelta johtaa metsikköön luoteeseen kaartava ajoura, joka nousee pienen peruskalliopaljastuman päälle. Uran pohjoispuolella, 5—10 m kalliopaljastumasta itään havaittiin suuri maakumpu ja kivikasa (kiuas). Kumpu on muodoltaan pyöreä, halkaisijaltaan 8—10 m ja korkeudeltaan n. 80 cm. Kiukaanpohja sijaitsee kummun ja kalliopaljastuman välissä, kummun pohjoispään tasalla. Kiuas on tehty vaihtelevan kokoisista kivistä (halkaisija 10—30 cm) ja halkaisijaltaan, n. 1,5—2 m ja korkeudeltaan n. 30 cm.

Paikalta ei tehty löytöjä vaikka maanpinta oli paikoin rikkoutunut (kumpaankaan rakenteeseen ei kajottu) – paikalla on ajouran lisäksi myös monia muita myöhempiä häiriöitä. Maaperä alueella on kivistä hiekkaa, peruskallio on paikoin hyvin lähellä maanpintaa ja alueella on myös maakiviä. Kasvillisuus on lehtipuuvältaista (koivua ja haapaa), kenttäkerros on ruohovaltainen.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, maanpinta osin auki
Koko: 15 x 20 m
Lähilöydöt: Malminkartano Päiväkoti n. 450 m NE
Kartat: peruskarttaote 1: 20 000 (kartta nro 15)
Valokuvat: nro 30—32

Kartta 15. Helsinki Malminkartano Kartanonkaari. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 30. Kartanonkaari. Kumpu kuvan oikeassa laidassa, kiuas kuvan keskellä. Kohti NW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 31. Kartanonkaari, kiuas maakunnan edessä seisovasta H. Nordqvistista vasempaan. Kohti NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 32. Kartanonkaari, kiuas. Kohti NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Kannelmäki Aurinkokallio 2

Mj.rekisteritunnus: -
Muinaisjäännöstyyppi: - (ei muinaisjäännös)
Ajoitus: Historiallinen
Rauhoitusluokka: -
Lukumäärä: 3

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6680958; y= 2548385; z= 22—23 m mpy
p= 6682536; i= 3382190
Etäisyystieto: N. 550 m lounaaseen Kannelmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lavento *et al.* 2007 (inv.)

Kohde sijaitsee Mätäjoen itärannalla, n. 150 m joesta korkean kallioiden mäen länsi- / luoteisreunalla, rinteiden juurella. Lännessä maasto laskee loivana kohti jokea; n. 40—50 m päässä lännessä metsikkö loppuu rajautuen kävelytiehen jonka takana alkaa nurmialue / urheilukenttä. Taustalla rinne nousee jyrkemmin mäen laelle. Alueella on useita kävelyteitä ja -reittejä, joista yksi seuraa rinteiden juurta ja toinen (urheilukentältä tuleva) risteää tämän kanssa kohteen keskellä..

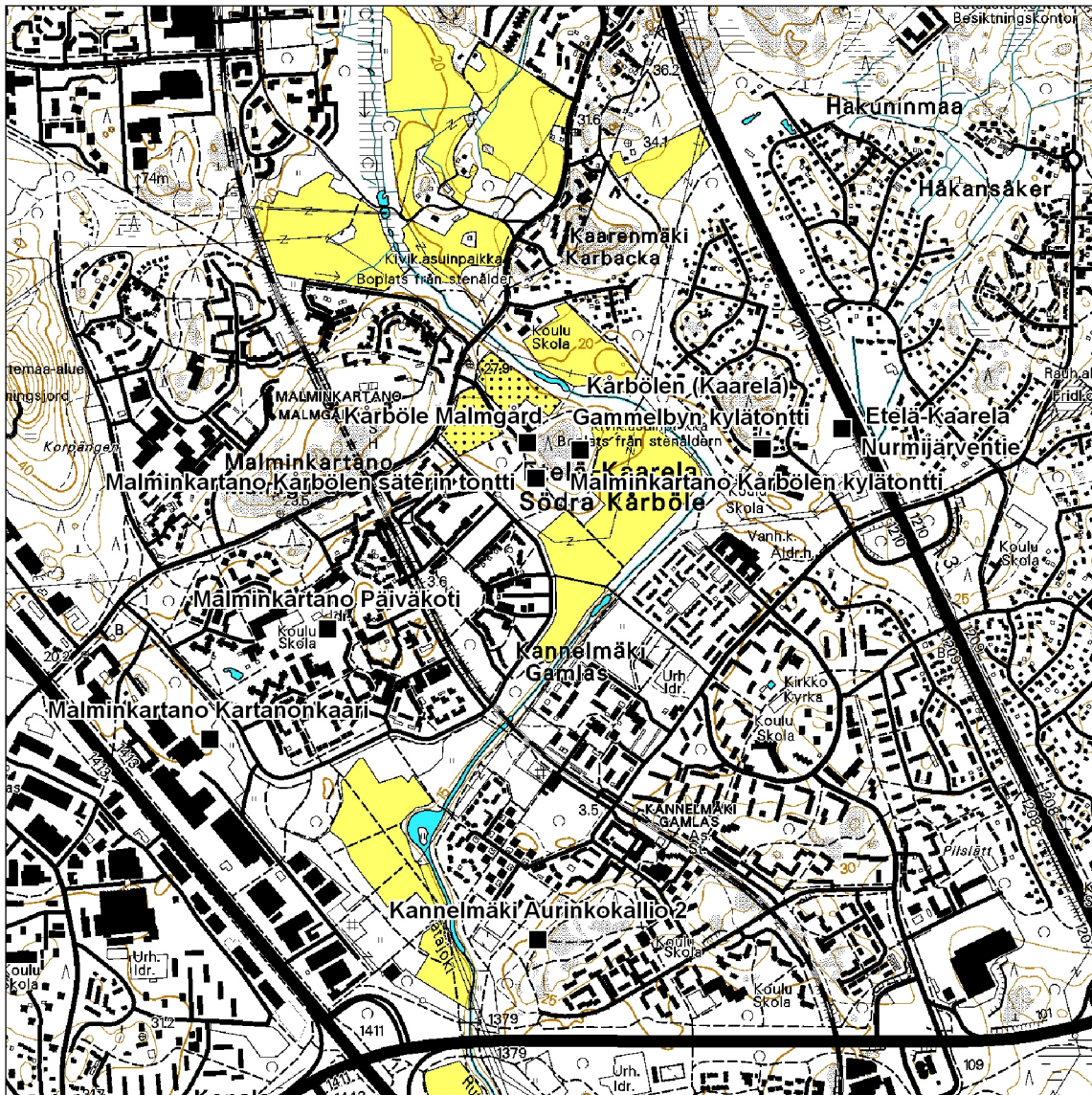
Rinteiden juurta seuraavan kävelytien länsipuolella havaittiin kiviröykkiö n. 20 m kävelyteiden risteyksestä etelään. Se on muodoltaan pitkulaisen epämääräinen (n. 8 x 4 m) ja tehty suurista (halkaisija 40—80 cm) kivistä pienen kalliopaljastuman tai suuren matalan maakiven ympärille. Kyseessä on jonkinlainen viljelysröykkiö / raivausraunio, toisin kuin kohteesta 40 m etelään sijaitseva Kannelmäki Aurinkokallio 1:n pronssikautinen hautaröykkiö.

N. 25—30 m tienristeyksen pohjoispuolella, rinteiden juurta seuraavan tien länsireunassa on lisäksi kaksi epämääräisempää vastaavanlaisten kivien kasaa / aluetta. Nämä vastaavat kooltaan edellistä röykkiötä, mutta ovat matalampia eikä niitä ole tehty maakiven yhteyteen. Röykkiöt ovat mahdollisesti syntyneet kävelyteiden rakentamisen yhteydessä 1900-luvulla.

Paikalta ei tehty esinelöytöjä. Kasvillisuus paikalla on vesakkoista sekametsää, maaperä humuksensekaista hiekkaa.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, aluskasvillisuus matalaa, mutta maaperä ummessa
Koko: n. 10 x 50 m
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 16)
Valokuvat: nro 33—35

Kartta 16. Helsinki Kannelmäki Aurinkokallio 2. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 33. Kannelmäki Aurinkokallio 2. Risteyksen eteläpuolinen viljelyröykkiö. Kohti NW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 34. Kannelmäki Aurinkokallio 2. Risteyksen eteläpuolinen viljelyröykkiö. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

*Kuva 35. Kannelmäki Aurinkokallio 2. Risteyksen pohjoispuolella sijaitsevia röykkiöitä. Kohti SW.
17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)*

Tarkastetut kohteet – Kivi- ja varhaismetallikausi

Helsinki Malminkartano 2

Mj.rekisteritunnus: 91010001
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682527; y= 2547782 z= 28—30 m mpy
p= 6684131; i= 3381659
Etäisyystieto: Kohde sijaitsee Malminkartanon rautatieaseman alla
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); A. Hirviluoto 1971 (tark.); von Konow 1971 (kaiv.); Purhonen 1971 (kaiv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 18555:1—133; 18805:1—92; 18401; 19005

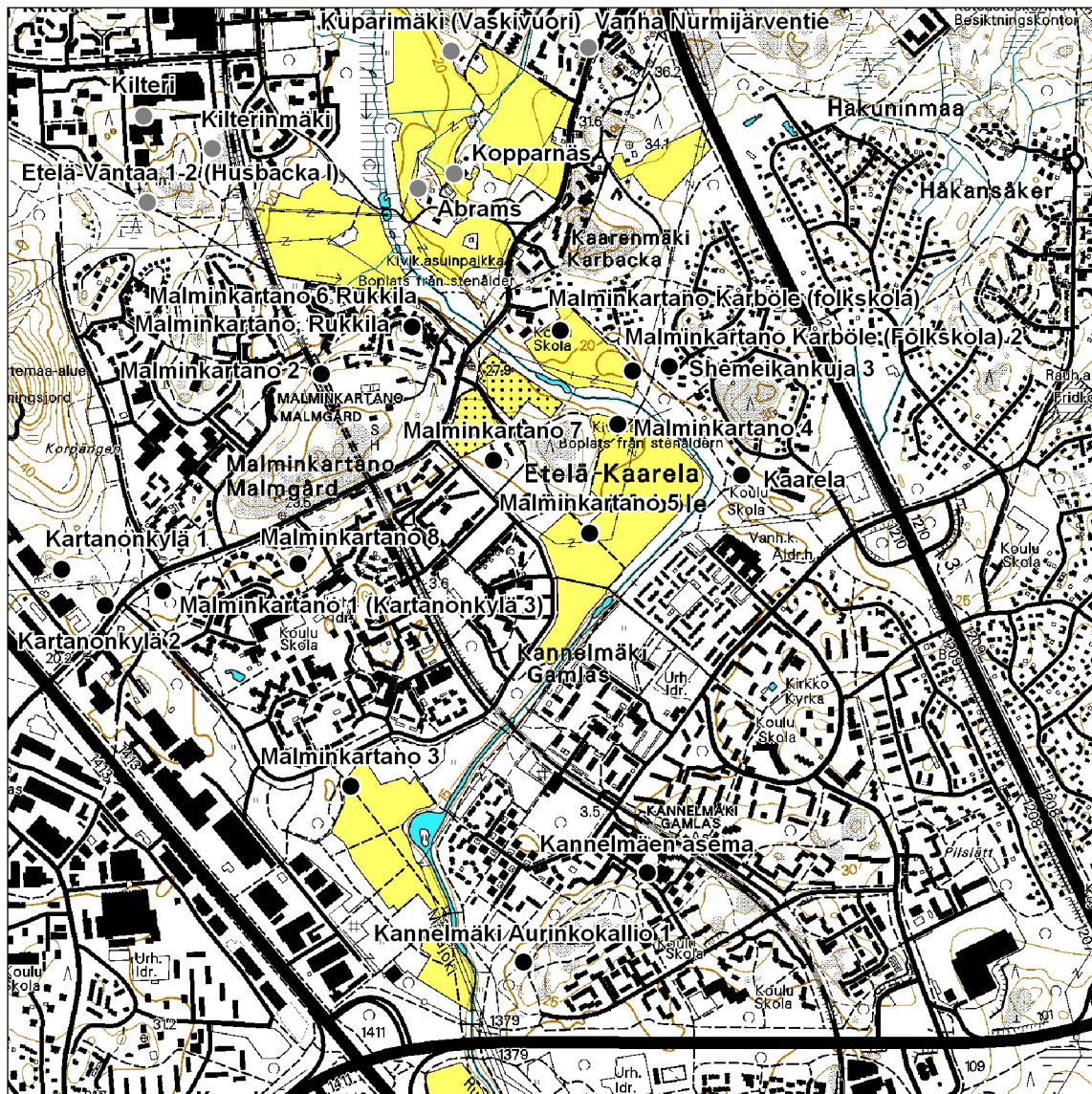
Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Malminkartanontien pohjoispuolella sijaitsevan mäen luoteeseen ja pohjoiseen laskevassa hiesupohjaisessa rinteessä, entisen tilustien alla ja sivuilla. Asuinpaikka muodosti kapean, korkeuskäyrien suuntaisen vyöhykkeen välillä 28—30 m ymp. Löytöaineisto käsitti lähinnä nuorakeramiikkaa ja Morbyn keramiikkaa. Kaivaustutkimukset tehtiin Martinlaakson radan rakentamisen takia vuonna 1971. Muinaisjäännöksen pääteltiin tällöin olleen varsin pienialainen ja onkin mahdollista, että se on lähes kokonaan tuhoutunut radanrakentamisen ja myöhemmän maankäytön yhteydessä.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Kuten edellä on todettu, alue on täysin rakennettu, eikä paikalla pystytty havaitsemaan mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavia merkkejä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu
Koko: -
Lähilöydöt: Malminkartano 6 Rukkila ja Rukkila n. 280 m NE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 17)
Valokuvat: nro 36

Kartta 17. Helsinki Malminkartano 2. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

*Kuva 36. Malminkartano 2. Tuhoutunutta asuinpaikka-aluetta asemanseudulla. Kohti S.
16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)*

Helsinki Kannelmäen asema

Mj.rekisteritunnus: 91010002
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6681147; y= 2548683; z= 20—25 m mpy
p= 6682711; i= 3382496
Etäisyystieto: Kohde sijaitsee Kannelmäen rautatieaseman alla
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Nissinen 1974 (kaiv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 14953; 15353; 15781; 15782; 16150; 16278; 19373:1—33

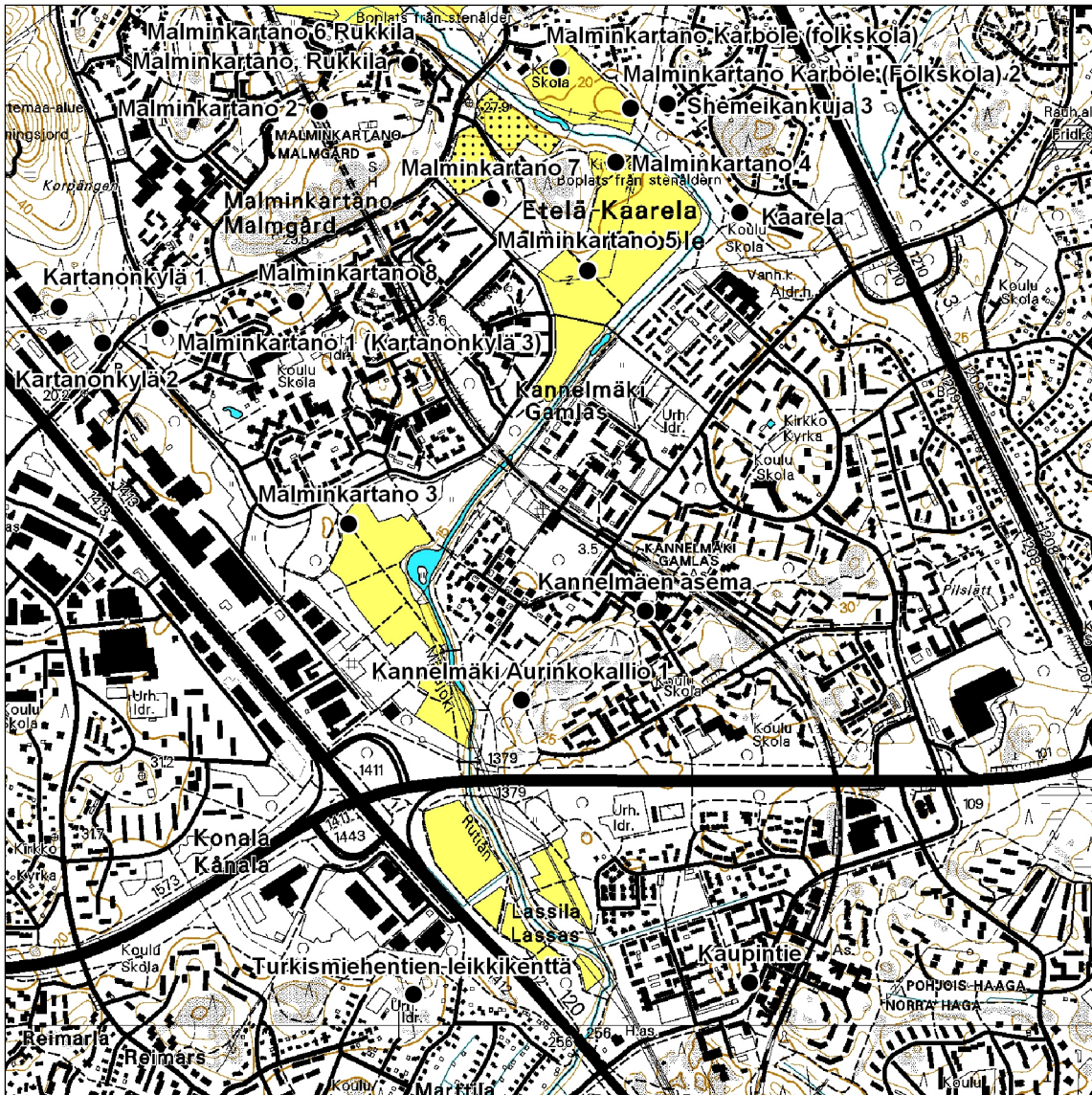
Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Muinaisjäännös on aikoinaan sijainnut metsä- ja peltomaastossa, mutta on tuhoutunut kokonaan Martinlaakson radan, Kannelmäen aseman ja muun rakentamisen yhteydessä. Vuonna 1974 suoritettujen kaivausten yhteydessä löydettiin pääasiallisesti kvartsi-iskoksia ja pääteltiin kohde kokonaan tuhoutuneeksi.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Kuten edellä on todettu, alue on täysin rakennettu, eikä paikalla pystytty havaitsemaan mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavia merkkejä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu
Koko: -
Lähilöydöt: Kannelmäki Aurinkokallio 1 n. 420 m SW
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 18)
Valokuvat: nro 37

Kartta 18. Helsinki Kannelmäen asema. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

*Kuva 37. Kannelmäen asema. Tuhoutunutta asuinpaikka-aluetta aseman tienoilla. Kohti SE.
17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)*

Helsinki Shemeikankuja 3

Mj.rekisteritunnus: 91010003
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682547; y= 2548743; z= 20 m mpy
p= 6684107; i= 3382620
Etäisyystieto: N. 1000 m itään Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Väkeväinen 1977 (koek.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 15147:1—3; 15407:1—3; 15779; 16149; 16299:1—3

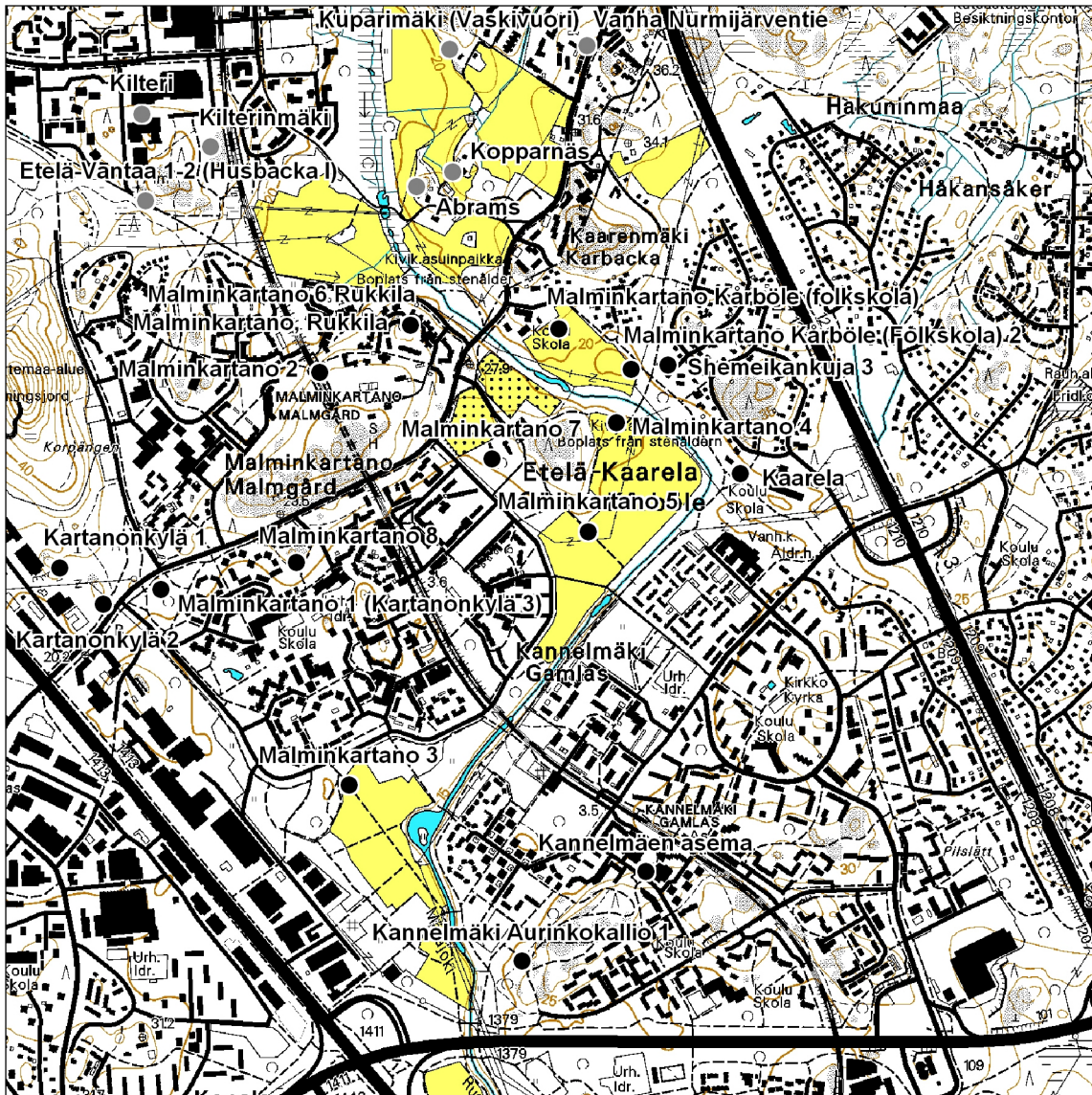
Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Muinaisjäännös sijaitsee Etelä-Kaarelan omakotialueella, Mätäojan laaksoon pistävällä vähäisellä mäenniemekkeellä. Tontin länsipuolella olleen pellon reunasta on tehty asuinpaikkalöytöjä, vaikka varsinainen asuinpaikka näyttää sijaitsevan itse tontilla. Maapohja paikalla on mullansekaista hiekkaa ja perunapellolla olleen löytökohdan korkeus merenpinnasta noin 22 m. Löytöinä saadut saviastianpalat viittaavat siihen, että asuinpaikka olisi ollut käytössä kampakeraamisen ajan lopulla. Vuonna 1977 Lea Väkeväinen suoritti kohteen länsipuolella koekaivauksen, koska paikalle suunniteltiin kävely- ja pyörätietä. Kaivausten yhteydessä ei saatu esinelöytöjä.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Asuinpaikka-alueeksi kuvatulla alueella maanpinta oli kuitenkin kauttaaltaan kiinni (tai sijaitsi yksityisellä maalla), joten paikalta ei tehty löytöjä tai uusia havaintoja. Näyttää kuitenkin siltä, ettei paikalla ole tehty sellaisia maanmuokkaus- tai rakennustöitä, jotka olisivat tuhonneet asuinpaikan jäljellä olevaa osaa.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, maanpinta kauttaaltaan kiinni
Koko: -
Lähilöydöt: Kaarela n. 360 m SE, Kårböle (Folkskola) n. 320 m WNW, Kårböle (Folkskola) 2 n. 100m W, Malminkartano 4 n. 210 m SW
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 19)
Valokuvat: nro 38

Kartta 19. Helsinki Shemeikankuja 3. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 38. Shemeikankuja 3. Näkymä kohti kuvan keskellä olevan talon pihassa olevaa asuinpaikkaa. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Malminkartano Kårböle (Folkskola)

Mj.rekisteritunnus: 91010004
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682647; y= 2548442; z= 23,5—25 m mpy
p= 6684221; i= 3382324
Etäisyystieto: N. 700 m itään Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Väkeväinen 1977 (koek.); Lesell 1996 (kaiv.);
Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 15146:1—3; 15406:1—7; 15778; 29890:1—3665

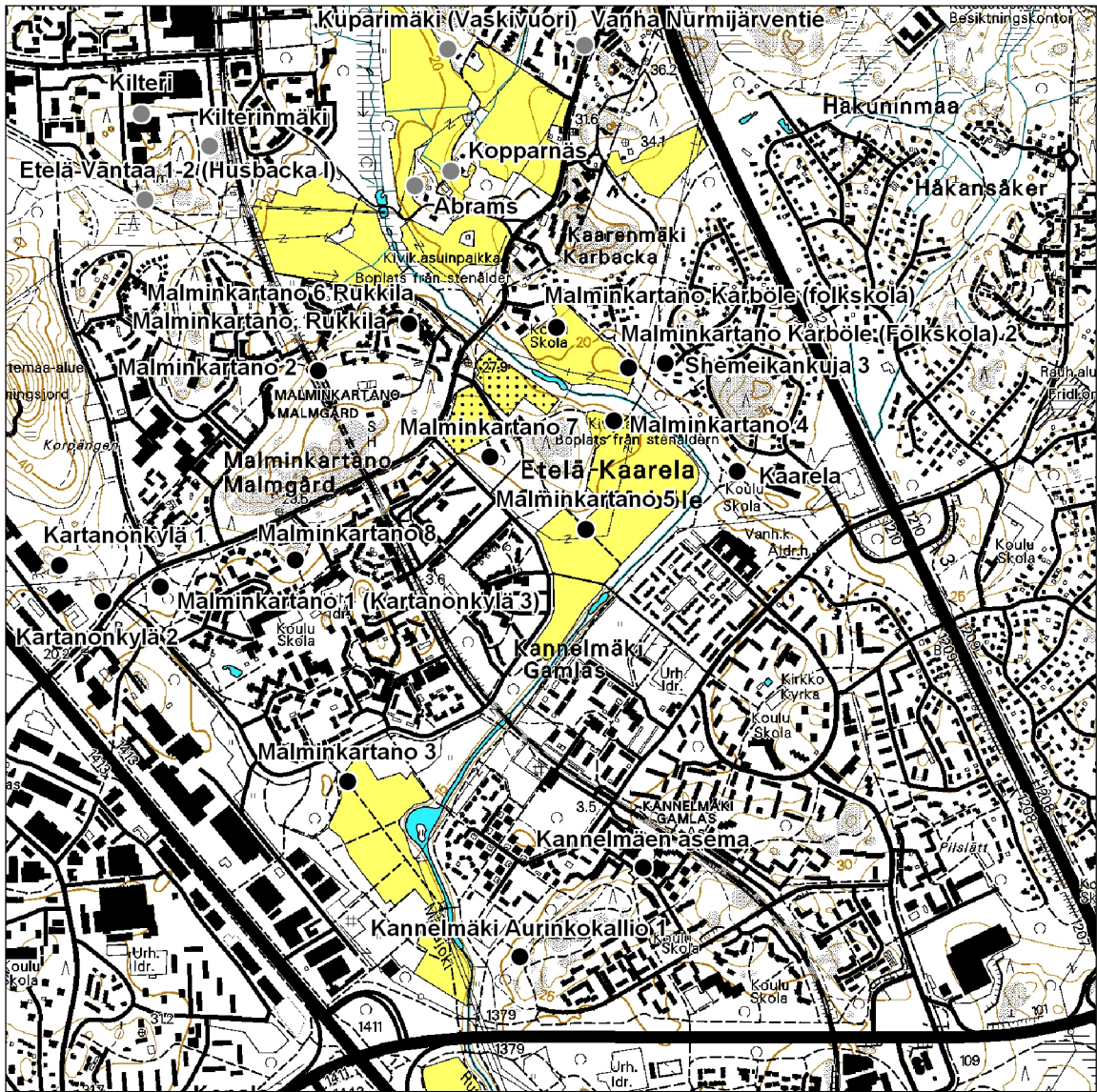
Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Malminkartanon Kårbölen (inventointikertomuksessa vuodelta 1962 nro 23 Kårböle folkskola) kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Kaarelassa ruotsinkielisen ala-asteen vieressä, koulun eteläpuolella ja Mätäojan itäpuolella, etelään ja koilliseen viettävällä, nykyisin palstaveljelyksessä olevalla pellolla. Paikalla suoritettiin vuonna 1996 arkeologisia tutkimuksia, koska asuinpaikka oli suunnitellun kolmikuntavesijohdon linjauksella. Kaivauksissa saatiin runsaasti löytäjä ja havaittiin voimakkaita likamaa-alueita, minkä perusteella pääteltiin kivikautisen asuinpaikan säilyneen kyntökerroksen alla huomattavasti luultua paremmin. Mahdollisten paalunsijojen lisäksi ei kulttuurikerroksessa kuitenkaan todettu muita kiinteitä rakenteita. Löytöaineisto käsitti pii-, kvartsi- ja kivilajiesineitä ja -iskoksia, tyypillistä ja myöhäistä kampakeramiikkaa, palanutta luuta (mm. hylje, eri kalalajeja, majava, jänis), luuesineiden (mm. kamman) katkelmia sekä hiiltyneitä pähkinänkuoria. Koska vain vesijohtolinjauksen kohta tutkittiin kaivauksin, alueella on vielä runsaasti muinaismuistolain rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Asuinpaikalla ei näytä tapahtuneen merkittäviä muutoksia vuoden 1996 tutkimusten jälkeen, koulun etelä- ja kaakkoispuolisten puutarhapalstojen avoimella maanpinnalla havaittiin melko runsaasti kvartsi-iskoksia.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, puutarhapalstoilla maanpinta auki
Koko: -
Lähilöydöt: Kårböle (Folkskola) 2 n. 230 m ESE, Malminkartano 4 n. 300 m SE, Malminkartano 6 Rukkila ja Rukkila n. 410 m W, Malminkartano 7 n. 400 m SW, Shemeikankuja 3 n. 320 m ESE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 20)
Valokuvat: nro 39—41

Kartta 20. Helsinki Kärböle Folkskola. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyli).

Kuva 39. Kårböle (Folkskola). Asuinpaikka-alue. Kohti SE—W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 40. Kårböle (Folkskola). Puutarhapalstoilta löydettyjä kvartseja in situ. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 41. Kårböle (Folkskola). Puutarhapalstoilta löydettyjä kvartseja in situ. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Malminkartano 3

Mj.rekisteritunnus: 91010005
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6681387; y= 2547863; z= 20 m mpy
p= 6682988; i= 3381688
Etäisyystieto: N. 900 m luoteeseen Kannelmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 9820; 15813:3—5

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

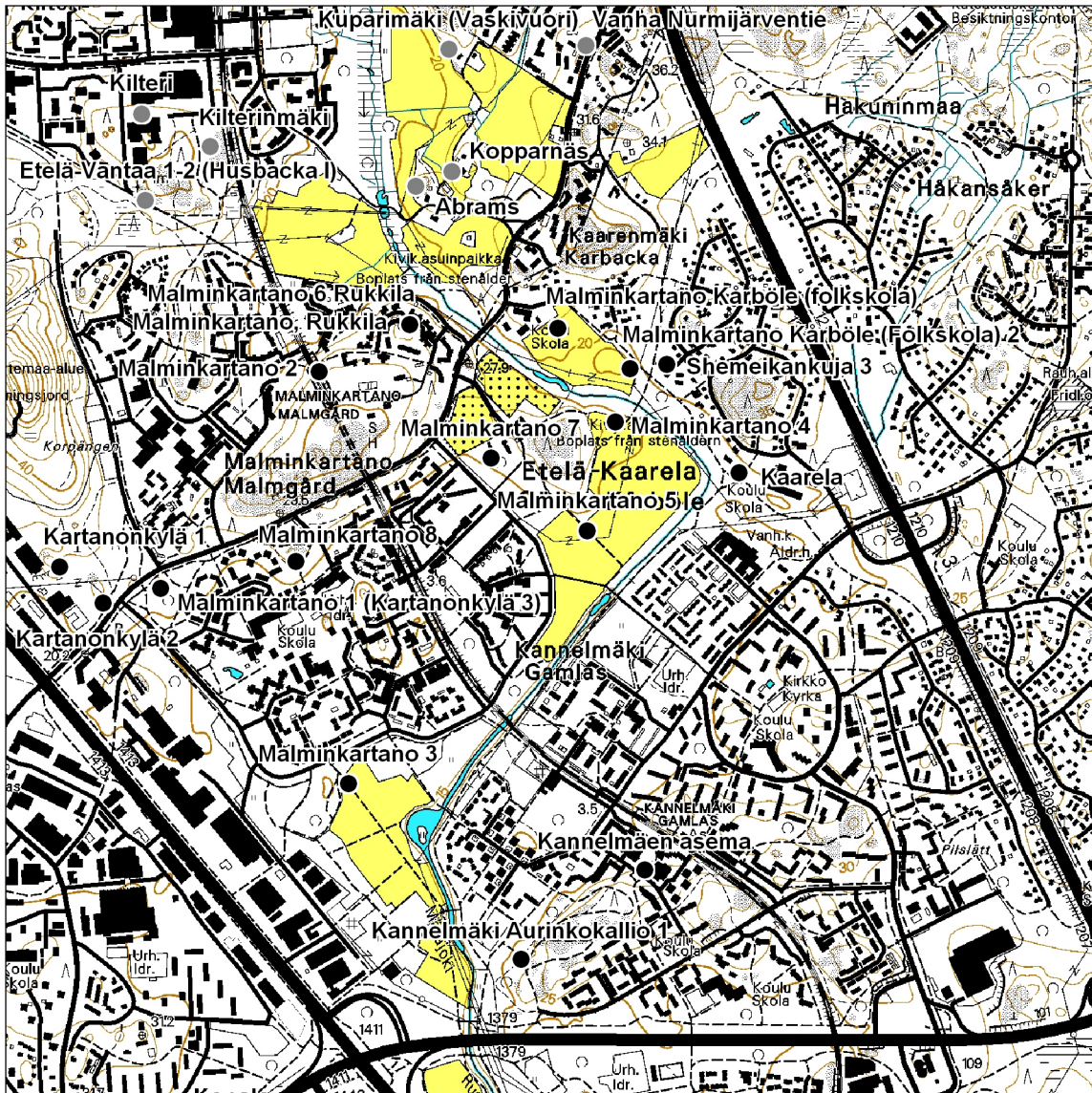
”Vuonna 1962 tehdyn inventoinnin yhteydessä tarkastettiin reijällisen kiviaseen KM 9820 löytöpaikka, viljelemätön peltorinne Malminkartanosta noin 500 m etelälounaaseen ja todettiin kohde mahdolliseksi asuinpaikaksi. Nykyisin puistoaluetta.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Paikalla olevan matalan puistokumpareen kaakkoispuolisella avoimella pellolla suoritettiin pintapoimintaa. Tällöin löydettiin muutamia kvartsi-iskoksia, mahdollinen kiviesineen teelmä sekä myöhempää / resenttiä materiaalia (löytöjä ei otettu talteen). Löydöt tulivat melko läheltä mäen juurta seuraavaa tietä, n. 15 x 20 m alueelta

Maasto löytöpaikalla on tasaista ja laskee ainoastaan loivasti kohti Mätäjokea kaakossa. Kohteen taustaa suojaa edellä mainittu mäki. Mäellä maa on sekoittunutta ja sieltä on löydettävissä runsaasti myöhemmän ihmistoiminnan jäänteistä (jonkinlaisia rakennuksen perustuksia, aidan jäänteitä, betonia ja muuta romua). Maaperä mäellä on humuksen sekaista hiekkaa, pellolla hiekkaista peltomultaa.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: kvartsi-iskoksia (ei otettu talteen)
Havaintomahdollisuudet: hyvät, pelto oli täysin auki
Koko: n. 15 x 20 m
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 21)
Valokuvat: nro 42

Kartta 21. Helsinki Malminkartano 3. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 42. Malminkartano 3. Asuinpaikka-alue, H. Nordqvist ja O. Manninen suorittamassa pintapoimintaa. Kohti W—NW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Kartanonkylä 1

Mj.rekisteritunnus: 91010006
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6681987; y= 2547063; z= 25 m mpy
p= 6683624; i= 3380916
Etäisyystieto: N. 900 m lounaaseen Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: -

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

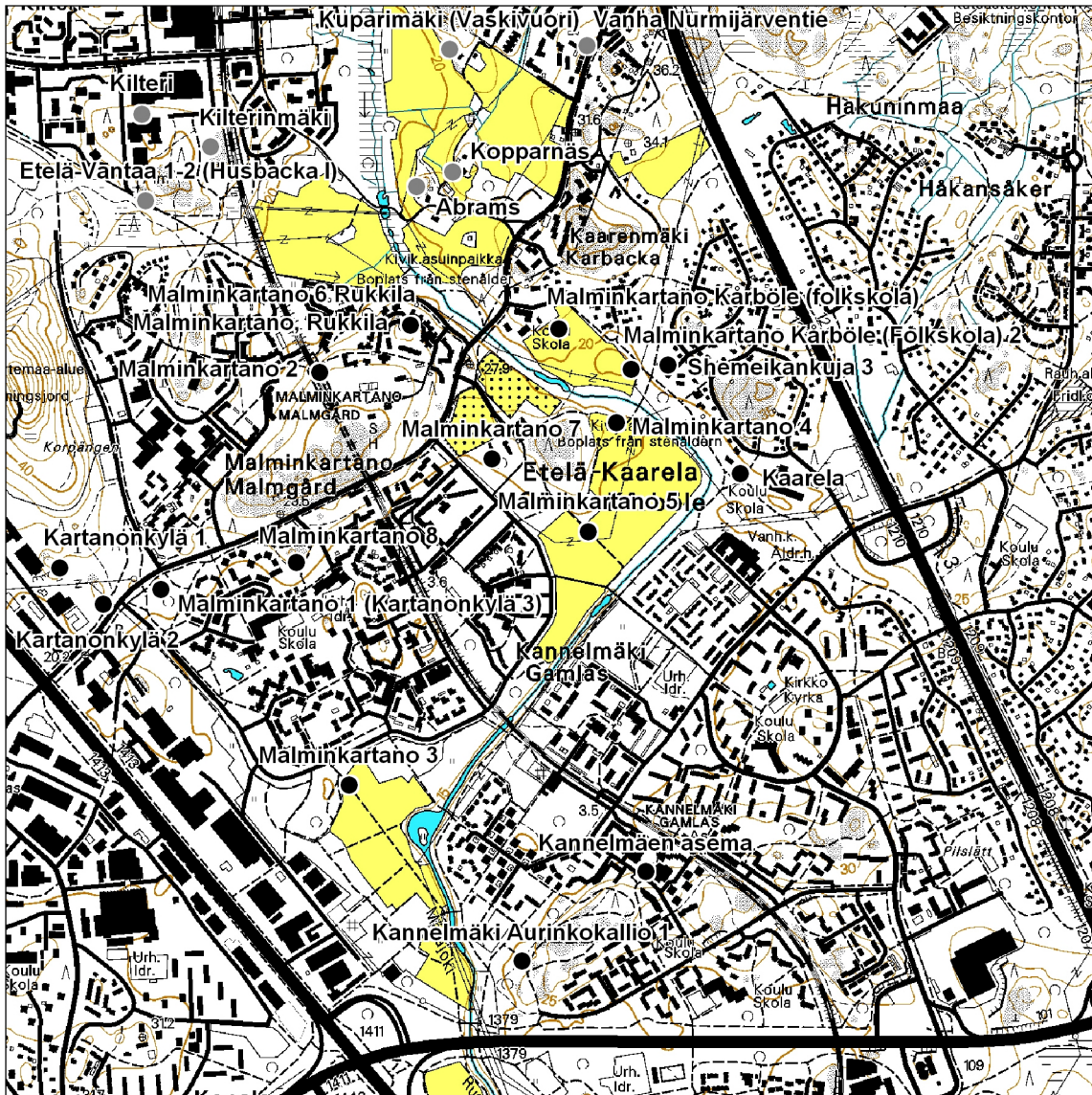
”Paikalla tarkastettiin vuonna 1962 tehdyn arkeologisen inventoinnin yhteydessä liesikuoppa hiekkakuopan seinämässä. Mitään esinelöytöjä ei todettu. Kohde on todennäköisesti tuhoutunut Naapuripellontien rakentamisen yhteydessä.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Naapuripellontien ja Hankasuontien välistä puistoaluetta tarkastettiin melko laajasti. Alueella on runsaasti avointa maaperää ja hiekkakuopan reunoja, mutta näistä ei tehty sen enempää löytöjä kuin havaintoja rakenteistakaan. Ainoastaan Malminkartanontien ja Hankasuontien risteyksessä olevan liikerakennuksen koillispuolta, n. 50 rakennuksesta havaittiin pienellä kalliopaljastumalla ja sen ympärillä hajotettua kiviröykkiötä muistuttava rakenne. Rakenne oli kuitenkin niin epämääräinen ja tuhoutunut (sitä on käytetty mm. kaatopaikkana) ettei sen alkuperäisestä muodosta tai funktiosta voi sanoa mitään varmaa – kuitenkin kyseessä on todennäköisesti jonkinlainen raivausröykkiö.

Alue on pahoin myöhemmän rakennustoiminnan ja hiekanoton tuhoama ja lisäksi se on täynnä metalli- ja ongelmajätteen hylkäyspaikkoja ja roskakuoppia – kivikautisesta kohteesta ei liene enää mitään jäljellä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, maastossa paljon avoimia hiekkakuoppia
Koko: -
Lähilöydöt: Kartanonkylä 2 n. 160 m SE, Malminkartano 1 (Kartanonkylä 3) n. 290 m ESE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 22)
Valokuvat: nro 43

Kartta 22. Helsinki Kartanonkylä 1. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

*Kuva 43. Kartanonkylä I. Epämääräinen kiviröykkiö tuhoutuneella asuinpaikka-alueella. Kohti N.
16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)*

Helsinki Malminkartano 4

Mj.rekisteritunnus: 91010007
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682387; y= 2548602; z= 20—25m mpy
p= 6683954; i= 3382472
Etäisyystieto: N. 800 m kaakkoon Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Ahtela 1981 (kaiv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 15143:1—4; 15783; 21233:1—393, 414—415

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Peltoa, todennäköisesti suurimmaksi osaksi tuhoutunut.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Paikka sijaitsee Malminkartanon kartanon ja Helsingin yliopiston kurssikeskuksen alueella, edellä mainituista rakennuksista itään, korkeamman kallioisen mäen itäpuolella olevalla itään aukeavalla niemellä. Niemen laki on tasainen ja laskee vain loivasti kohti terassin reunoja, joista maasto laskee jyrkemmin kohti Mätäjokea (pohjoiseen—itään). Kohteen tausta nousee jyrkemmin metsäiselle kallioiselle mäelle. Niemen halki kulkee kävelytie lounaasta koilliseen, kohti Mätäjoen ylittävää siltaa.

Asuinpaikan tarkastuksessa pellostä löydettiin pala keramiikkaa, kvartsi- ja pii-iskoksia sekä mahdollinen kiviesineen teelmä. Löydöt alkavat mäen juurelta pellon ja metsän rajalta ja jatkuvat niemen harjalla (kävelytien pohjoispuolella) katkeamatta niemen kärkeen saakka (löydöistä poimittiin talteen ainoastaan yksi pii- ja kvartsi-iskos sekä mahdollisesti myöhäisneoliittinen keramiikanpala). Kivikautisten löytöjen lisäksi pellolta löytyi runsaasti myös resentejä löytöjä. Toisin kuin muinaisjäännösrekisterissä mainitaan, kohteesta lienee vielä säilynyt osia metsänreunassa ja peltokerroksen alla.

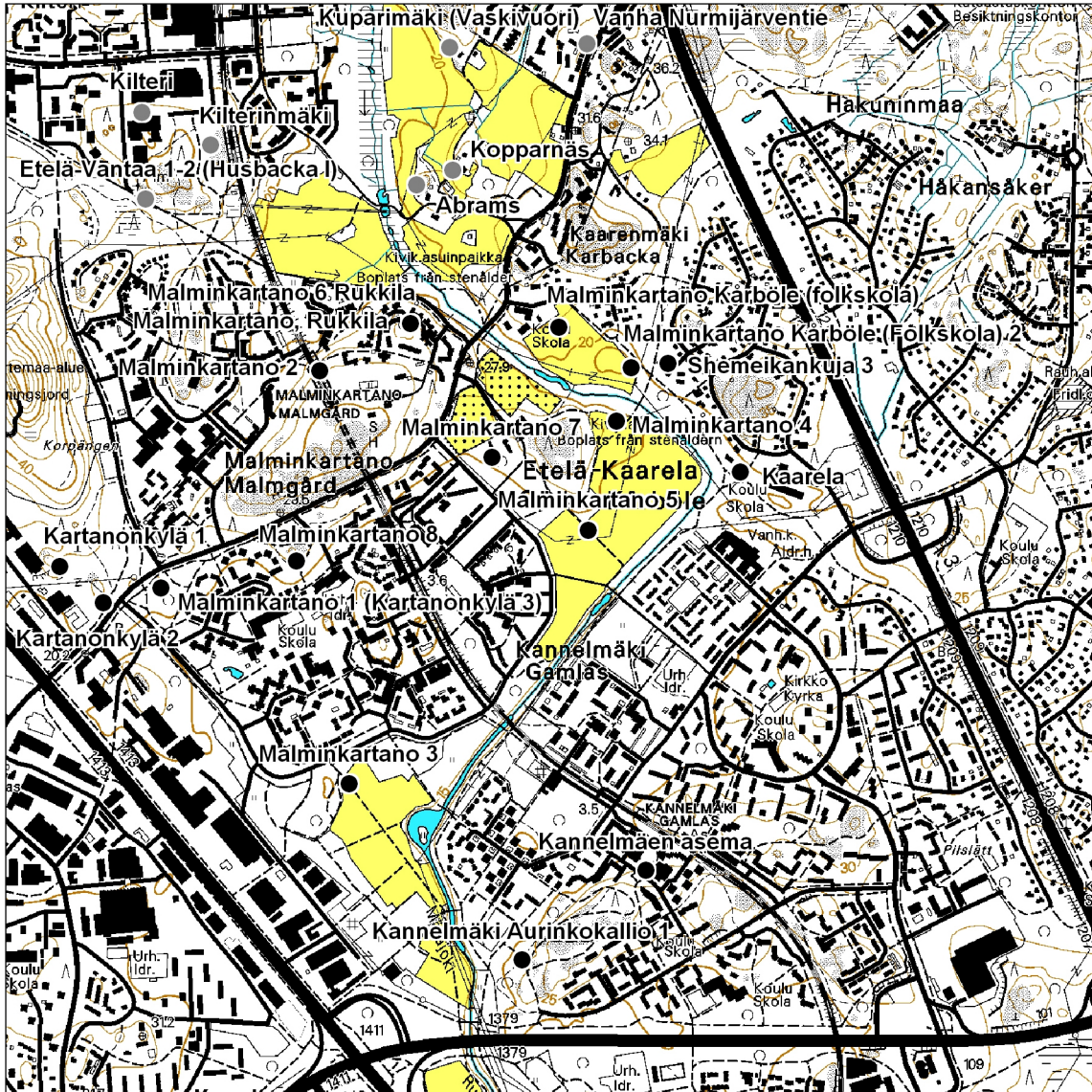
Niemekkeen kärjessä, kohdassa jossa kävelytie alkaa laskea kohti jokirantaa, on pieni saareke – paikalla on nykyisellään länsi—itä -suunnassa noin 8,5 x 13 m kokoinen ja noin 1 m korkea kiviröykkiö. Röykkiö on soikea, pinnaltaan epätasainen ja päällisin puolin tehty suurista kivistä. Sen viimeisen käyttötarkoitus on ollut peltoröykkiö, mutta röykkiön varhaisemmista vaiheista ei voi sanoa mitään. Röykkiön alla on kalliopaljastuma.

Kohteella maaperä on maanviljelyn sekoittamaa hiekkaista peltomultaa, taustalla oleva mäki on kivikkoista sekametsää ja lähempänä jokirantaa maasto muuttuu kosteaksi sekametsäksi.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007 & 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
sekä Georg Haggrén & Wesa Perttola
Löydöt: KM 37293:1—3 (keramiikkaa, pii- ja kvartsi-iskos)
Havaintomahdollisuudet: hyvät, pelto oli täysin auki

Koko: 70 x 30 m
 Lähilöydöt: Kaarela n. 370 m SE, Kårböle (Folkskola) n. 300 m NW, Kårböle (Folkskola) 2 n. 140 m NNE, Malminkartano 5 n. 310 m SSW, Malminkartano 7 n. 350 m WSW, Shemeikankuja 3 n. 210 m NE
 Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 23)
 Valokuvat: nro 44—47

Kartta 23. Helsinki Malminkartano 4. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 44. Malminkartano 4. Asuinpaikka-alue ja röykkiö. Kohti E—S. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 45. Malminkartano 4. Niemen kärjessä oleva röykkiö. Kohti W. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 46. Malminkartano 4. Niemen kärjessä oleva röykkiö. Kohti N. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 47. Malminkartano 4. Asuinpaikka-alue ja röykkiö. Kohti N—NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Malminkartano 5

Mj.rekisteritunnus: 91010008
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682086; y= 2548523; z= 20 m mpy
p= 6683657; i= 3382379
Etäisyystieto: N. 900 m kaakkoon Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 15136:1—2; 15154:1—3

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Peltomaata, osaksi täytemaan peittämää piha-alueita.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Paikka sijaitsee Malminkartanon kartanon ja Helsingin yliopiston kurssikeskuksen alueella, edellä mainituista rakennuksista etelään, korkeamman kallioisen mäen eteläpuolella vanhalla etelää aukeavalla rantatörmällä. Kohde on pääosin tuhoutunut paikalla olevan hevostallin rakennustöiden myötä – samassa yhteydessä paikalla on suoritettu laajoja maansiirtotöitä, joissa alkuperäinen rantamuodostuma on tuhoutunut / kadottanut alkuperäisen muotonsa.

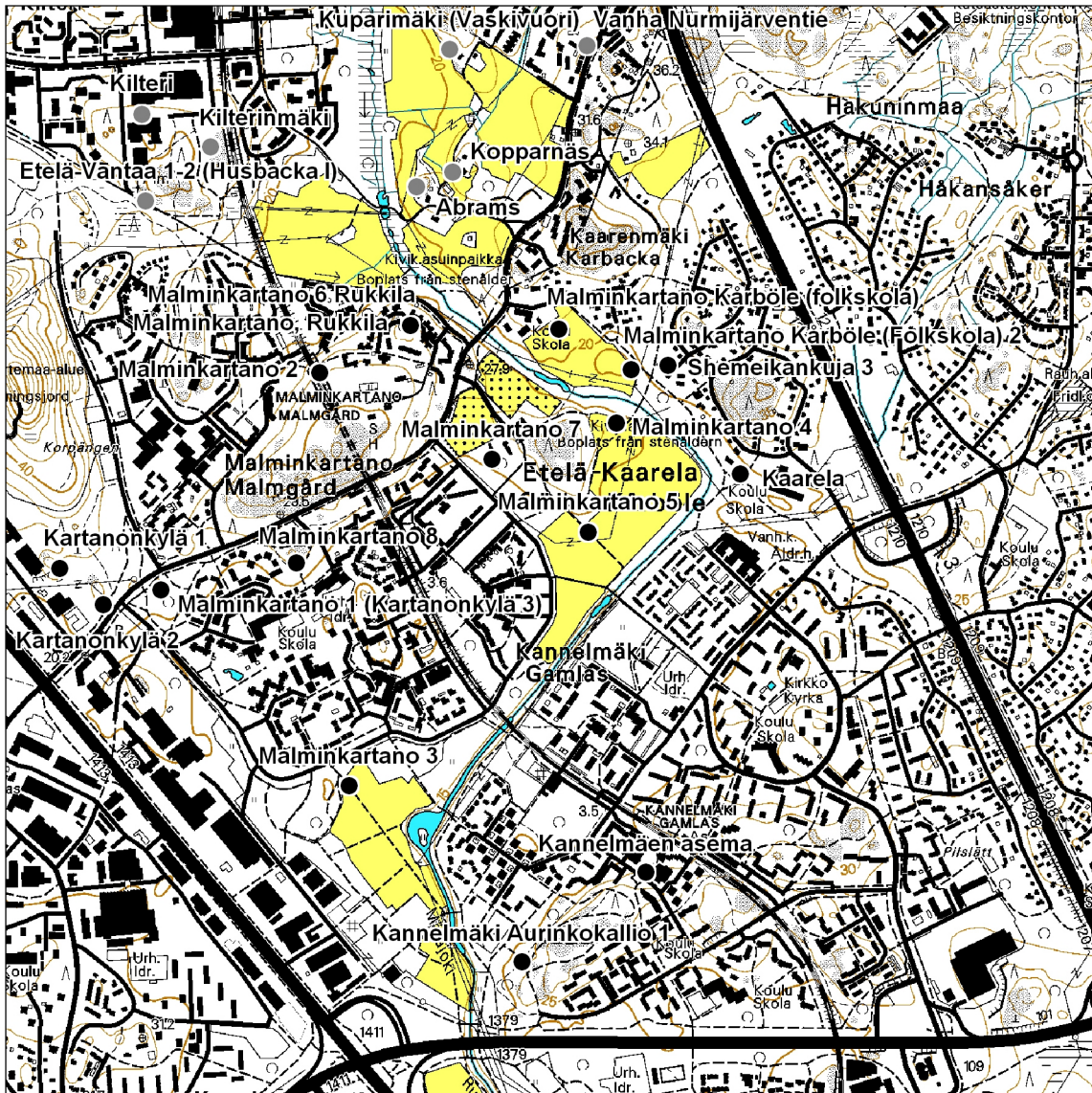
Inventoinnissa tehtyjen havaintojen perusteella vaikuttaa siltä, että pieni osa asuinpaikkaa saattaisi olla säilynyt tallin lounais- ja pohjoispuolella kulkevien kävelyteiden risteyksessä, tallin länsipuolella. Risteyksen lounaispuoliselta pellolta löydettiin joitakin kvartsi-iskoksia (kohteelta tehtyjä löytöjä ei kerätty talteen). Löytöpaikalla on heikko terassi, joka jatkuu kohteen taustalla luoteeseen (täältä ei koekuopituksesta huolimatta enää tehty löytöjä).

Lisäksi hevostallien eteläpuolella olevan pellon reunasta löydettiin yksi hieman pyöristynyt kvartsi-iskos ja tallin lounaispuolella kulkevan kävelytien länsipuolisen pellon reunasta löydettiin pala kivistavikeramiikkaa.

Kohteella maaperä on suureksi osaksi sekoittunutta täytemaata, pelloilla säilyneissä osissa hiekkaista peltomultaa. Kohteen taustalla oleva mäki on kivikkoista sekametsää ja luoteessa tasaista koivikkoa.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: kvartsi-iskoksia (ei otettu talteen)
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, pellot auki kohteen säilyneissä osissa
Koko: -
Lähilöydöt: Kaarela n. 450 m NE, Malminkartano 4 n. 310 m NNE, Malminkartano 7 n. 330 m NE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 24)
Valokuvat: nro 48—49

Kartta 24. Helsinki Malminkartano 5. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 48. Malminkartano 5. Tuhoutunutta asuinpaikka-aluetta. Kohti S. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 49. Malminkartano 5. Säilynyttä asuinpaikka-aluetta risteyksessä tallien länsipuolella. Kohti NW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Kartanonkylä 2

Mj.rekisteritunnus: 91010009
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6680256; y= 2547183; z= 22 m mpy
p= 6681886; i= 3381031
Etäisyystieto: N. 900 m lounaaseen Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalu 1962 (inv.); Lönnberg 1971 (kaiv.); Rätty 1972 (koek.);
Laventu *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 14817:2; 15144:1; 18114:2—5; 18514:1—334; 18962:1—5

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

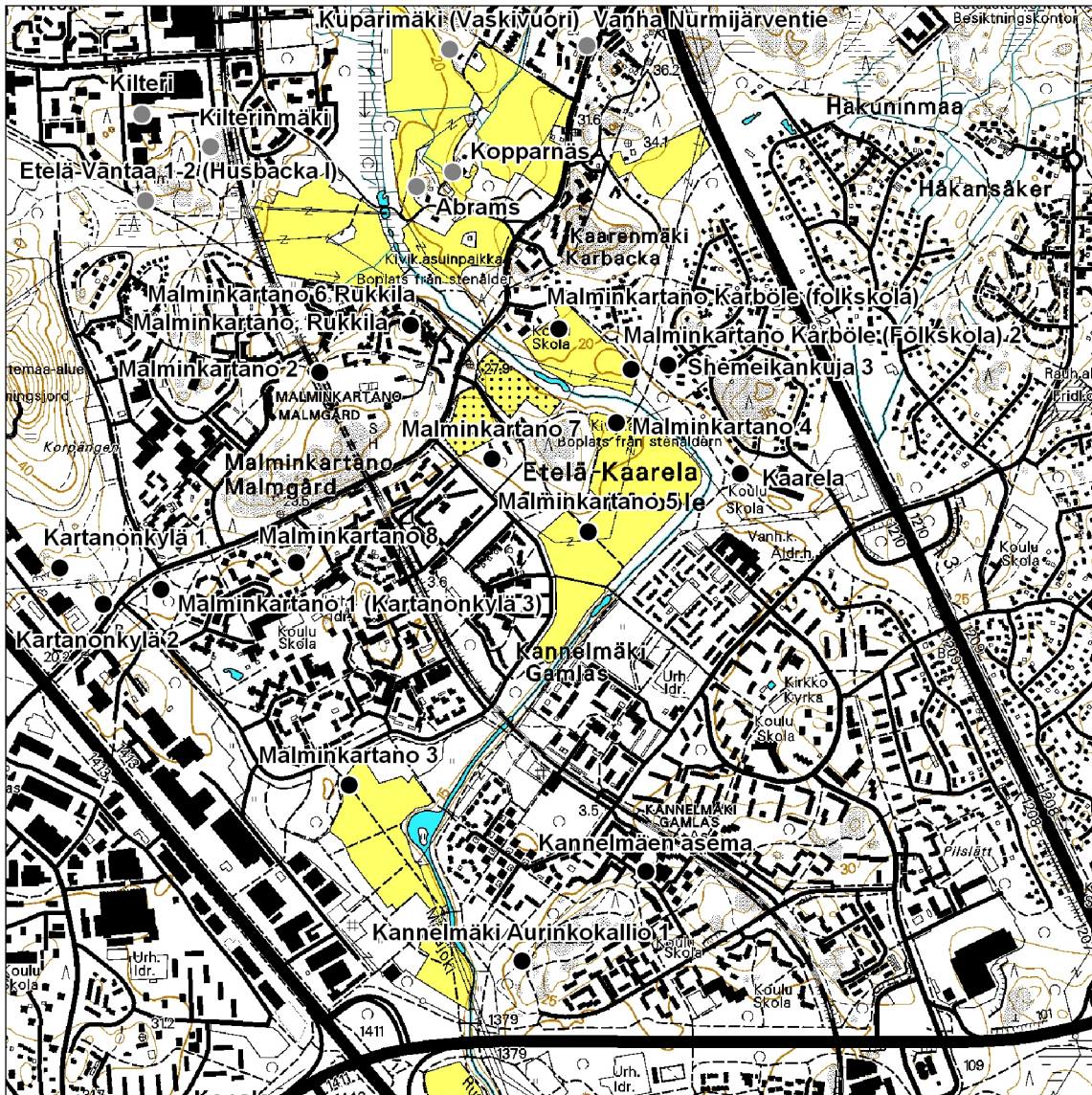
”Hiekanottoalueelle jääneeltä metsäkielekkeeltä, entisen Vanhan Nurmijärven (nyk. Malminkartanontien) koillispuolelta oli todettu inventoinnin yhteydessä vuonna 1962 kivikautinen asuinpaikka, josta löytöinä saatiin nuorakeraamisia saviastianpaloja. Vuonna 1971 alueella suoritettiin arkeologiset kaivaukset Työvoimaministeriön vastaanottoasuntolan rakentamisen takia. Tutkimustulosten perusteella kysymyksessä oli laajan, hiekanotossa pääosin tuhoutuneen kivikautisen asuinpaikan itäreuna.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Naapuripellontien ja Hankasuontien välistä puistoaluetta tarkastettiin melko laajasti. Alueella on runsaasti avointa maaperää ja hiekkakuopan reunoja, mutta näistä ei tehty sen enempää löytöjä kuin havaintoja rakenteistakaan.

Alue on pahoin myöhemmän rakennustoiminnan ja hiekanoton tuhoama ja lisäksi se on täynnä metalli- ja ongelmajätteen hylkäyspaikkoja ja roskakuoppia – kivikautisesta kohteesta ei liene enää mitään jäljellä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu
Koko: -
Lähilöydöt: Kartanonkylä 1 n. 160 m NW, Malminkartano 1 (Kartanonkylä 3) n. 170 m ENE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 25)
Valokuvat: nro 50

Kartta 25. Helsinki Kartanonkylä 2. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 50. Kartanonkylä 2. Hiekkakuoppien tuhoamaa entistä asuinpaikka-alueita Naapuripellontieltä kuvattuna. Kohti SW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Malminkartano 1 (Kartanonkylä 3)

Mj.rekisteritunnus: 91010012
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6681927; y= 2547343; z= 20 m mpy
p= 6683551; i= 3381193
Etäisyystieto: N. 800 m lounaaseen Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Hirviluoto 1971 (tark.); Lönnberg 1971 (kaiv.);
Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 14911:10—14; 15145:1—6; 15152:1; 15155:1—4; 18321:1—8;
18564:1—56; 19902:1—322; 19911:10—14(?)

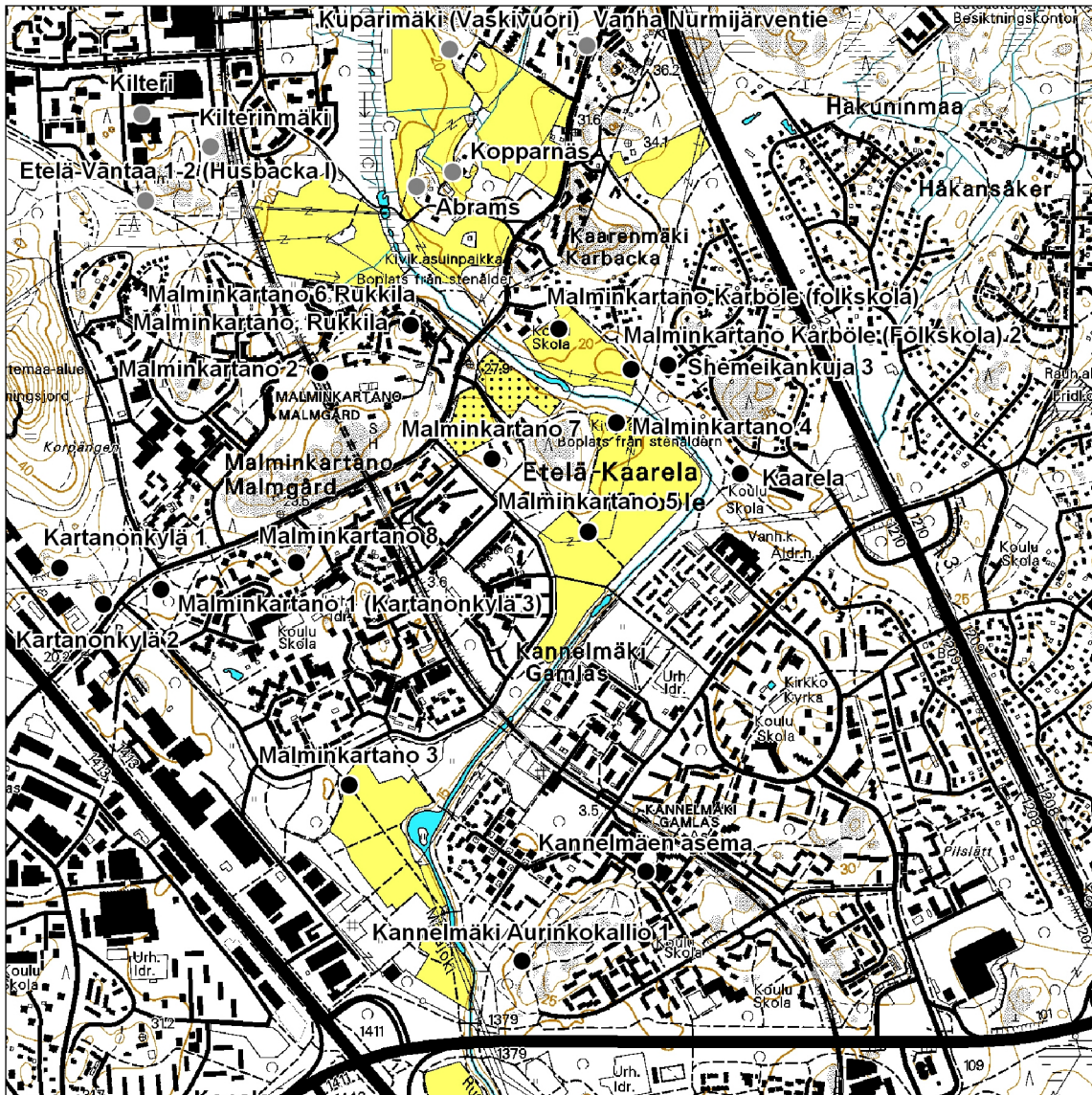
Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Kivikautinen asuinpaikka todettiin tarkastuksen yhteydessä vuonna 1971. Samana vuonna paikalla suoritettiin arkeologisia kaivauksia Työvoimaministeriön vastaanottoasuntolan rakentamisen takia. Kohde on kokonaan tuhoutunut erilaisten rakennustöiden takia.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Kohde sijaitsee nykyään Malminkartanontien ja Naapuripellontien risteyksessä ja edellisen eteläpuolella olevalla koivua kasvavalla, etelään aukeavalla terassilla. Alueella kulkee nykyään useita autoteitä ja kevyen liikenteen väyliä ja sen ympäristö on täysin rakennettu. Paikalla ei ole enää näkyvissä mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavia merkkejä, myöhempi maankäyttö on tuhoutunut kohteen täysin.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu
Koko: -
Lähilöydöt: Kartanonkylä 1 n. 290 m WNW, Kartanonkylä 2 n. 170 m WSW,
Malminkartano 8 n. 380 m ENE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 26)
Valokuvat: nro 51

Kartta 26. Helsinki Malminkartano 1 (Kartanonkylä 3). Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

*Kuva 51. Kartanonkylä 3, asuinpaikka-alue Malminkartanontien eteläpuolelta. Kohti N.
17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)*

Helsinki Malminkartano 6 Rukkila

Mj.rekisteritunnus: 91010013
Muinaisjäännöstyyppi: Hautapaikat (hautaröykkiöt)
Ajoitus: Varhaismetallikautinen?
Rauhoitusluokka: 1
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682657; y= 2548032; z= 33—34 m mpy
p= 6684249; i= 3381915
Etäisyystieto: N. 300 m koilliseen Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Hirviluoto 1971 (tark.); Sohlström 1986 (kaiv.); Wallenius 1987 (kaiv.);
Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 23394:1—36

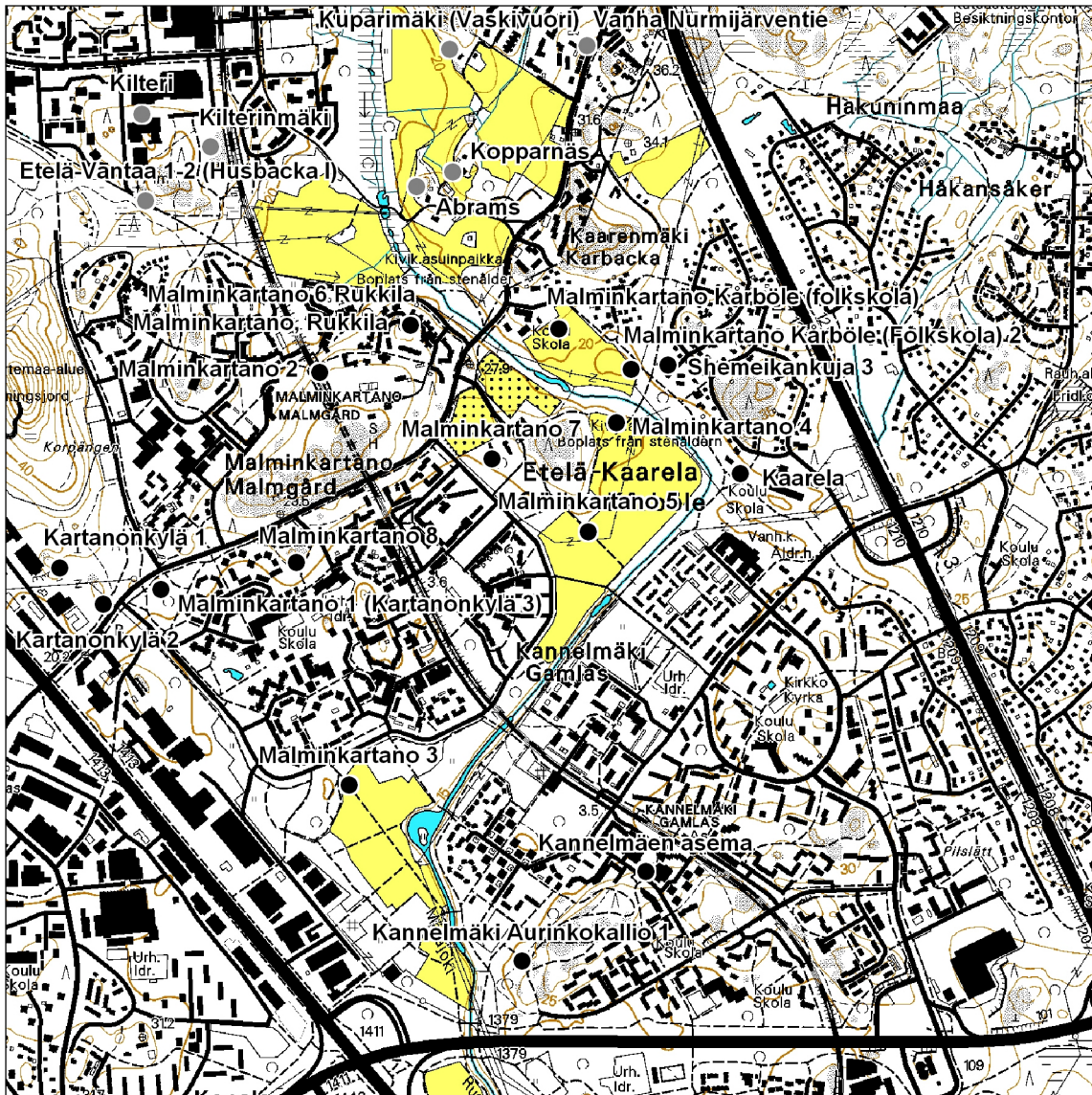
Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Metsässä, nykyisin asutuksen keskellä sijaitseva suurista kivistä tehty mahdollinen varhaismetallikautinen hautaröykkiö, joka tutkittiin vuonna 1986. Tutkimukset tulivat ajankohtaisiksi Rukkilan alueen rakentamissuunnitelmien takia. Röykkiö oli muodoltaan pyöreähkö, laajuudeltaan n. 6,5 x 7 m ja korkeudeltaan n. 0,75 m. Se koostui pääasiallisesti kahdesta kivikerroksesta (isoja palaneita kiviä) ilman maatyettä. Kivien alta löytyi vahvasti tuhkan ja hiilensekaista maata, jossa oli runsaasti pienempiä palaneita kiviä ja alla moreenimaa. Rakenteita ei todettu, ei myöskään merkkejä hautauksista. Kaivetulta alueelta löytyi kvartsiesineitä ja iskoksia. Röykkiö ennallistettiin ja aidattiin tutkimusten jälkeen.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2006. Kohteen tilanne ei ole muuttunut edellä esitetystä: se on täysin asutuksen puristuksissa, aidat osittain röykkiön reunoissa kiinni.

Inventointi 2006

Päivämäärä: 06.11.2006
Inventoijat: L.-M. Aukia, G. Haggrén, V. Hakala, O. Manninen, K. Nordqvist, W. Perttola, O. Ruth, O. Seitsonen & K. Susi-Wolff
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu ja maa lumen peitossa
Koko: -
Lähilöydöt: Kårböle (Folkskola) n. 410 m E, Malminkartano 2 n. 280 m SW,
Malminkartano 7 n. 430 m SE, Rukkila 10 m NE, (Vantaa)Abrams n.
380 m N, (Vantaa) Kopparnäs n. 440 m NE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 27)
Valokuvat: nro 52

Kartta 27. Helsinki Malminkartano 6 Rukkila. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyliä).

Kuva 52. Malminkartano 6 Rukkila, ennallistettu röykkiö. Kohti N. 06.11.2006. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Turkismiehentien leikkikenttä

Mj.rekisteritunnus: 91010015
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682547; y= 2548743; z= 22—25 m mpy
p= 6681681; i= 3381808
Etäisyystieto: N. 700 m koilliseen Pitäjänmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Waris 1962 (kaiv.); Fast 1997 (tark.); Fast 1999;
2000; 2001; 2003; 2004 (kaiv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 14911:1—9; 15151:1—5; 15485:1—152; 19711:1—6; 31634:1—
457; 32521; 33155:1—480; 34304:1—4; 34970:1—524

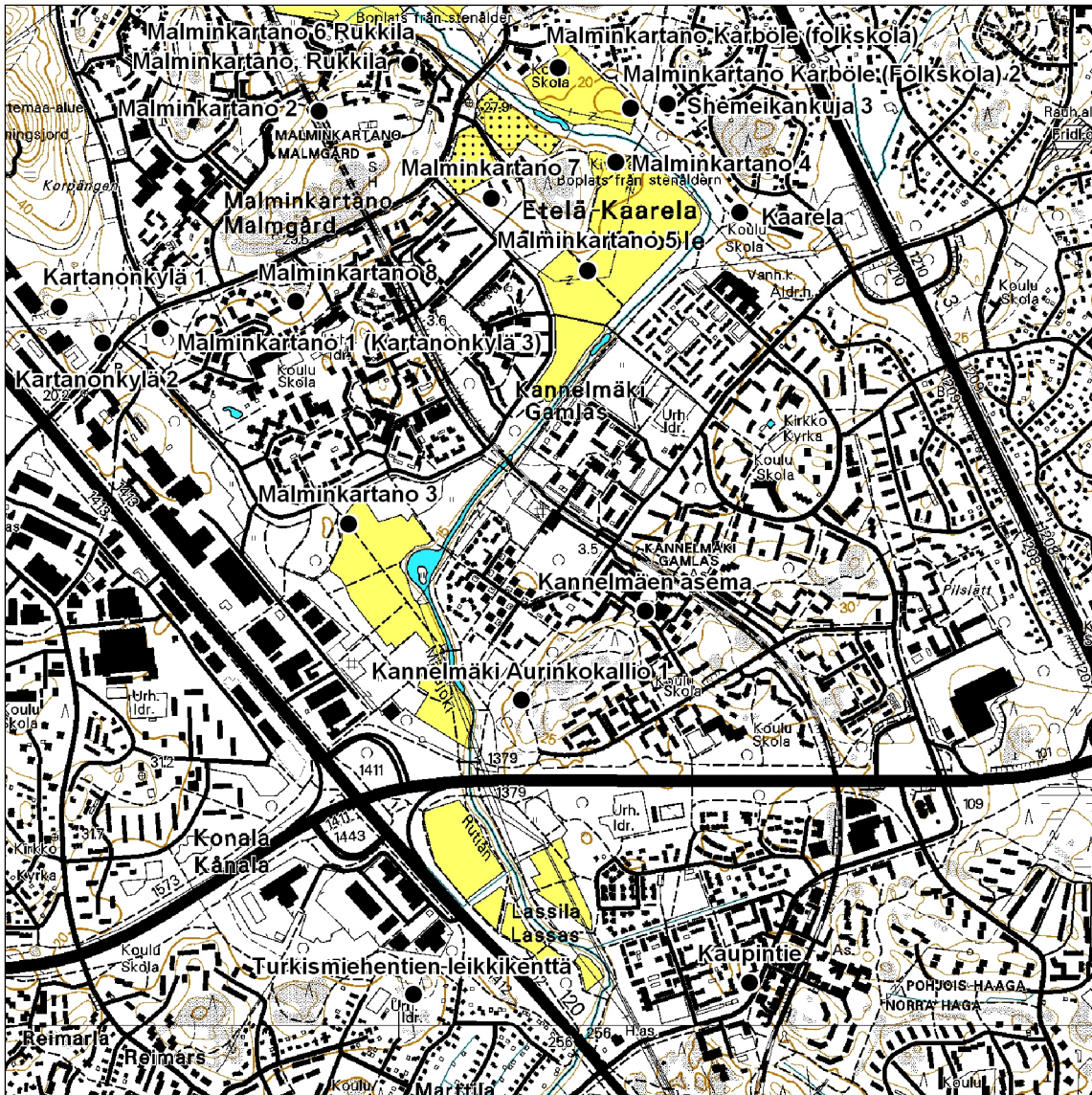
Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

”Kampakeraaminen asuinpaikka sijaitsee Pitäjänmäellä, nykyisen Helsingin kaupungin leikkikentän kohdalla Turkismiehentien päässä. Paikalla on aikaisemmin ollut hiekkakuoppa. Kohteen uskottiin tuhoutuneen lähes kokonaan, mutta vuonna 1999 suoritettujen arkeologisten kaivausten yhteydessä todettiin kivikautista kulttuurikerrosta olevan vielä runsaasti jäljellä.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Kohteen tilanne ei ole muuttunut edellä esitetystä / vuoden 2004 tutkimusten jälkeen. Viimevuosien kaivausalueet näkyvät vielä maastossa selvinä. Pikaisessa tarkastuksessa alueelta ei löytynyt esihistoriallisia löytöjä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 16.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: melko hyvät, maanpinta osin auki
Koko: -
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 28)
Valokuvat: nro 53—54

Kartta 28. Helsinki Turkismiehentien leikkikenttä. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 53. Turkismiehentien leikkikenttä. Asuinpaikka-alue, kuvan keskellä yksi 2000-luvun alun kaivausalueista. Kohti SW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Kuva 54. Turkismiehentien leikkikenttä. Asuinpaikka-alue urheilukentän takaa kuvattuna. Kohti NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Helsinki Kaarela

Mj.rekisteritunnus: 91010028
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682247; y= 2548943; z= 20 m mpy
p= 6683798; i= 3382806
Etäisyystieto: N. 1000 m pohjoiseen Kannelmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 3055:1—2; 15780

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

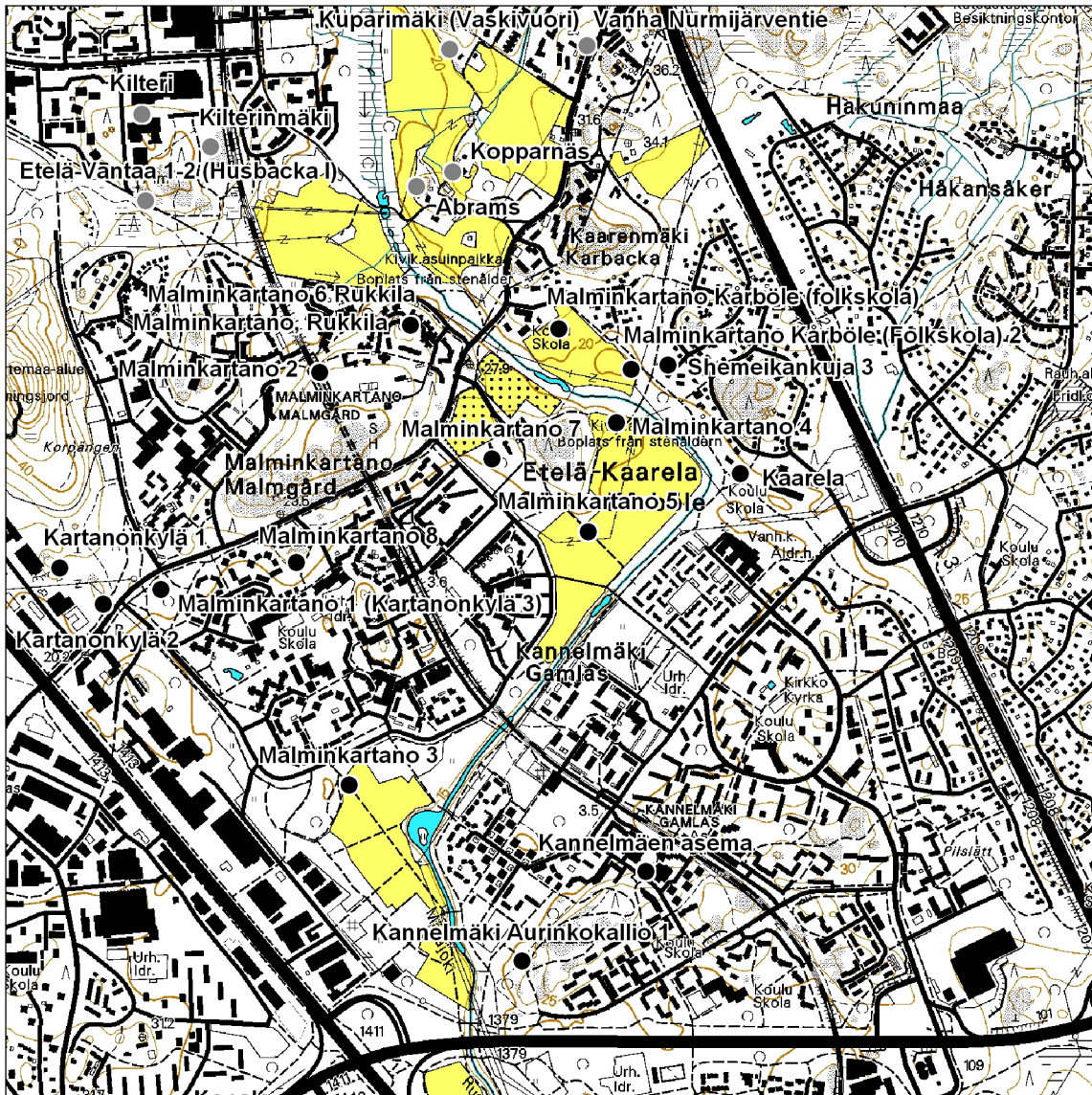
”Kivikautinen asuinpaikka Kaarelassa pihamaalla.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Asuinpaikka-alueeksi kuvattu alue sijaitsi yksityisellä maalla (Runonlaulajantie 48), joten sitä ei päästy tutkimaan eikä paikalta tehty löytöjä tai uusia havaintoja. Näyttää kuitenkin siltä, ettei paikalla ole tehty sellaisia maanmuokkaus- tai rakennustöitä, jotka olisivat tuhonneet asuinpaikan jäljellä olevaa osaa.

Kohde sijaitsee Etelä-Kaarelan koulun ja lukion länsipuolella, lounaaseen kohti Mätäjokea aukeavan heikon rantamuodostuman päällä. Kohteen taustalla kohoaa korkeampi mäki, jonka reunaa seuraa Runonlaulajantie. Asuinpaikka sijaitsee Runonlaulajantien etelä- / lounaispuolella, paikassa jossa kävelytie erkanelee tiestä numeroiden 48—49 kohdalla kohti Mätäjokea. Alue on nykyään pihamaata ja lehtipuuvaltaista puustikkoa.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, maanpinta kauttaaltaan kiinni
Koko: -
Lähilöydöt: Kårböle (Folkskola) 2 n. 420 m NW, Malminkartano 4 n. 370 m NW, Malminkartano 5 n. 450 m SW, Shemeikankuja 3 n. 360 m NW
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 29)
Valokuvat: nro 55

Kartta 29. Helsinki Kaarela. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkyliä).

*Kuva 55. Kaarela. Näkymä asuinpaikka-alueen reunalta Mätäjoen laaksoon. Kohti S. 17.04.2007.
(Kuva: K. Nordqvist)*

Helsinki Malminkartano Rukkila

Mj.rekisteritunnus: 91010030
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat
Ajoitus: Moniperiodinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6682657; y= 2548032; z= 28 m mpy
p= 6684249; i= 3381915
Etäisyystieto: N. 300 m koilliseen Malminkartanon rautatieasemasta
Tutkimukset: Hirviluoto 1971 (tark.); Wallenius 1986 (koek.); Wallenius 1987 (kaiv.);
Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 23394:1—61; 23940:1—423

Muinaisjäännösrekisterin mukaan:

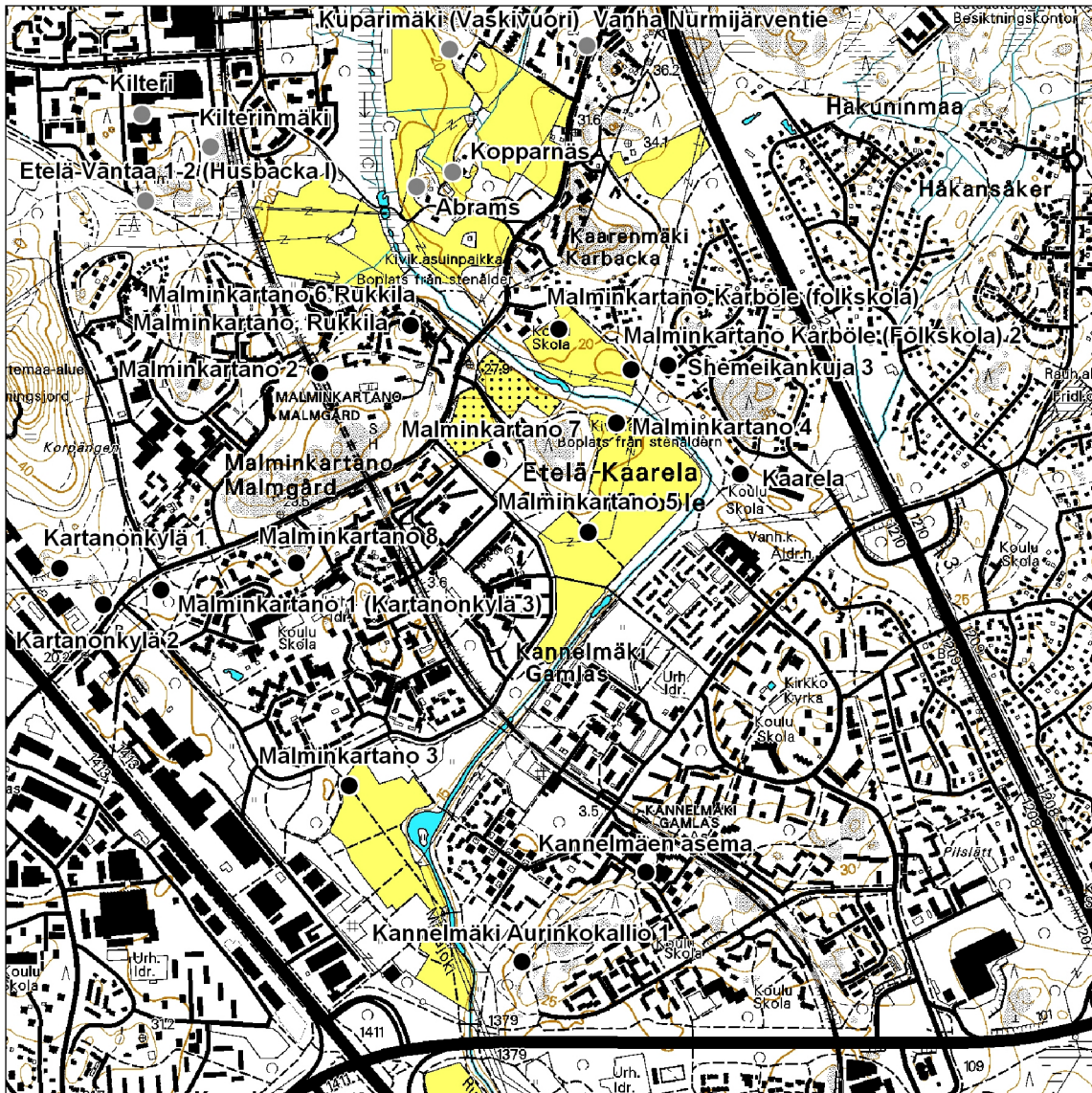
”Ns. Malminkartanon mäen koillisreunassa sijaitsevan kiviröykkiön ympäristön tutkiminen käynnistettiin vuonna 1986 aluetta koskevien rakentamissuunnitelmien takia. Röykkiö sijaitsi Mätäjoen lounaisrannalla, metsäisessä rinteessä, josta ei aikaisemmin tunnettu merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta, vaikka niitä oli todettu sekä mäen pohjois- että länsiosasta. Koekaivaukset toteutettiin koeojien avulla 120 x 250 m:n laajuisella alueella ja havaittiin paikalla olevan noin 400 m²:n alueella kivikautis-varhaismetallikautista asuinpaikkaa. Löytöinä saatiin saviastianpaloja, liuskeinen nuolenkärki ja taltan katkelma, hiiltyneitä pähkinänkuoria sekä kvartsi-iskoksia. Itse röykkiön lisäksi ei todettu muita kiinteitä rakenteita.

Vuonna 1987 kaivauksia jatkettiin edellisen vuoden koekaivausten perusteella. Saviastianpalat olivat pääasiallisesti nuorakeramiikkaa ja epineoliittista keramiikka, minkä lisäksi saatiin löytöinä kaksi kvartsi- ja hiolipalaa ja hioin sekä jälleen runsaasti hiiltyneitä pähkinänkuoria. Kiinteät rakenteet keskittyivät hiekkaisen mäen tasanteen itäosiin, josta myös suurin osa löytöjä oli peräisin. Tältä alueelta tavattiin melko yhtenäinen likamaa-alue ja useita paalunsijoja, jotka näyttivät liittyvän likamaa-alueeseen. Asuinpaikka saatiin tutkittua kokonaisuudessaan.”

Kohde tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Kuten edellä on todettu, alue on täysin rakennettu, eikä paikalla pystytty havaitsemaan mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavia merkkejä.

Inventointi 2006

Päivämäärä: 06.11.2006
Inventoijat: L.-M. Aukia, G. Haggrén, V. Hakala, O. Manninen, K. Nordqvist, W. Perttola, O. Ruth, O. Seitsonen & K. Susi-Wolff
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu ja maa lumen peitossa
Koko: -
Lähilöydöt: Kårböle (Folkskola) n. 400 m E, Malminkartano 2 n. 280 m SW, Malminkartano 7 n. 430 m SE, Malminkartano 6 Rukkila n. 10 m SW, (Vantaa) Abrams n. 380 m N, (Vantaa) Kopparnäs n. 440 m NE
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 30)
Valokuvat: -

Kartta 30. Helsinki Malminkartano Rukkila. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Helsinki Kaupintie

Mj.rekisteritunnus: 1000005673
Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikat?
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 204301 Hämeenkylä
Koordinaatit: x= 6680120; y= 2548970; z= 22—23 m mpy
p= 6687673; i= 3382737
Etäisyystieto: N. 1100 m etelään Kannelmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Lönnberg 1973 (kaiv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 15784; 19319:1—583

Inventointiraportissaan Veikko Lehtosalo kuvailee paikkaa (kertomuksessa nro 36):

”Kaupintien ja Kaupinmäenkujan kulmuksesta noin 30 metriä koilliseen tieleikkauksen luoteisreunassa on mäellä olevan omakotitalon kohdalla kivikautinen asuinpaikka. Olen löytänyt paikalta joitain saviastianpaloja ja hieman kulttuurikerrosta on näkyvissä. Uusina löytöinä olen ottanut talteen 2 saviastianpalaa ja neljä iskosta.

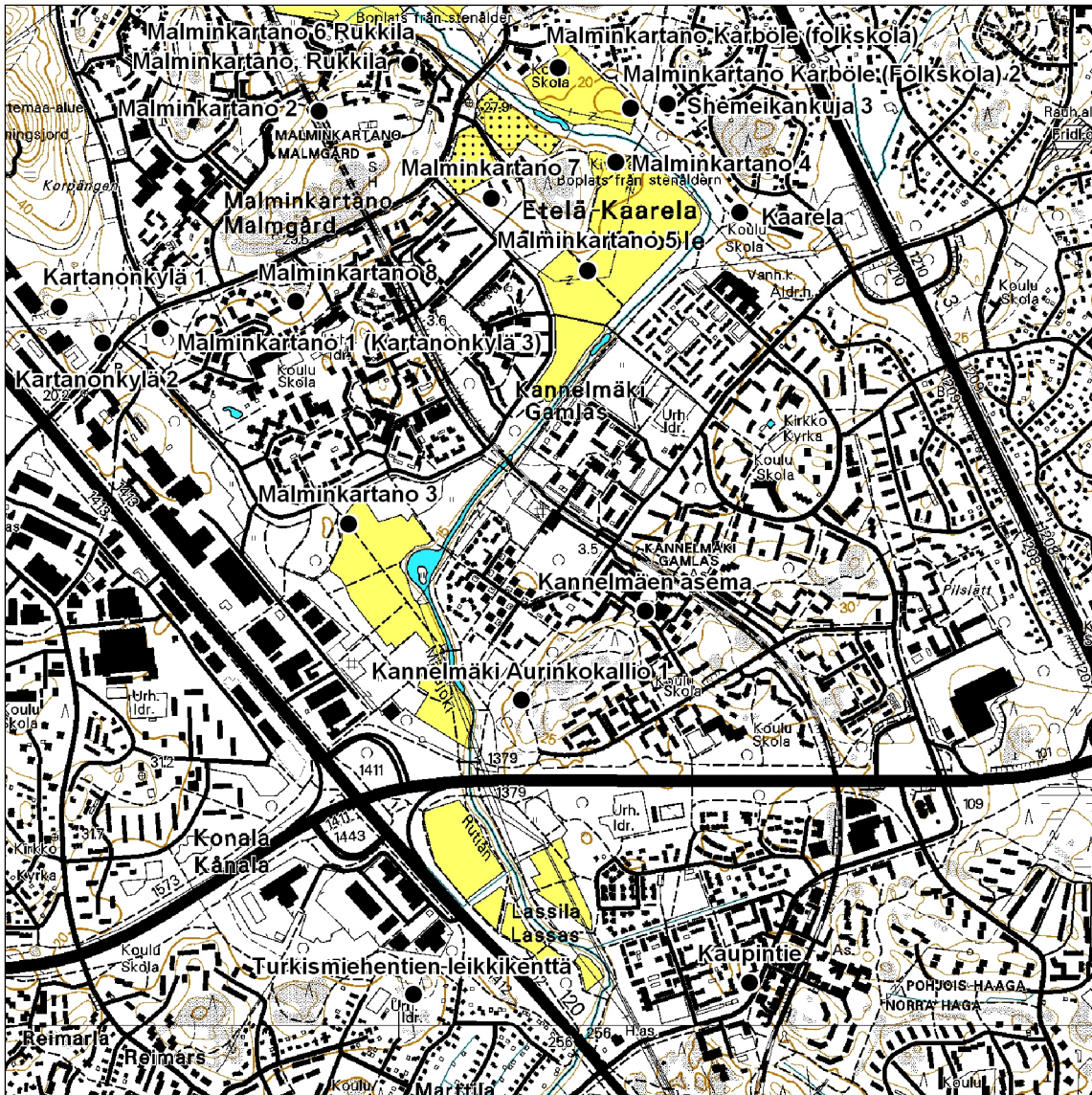
Maaperä on hiesua ja asuinpaikan korkeus noin 22—23 metriä merenpinnasta.

Koska saviastianpalalöydöt vailla koristelua, on ajoitus vaikeaa, mutta uskoisin kyseessä olevan nuorakeraamisen asuinpaikan. Kaivaus ehkä aiheellinen.”

Löytöpaikka tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Alue on nykyään täysin rakennettu ja alkuperäinen löytöpaikka on paikannettavissa enää vain summittaisesti rakennusmassojen alle. Paikalla ei pystytty havaitsemaan mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavia merkkejä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu
Koko: -
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 31)
Valokuvat: nro 56

Kartta 31. Helsinki Kaupintie. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä).

Kuva 56. Kaupintie, tuhoutunutta löytöaluetta. Kohti NE. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Tarkastetut löytöpaikat – Kivi- ja varhaismetallikausi

Helsinki Haaga Tuovisen palsta

Mj.rekisteritunnus: 1000005681
Muinaisjäännytyystyyppi: Löytöpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: -
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 203403 Tapiola
Koordinaatit: x= 6677857; y= 2549786; z= 7,5—10 m mpy
p= 6679379; i= 3383446
Etäisyystieto: N. 1000 m etelään Huopalahden rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)
Aiemmat löydöt: KM 5797

Inventointiraportissaan Veikko Lehtosalo kuvailee paikkaa (kertomuksessa nro 166):

”Tasataltta. Löytynyt k.o. palstalta huvilan ikkunan alta. Paikka on nykyisessä Etelä-Haagassa Vanhan Turun maantien ja Kauppalantien kulmauksen tienoilla. Paikan korkeus on noin 15—20 metriä merenpinnasta. Koska alue on nykyisin kaupunkimaisesti rakennettu, ei se enää ole tutkittavissa ”

Löytöpaikka tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Kuten edellä on todettu, alue on täysin rakennettu: paikalla on Haagan pelastusasema sekä kerrostaloja sekä useita suuria teitä (mm. Vihdintie). Paikalla ei pystytty havaitsemaan mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavia merkkejä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: -
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu
Koko: -
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 32)
Valokuvat: nro 57

Kartta 32. Helsinki Haaga Tuovisen palsta. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 203403 Tapiola).

*Kuva 57. Haaga Tuovisen palsta. Näkymä taltan summittaiselta löytöalueelta. Kohti N. 17.04.2007.
(Kuva : K. Nordqvist)*

Helsinki Pitäjänmäki Strömberg

Mj.rekisteritunnus: 1000005694
Muinaisjäännöstyyppi: Löytöpaikat
Ajoitus: Kivikautinen
Rauhoitusluokka: -
Lukumäärä: 1

Sijainti

Topografinen kartta: 203403 Tapiola
Koordinaatit: x= 6679213; y= 2548442; z= 17 m mpy
p= 6680790; i= 3382168
Etäisyystieto: N. 600 m kaakkoon Pitäjänmäen rautatieasemasta
Tutkimukset: Lehtosalo 1962 (inv.); Lavento *et al.* 2007 (inv.)

Inventointiraportissaan Veikko Lehtosalo kuvailee paikkaa (kertomuksessa nro 169):
”Korppihakun muotoisen reikäseen teelmä, löytynyt maantasoitustyössä uudisrakennusta tehtäessä vanhan tehtaan viereen. Paikan korkeus lienee ollut noin 17 metriä merenpinnasta. Itse löytöpaikka ei enää tutkittavissa. Radan pohjoispuoliselta alueelta en tavannut mitään mainittavaa.”

Löytöpaikka tarkastettiin Mätäjoen alueen inventoinnin yhteydessä 2007. Kuten edellä on todettu, alue on täysin rakennettu ja nykyisellään alkuperäinen löytöpaikka on paikannettavissa enää vain summittaisesti rakennusmassojen alle – itse löytöpaikan lisäksi myös sen ympäristö on hyvin laajalta alueelta täysin umpeen rakennettu. Paikalla ei pystytty havaitsemaan mitään esihistorialliseen toimintaan viittaavia merkkejä.

Inventointi 2007

Päivämäärä: 17.04.2007
Inventoijat: Otso Manninen, Heidi Nordqvist, Kerkko Nordqvist & Oula Seitsonen
Löydöt: KM 11430
Havaintomahdollisuudet: huonot, kohde täysin rakennettu / tuhottu
Koko: -
Lähilöydöt: -
Kartat: peruskarttaote 1:20 000 (kartta nro 33)
Valokuvat: nro 58

Kartta 33. Helsinki Pitäjänmäki Strömberg. Peruskarttaote 1:20 000 (pohjakartta 203403 Tapiola).

Kuva 58. Pitäjänmäki Strömberg. Tuhoutunutta löytöaluetta. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

Mätäjoen Helsingin puoleisen alueen arkeologiset tutkimukset vuoteen 2007

(kaivaus-, inventointi- ja tarkastuskertomukset)

Museovirasto, arkeologian osaston arkisto

Ahtela, E. 1981: Helsinki Kaarela Malminkartano 4. Kivi- ja epineoliittisen asuinpaikan kaivaus 1981.

Fast, J. 2000: Helsinki Pitäjänmäki Leikkikenttä. Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus 1999.

Fast, J. 2001: Helsinki Pitäjänmäki Leikkikenttä. Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 2000.

Fast, J. 2002: Helsinki Pitäjänmäki Leikkikenttä. Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 2001.

Fast, J. 2003: Helsinki Pitäjänmäki Turkismiehentien Leikkikenttä. Kivikautisen asuinpaikan sortuman tutkimus 2003.

Fast, J. 2004: Helsinki Pitäjänmäki Turkismiehentien Leikkikenttä. Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 2004.

Hirviluoto, A.-L. 1971: Helsinki Malminkartano. Kivikautisen asuinpaikan tarkastus 1971.

Lehtosalo, V. 1962: Helsingin pitäjän kiinteät muinaisjäännökset. Inventointiluettelo.

Lehtosalo, V. 1972: Helsinki Malminkartano. Kaivauskertomus 1962-1966.

Lesell, K. 1997: Helsinki Kårböle (Folkskola). Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus ja kaivaus 1996.

Lönnberg, M. 1971: Helsinki, Kaarela, Malminkartano I. Kivikautisen asuinpaikka-alueen kaivaus.

Lönnberg, M. 1974: Helsinki Haaga Kaupintie. Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 1973.

Ojanlatva, E. 1997: Helsinki Kannelmäki. Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 1974. Kaivaus: Arja Nissinen; raportti: Eija Ojanlatva.

Purhonen, P. 1976: Helsinki Kaarela Malminkartano 2. Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 1971.

Räty, J. 1972: Helsinki Malminkartano Kartanonkylä. Kivikautisen asuinpaikan ja hiidenkiukaan tutkimuskertomus.

Sarkki, S. 1977: Helsinki Etelä-Kaarela Malminkartano. Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 1976.

Sohlström, B. 1986: Helsingfors Malmgård Rukkila. Utgrävning av ett röse 1986.

Wallenius, T. 1986: Helsinki Malminkartano Rukkila. Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus 1986.

Wallenius, T. 1987: Helsinki Malminkartano Rukkila. Kivi- ja varhaismetallikautisen asuinpaikan kaivaus 1987.

Waris, M. 1962: Helsinki Pitäjänmäki Leikkikenttä. Kaivauskertomus 1962.

Väkeväinen, L. 1977: Helsinki Etelä-Kaarela. Mahdollisten kivikautisten asuinpaikka-alueiden koekaivaukset.

Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto

Haggrén, G., Heikkinen, M., Kivikero, H., Knuutinen, T., Lehto, H. & Niukkanen, M. 2007: Helsinki Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Koekuopitus 2007.

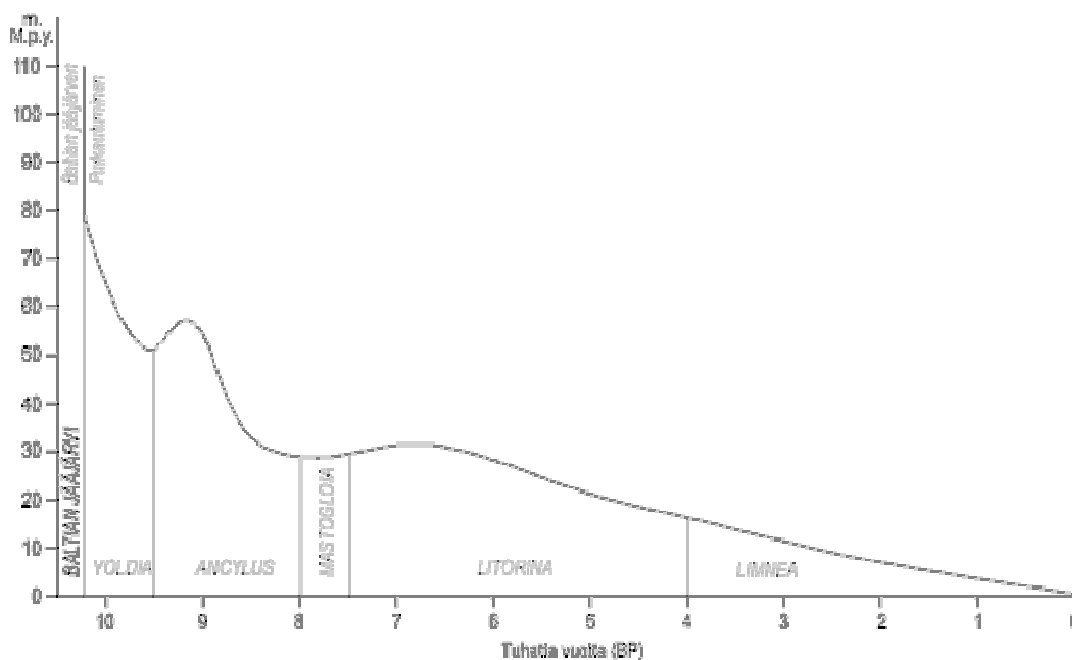
Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine

Haggrén, G. & Perttola, W. 2007: Helsinki Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Inventointikertomus 2007.

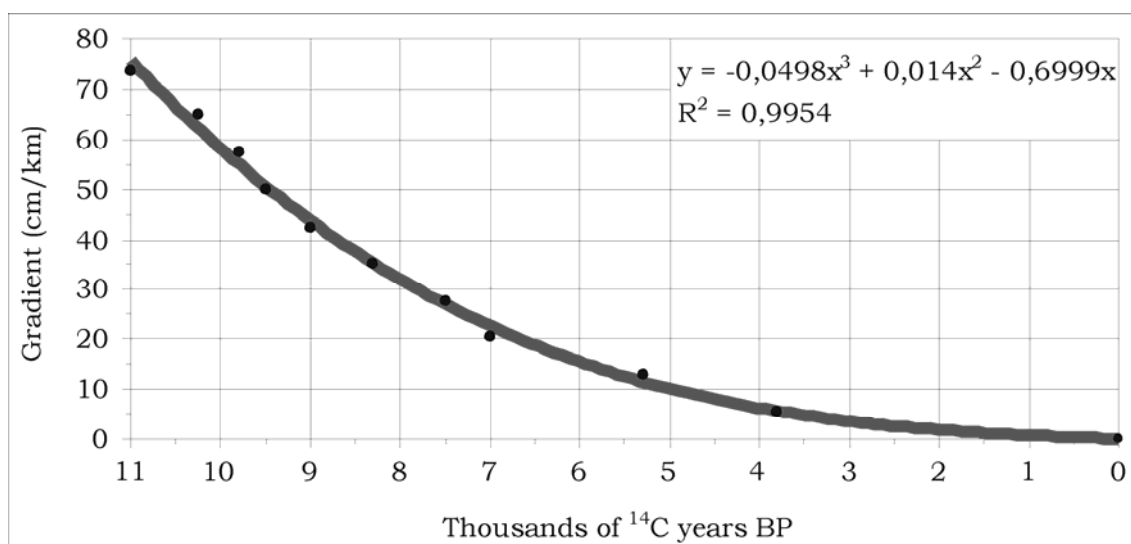
Lavento, M., Haggrén, G., Nordqvist, K., Perttola, W. & Seitsonen, O. 2008: Helsinki, Mätäjoen alueen inventointi 06.11.2006 & 16.04.—20.04.2007. Inventointikertomus 2008.

Kenttätyökartat Mätäjoen valuma-alueen muinaisten rantaviivojen sijainneista

Näillä kartoilla esitetään ennustettujen rantaviivojen sijainteja Mätäjoen valuma-alueella ja sen lähiympäristössä. Punaisella esitettävä ennustetun rantaviivan sijainti on määritetty rekonstruoimalla muinaiset rantapinnat ja etsimällä näiden ja nykyistä maanpintaa kuvaavan korkeusmallin (Maanmittauslaitoksen korkeusmalli 25) leikkauskohdat. Rantapintojen rekonstruoinnin lähtötietoina on käytetty Sepän ym. (2000) rannansiirtymiskäyrää (kuva 1.) sekä Mäkiäho (2003) laatimaa aika-gradientti-käyrää (kuva 2).

Kuva 1. Rannansiirtymiskäyrä. Seppä, Tikkanen, Shemeikka (*Boreas* 29, 219-231: Figure 7.)

Kuva 2. Aika-gradientti-käyrä. Mäkiäho (2003). Pro gradu, Helsingin yliopiston maantieteen laitos (Rannansiirtyminen pääkaupunkiseudulla TIN-mallinnuksella kuvattuna, 78s.)

Kartat ja selostuksen laatinut Jari-Pekka Mäkiäho, 4.11.2006.

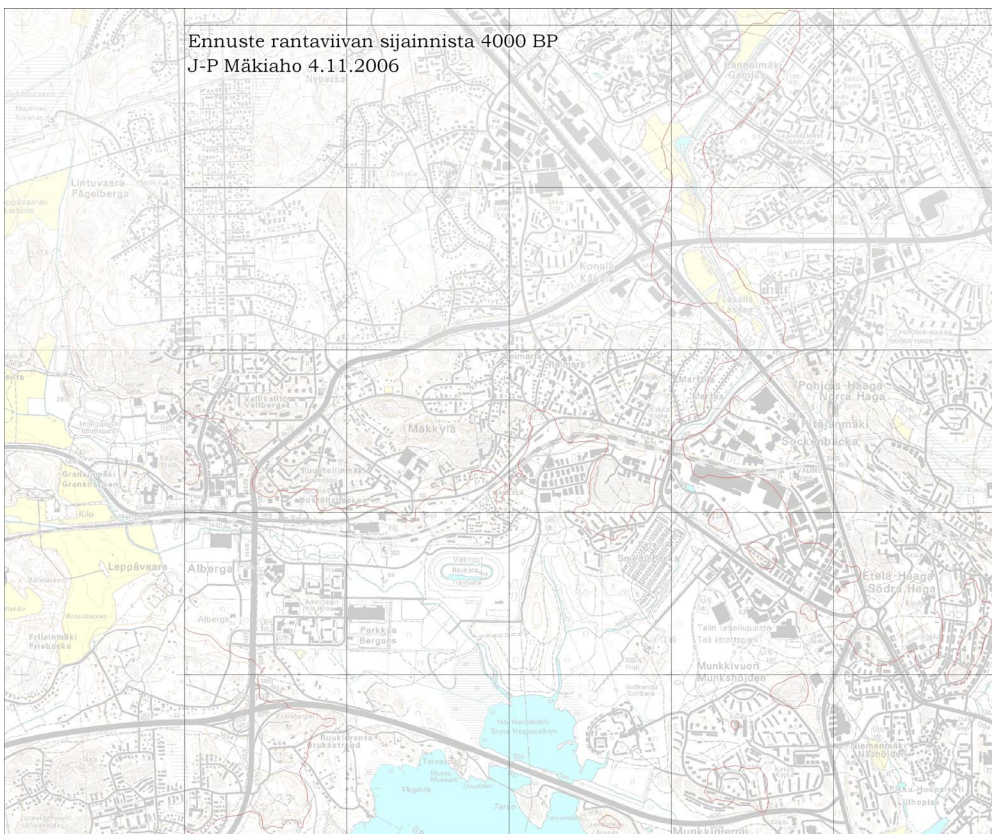
Ennuste rantaviivan sijainnista 1000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

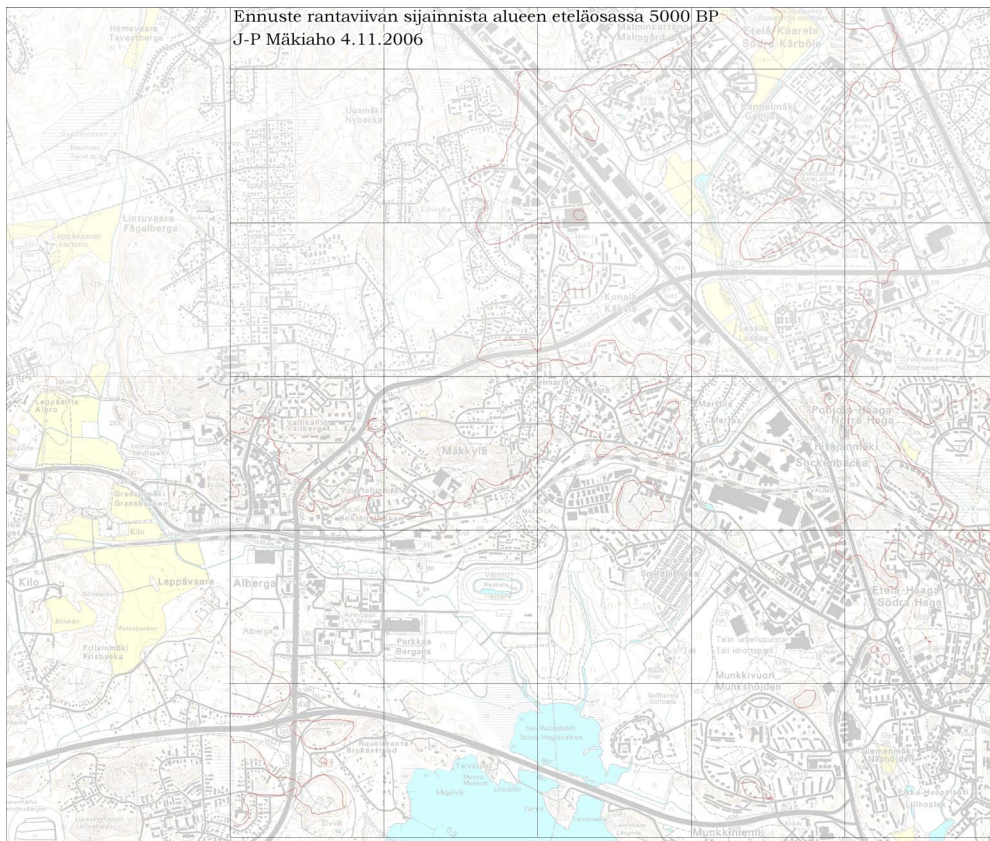
Ennuste rantaviivan sijainnista 2000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

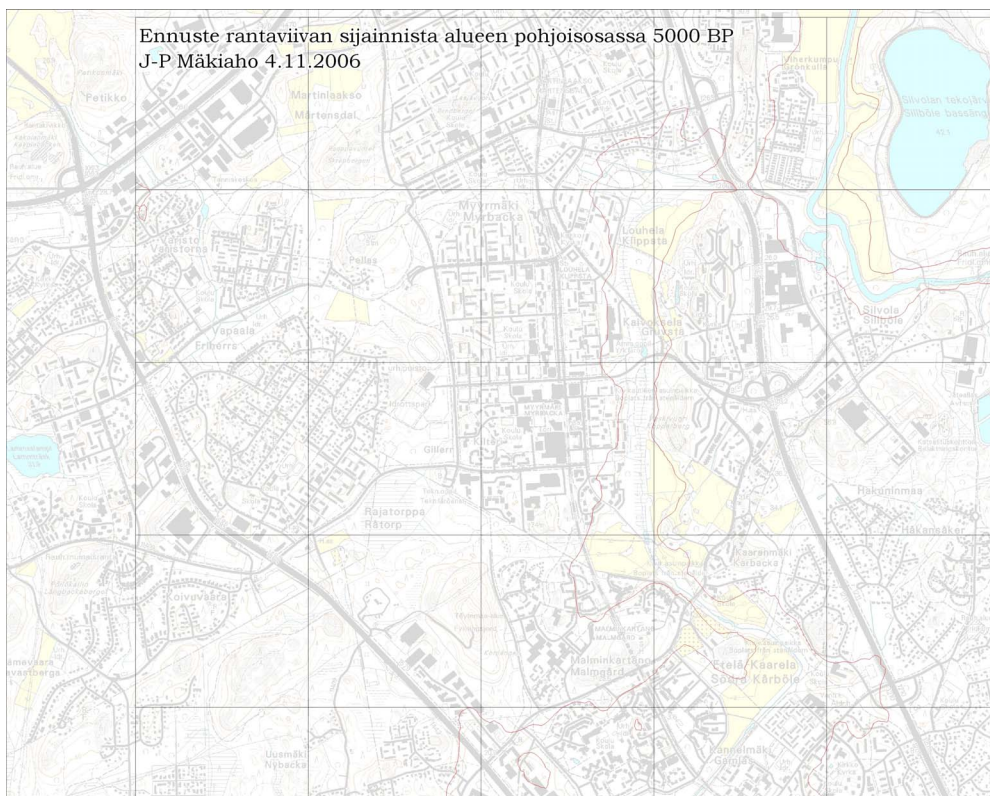
Ennuste rantaviivan sijainnista 3000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

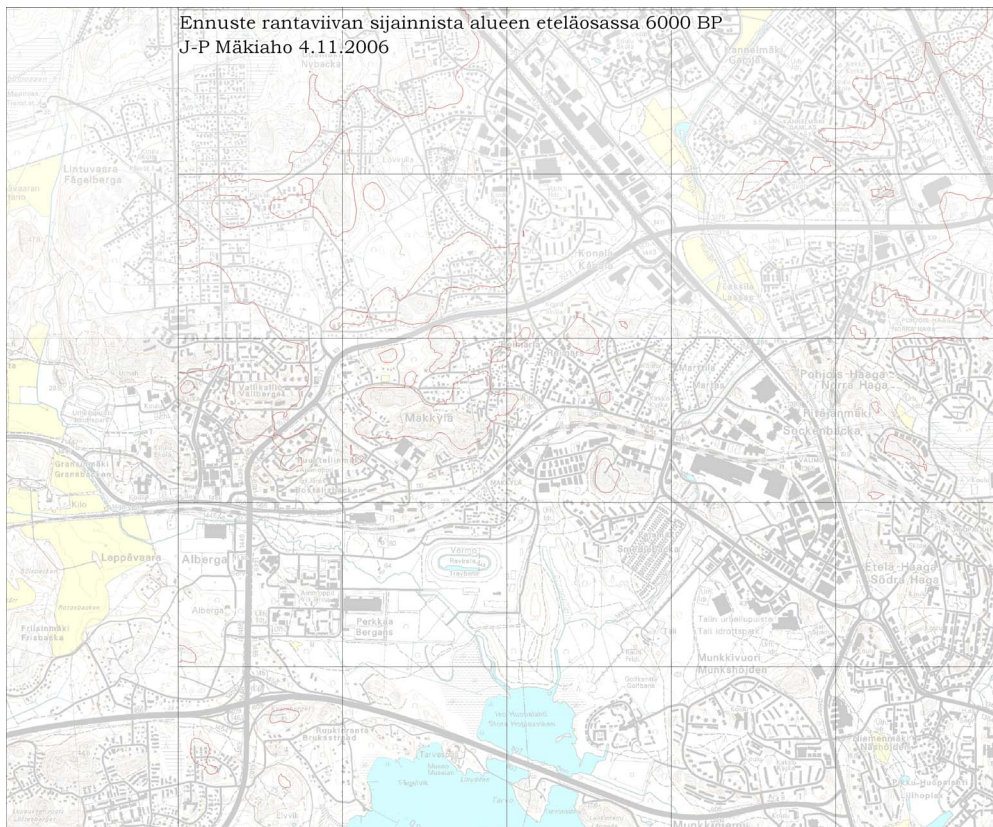
Ennuste rantaviivan sijainnista 4000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

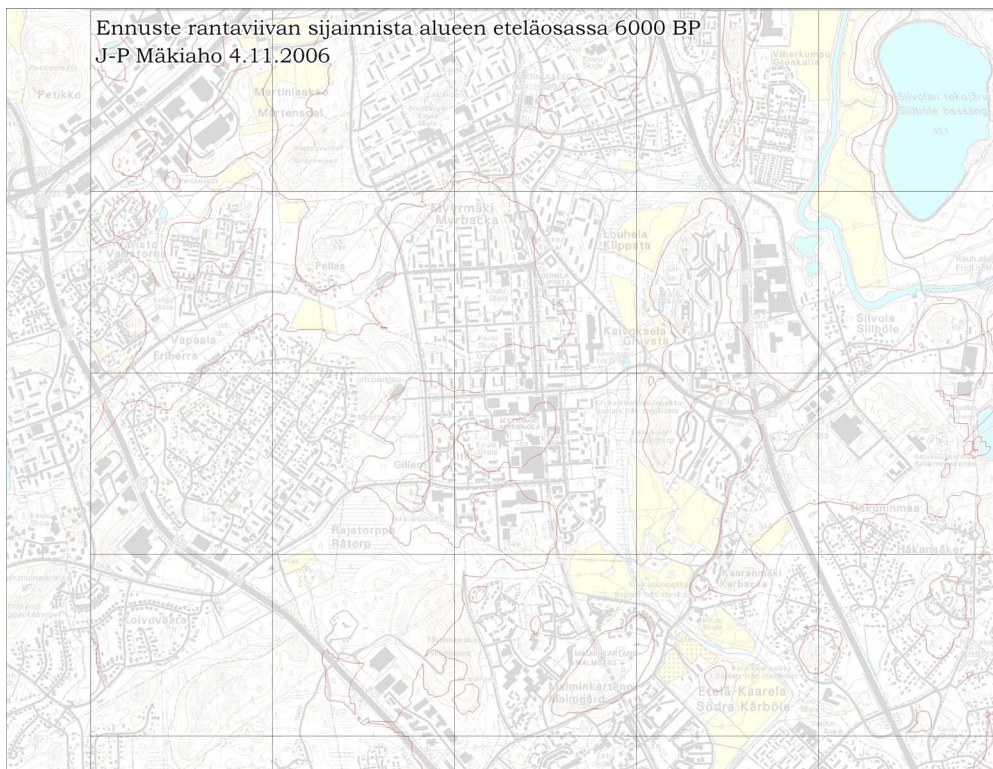
Ennuste rantaviivan sijainnista alueen eteläosassa 5000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

Ennuste rantaviivan sijainnista alueen pohjoisosassa 5000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

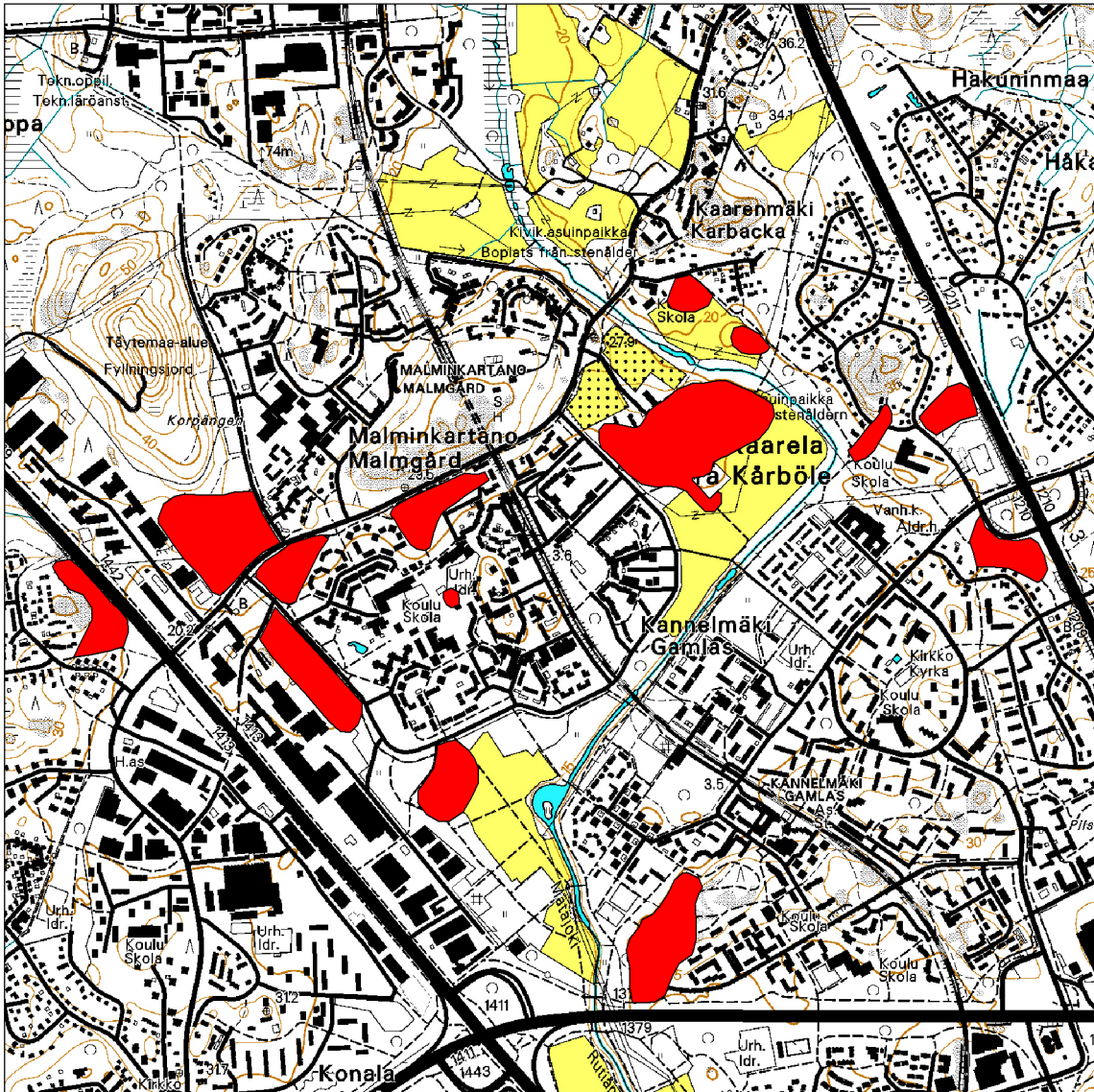

Ennuste rantaviivan sijainnista alueen eteläosassa 6000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

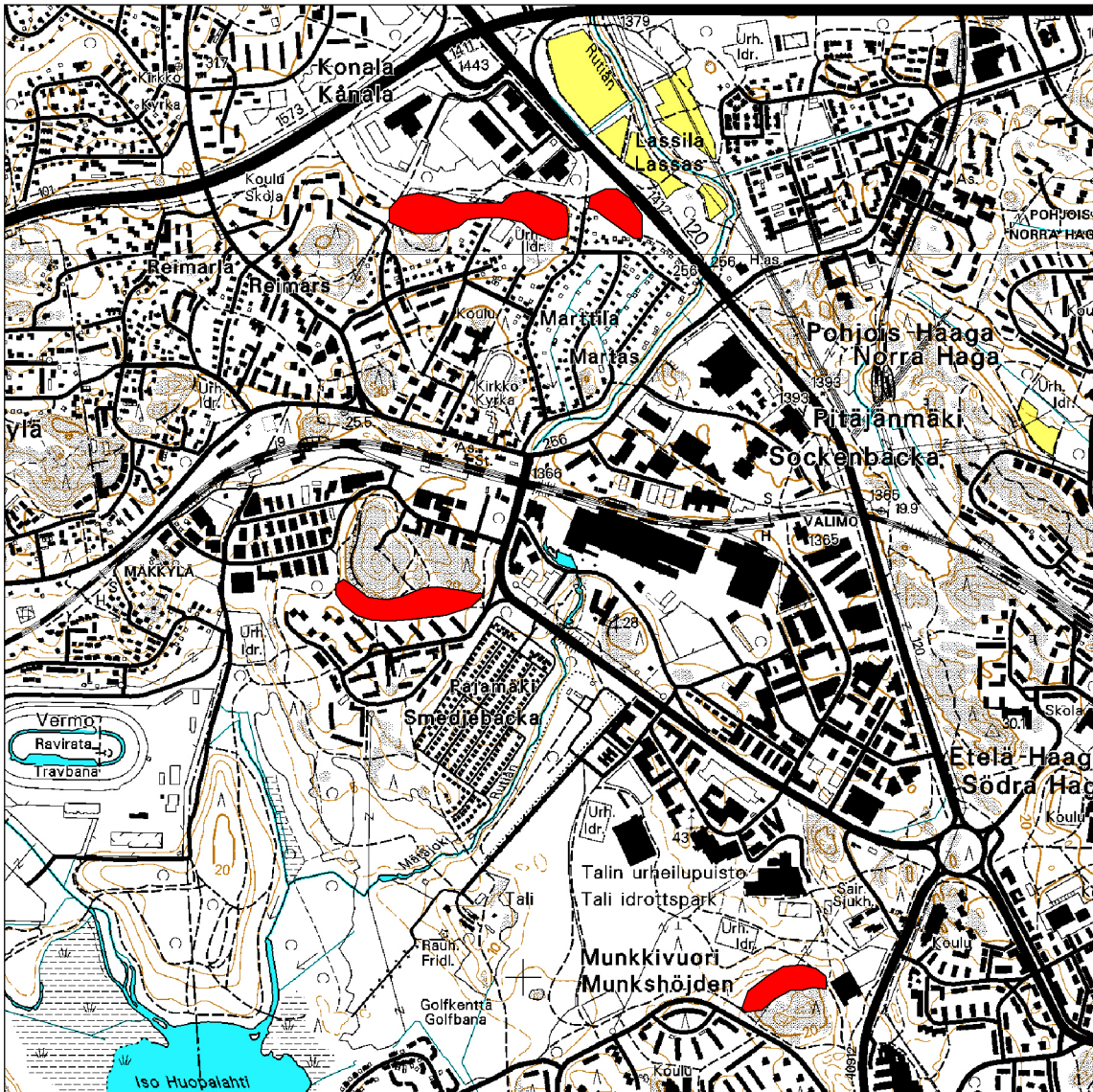

Ennuste rantaviivan sijainnista alueen pohjoisosassa 6000 BP. (Kartta: J.-P. Mäkiäho 2006)

INVENTOIDUT ALUEET
Mätäjoen inventointi 2007
 Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine

Huhtikuussa 2007 inventoidut alueet; tutkimusalueen pohjoisosa. Mittakaava 1:20 000 (pohjakartta 204301 Hämeenkylä). (Kartta: K. Nordqvist)

Huhtikuussa 2007 inventoidut alueet; tutkimusalueen eteläosa. Mittakaava 1:20 000 (pohjakartat 204301 Hämeenkylä & 203403 Tapiola). (Kartta: K. Nordqvist)

LÖYTÖLUETTELO

Mätäjoen inventointi 2007

Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine

Helsinki Malminkartano 7 (KM 37291)

1 **Kvartsi-iskos** 1 kpl, kvartssia, 14,5 g

Helsinki Malminkartano 8 (KM 37292)

1 **Kvartsi-iskos** 4 kpl, kvartssia, 150,8 g

Helsinki Malminkartano 4 (KM 37293)

1 **Saviastian pala** 1 kpl, koristelematon, 4,3 g

2 **Pii-iskos** 1 kpl, piitä, 0,6 g

3 **Kvartsi-iskos** 1 kpl, kvartssia, 2,2 g

KUVALISTA**Mätäjoen inventointi 2007**

Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine

1. Malminkartano 7. Kvartsilöytöpaikka uralla O. Mannisen ja H. Nordqvistin välissä. Kohti N. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
2. Malminkartano 8. Löytöpaikka kävelyteiden risteyksessä. Kohti NW—NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
3. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Tuhoutunut rökkiö. Kohti N—NE. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
4. Kannelmäki Aurinkokallio 1. O. Seitsonen, O. Manninen ja H. Nordqvist mittaamassa rökkiön koordinaatteja. Kohti SE—S. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
5. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Tuhoutuneen rökkiön keskusta. Kohti W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
6. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Rökkiön kivistä sen alapuolelle rakennettuja kehiä. Kohti NW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
7. Kannelmäki Aurinkokallio 1. Rökkiön kivistä sen alapuolelle rakennettuja kehiä. Kohti W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
8. Kårböle (Folkskola) 2. Löytöalue kuvan keskellä Shemeikankujan eteläpäästä kuvattuna. Kohti W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
9. Munkkivuori Ulvilantie. Löytöpaikka törmän laella, törmän juurella Sohvi Seitsonen inventointiajoneuvo. Kohti SSE. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)
10. Munkkivuori Ulvilantie. Löytöalue terassin laella. Kvartsit havaittiin terassinlaidalle kasatun lumilautahyppyrin yhteydestä ja sen alapuoliselta kuluneelta törmältä. Kohti SW. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)
11. Kohteen alapuolinen törmä, Sohvi Seitsonen törmän juuressa. Kohti SW. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)
12. Kvartsilöytöjä *in situ*, vasemmalla lumilautahyppyrillä havaittu iskos, oikealla yksi törmällä erodoituvista löydöistä. 04.05.2007. (Kuva: O. Seitsonen)
13. Malminkartano Päiväkoti. Yleiskuva, taustalla suomalais-ranskalainen päiväkot. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: W. Perttola)
14. Malminkartano Päiväkoti. Yleiskuva, taustalla suomalais-ranskalainen päiväkot ja sen edessä suorakulmainen valli. Kohti SE. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
15. Malminkartano Päiväkoti. Suorakulmainen valli, mahdollinen rakennuksen perustus. Taustalla suomalais-ranskalainen päiväkot. Kohti SE. 17.04.2007. (Kuva: W. Perttola)
16. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Yleiskuva vanhalta peltoalueelta kaakosta, kylätontti vasemmalla metsikössä. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: W. Perttola)
17. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Rakennuksen perustus, taustalla tulisijanpaikka (rakenne A). Kohti NE. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
18. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Tulisijanperustus (rakenne A). Kohti NW. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
19. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Tulisijanperustus (rakenne B). Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
20. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Tulisijanperustus (rakenne B), edessä oikealla pieni koekuoppa, josta löytyi palanutta savea. Kohti NE. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)

21. Malminkartano Kårbölen kylätontti. Rakenne C. Kohti E. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
22. Kårbölen Säterin tontti. Yleiskuva Malminkartanon koetilan pihamaalta, jonka paikalla lienee ollut yksi Kårbölen kylän tonttimaista. Vasemmalla vanha päärakennus, oikealla oppilasasuntola. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
23. Kårbölen Säterin tontti. Yleiskuva Malminkartanon koetilan pihamaalta. Vasemmalla vanha päärakennus, oikealla ulkorakennuksen betoniperustus. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
24. Kårbölen Säterin tontti. Malminkartanon vanhan päärakennuksen edusta. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
25. Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Kårbölen Gammelbyn Gamlasin talon tonttimaa. Yleiskuva kohti N. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
26. Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Kårbölen Gammelbyn Gamlasin talon tonttimaa. Kohti NE. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
27. Kårböle (Kaarela) Gammelbyn kylätontti. Etualalla Tolfmansin, takana Gamlasin talon tonttimaa. Yleiskuva kohti N. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
28. Etelä-Kaarela Nurmijärventie. Yleiskuva kiviröykkiöstä. Taustalla Nurmijärventie. Kohti NW. 19.04.2007. (Kuva: W. Perttola)
29. Etelä-Kaarela Nurmijärventie. Oikealla kiviröykkiö, luultavasti peltoraunio. 19.04.2007. (Kuva: G. Haggrén)
30. Kartanonkaari. Kumpu kuvan oikeassa laidassa, kiuas kuvan keskellä. Kohti NW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
31. Kartanonkaari, kiuas maakummun edessä seisovasta H. Nordqvistista vasempaan. Kohti NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
32. Kartanonkaari, kiuas. Kohti NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
33. Kannelmäki Aurinkokallio 2. Risteyksen eteläpuolinen viljelyröykkiö. Kohti NW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
34. Kannelmäki Aurinkokallio 2. Risteyksen eteläpuolinen viljelyröykkiö. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
35. Kannelmäki Aurinkokallio 2. Risteyksen pohjoispuolella sijaitsevia röykkiöitä. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
36. Malminkartano 2. Tuhoutunutta asuinpaikka-aluetta asemanseudulla. Kohti S. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
37. Kannelmäen asema. Tuhoutunutta asuinpaikka-aluetta aseman tienoilla. Kohti SE. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
38. Shemeikankuja 3. Näkymä kohti kuvan keskellä olevan talon pihassa olevaa asuinpaikkaa. Kohti SW. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
39. Kårböle (Folkskola). Asuinpaikka-aluetta. Kohti SE—W. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
40. Kårböle (Folkskola). Puutarhapalstoilta löydettyjä kvartseja *in situ*. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
41. Kårböle (Folkskola). Puutarhapalstoilta löydettyjä kvartseja *in situ*. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
42. Malminkartano 3. Asuinpaikka-aluetta, H. Nordqvist ja O. Manninen suorittamassa pintapöimintää. Kohti W—NW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
43. Kartanonkylä 1. Epämääräinen kiviröykkiö tuhoutuneella asuinpaikka-alueella. Kohti N. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
44. Malminkartano 4. Asuinpaikka-alue ja röykkiö. Kohti E—S. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)

45. Malminkartano 4. Niemen kärjessä oleva rökkiö. Kohti W. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
46. Malminkartano 4. Niemen kärjessä oleva rökkiö. Kohti N. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
47. Malminkartano 4. Asuinpaikka-alue ja rökkiö. Kohti N—NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
48. Malminkartano 5. Tuhoutunutta asuinpaikka-aluetta. Kohti S. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
49. Malminkartano 5. Säilynyttä asuinpaikka-aluetta risteyksessä tallien länsipuolella. Kohti NW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
50. Kartanonkylä 2. Hiekkakuoppien tuhoamaa entistä asuinpaikka-aluetta Naapuripellontieltä kuvattuna. Kohti SW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
51. Kartanonkylä 3, asuinpaikka-aluetta Malminkartanontien eteläpuolelta. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
52. Malminkartano 6 Rukkila, ennallistettu rökkiö. Kohti N. 06.11.2006. (Kuva: K. Nordqvist)
53. Turkismiehentien leikkikenttä. Asuinpaikka-aluetta, kuvan keskellä yksi 2000-luvun alun kaivausalueista. Kohti SW. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
54. Turkismiehentien leikkikenttä. Asuinpaikka-aluetta urheilukentän takaa kuvattuna. Kohti NE. 16.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
55. Kaarela. Näkymä asuinpaikka-alueen reunalta Mätäjoen laaksoon. Kohti S. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
56. Kaupintie, tuhoutunutta löytöaluetta. Kohti NE. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
57. Haagan Tuovisen palsta. Näkymä taltan summittaiselta löytöalueelta. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)
58. Pitäjänmäki, Strömberg. Tuhoutunutta löytöaluetta. Kohti N. 17.04.2007. (Kuva: K. Nordqvist)